

Kirjastoaineistojen kuvailu yleisissä kirjastoissa

Kyselyn tulosten raportointi

Kirjastoaineistojen kuvailu yleisissä kirjastoissa: kyselyn tulosten raportointi

Sisällys

Tiivistelmä.....	1
Taustaa	3
Kuvailutyön organisoinnista.....	4
Metatietoryhmän perustaminen, tehtävät ja jäsenet	4
Kyselyn toteutus ja tulokset	5
Kirjastojen taustatiedot.....	5
Kuvailutyön organisointi kirjastoissa	7
Kuvailuun käytettävä työaika.....	7
Kuvailutietueiden poiminta ja primaarikuvailu	9
Kuvailun kehityksen ja muutosten seuranta.....	14
Koulutukseen ja tiedotukseen liittyvät tarpeet	17
Melinda ja yleiset kirjastot	18
Kuvailutyö jatkossa	23
Aiemmat selvitykset, projektit ja raportit	28
Liitteet.....	29
Kyselylomakkeet 2021:	29
Kysely kirjastoaineistojen kuvailusta	29
Enkät om bibliografisk beskrivning av biblioteksmaterial	29
Kyselyn avovastaukset.....	29

Tiivistelmä

Toimeksiantonsa mukaisesti YKN:n asettama Metatietoryhmä laati kirjastoaineistojen kuvailuun liittyvän kyselyn yleisille kirjastoille. Vuoden 2021 tammi-helmikuussa avoinna olleeseen kyselyyn tuli 146 vastausta, eli 50,2 % kyselyn saaneista Manner-Suomen kuntien kirjastoista vastasi siihen. Suhteellisesti eniten vastauksia saatiin suurista kunnista, esimerkiksi yli kaikkien 100 000 asukkaan kaupunkien kirjastot vastasivat, mutta vastauksia saatiin kaiken kokoisten kuntien kirjastoista edustavasti.

Yleiset kirjastot ovat vastausten perusteella suhteellisen pieniä – sadassa vastanneessa kirjastossa oli enintään kymmenen työntekijää ja 97 kirjaston kokoelmat karttuivat vuosittain maksimissaan 5 000 nimekkeellä. Vastauksissa olivat edustettuina kaikki neljä käytössä olevaa kirjastojärjestelmää, samoin alueellinen kattavuus oli hyvä: kaikkiaan 27 kimpasta vain yhdestä ei saatu yhtään vastausta. Kolmetoista kirjastoa ei kuulu kimpkaan, niistä neljä vastasi kyselyyn.

Vastaava kysely järjestettiin vuonna 2010, ja silloin vastanneita oli 129. Tuolloin kyselyn fokuksessa oli selvittää, miten yleiset kirjastot suhtautuvat mahdolliseen yhteisluetteloon ja mitä toiveita, tarpeita ja vaatimuksia niillä yhteisluetteloon liittyen oli. Lopputuloksena yhteisluettelotyöryhmä suositteli, että

”...tavoitteeksi asetetaan kansallinen, yliopistokirjastojen, ammattikorkeakoulukirjastojen, erikoiskirjastojen ja yleisten kirjastojen yhteinen yhteisluettelo, jonka ylläpitäjäorganisaationa toimii Kansalliskirjasto.”

Kansalliskirjasto onkin perustanut kaikkien kirjastosektoreiden yhteisen metatietovaranto Melindan, johon ensimmäiset yleiset kirjastot liittyivät 2015-16 Piki- ja Anders-kimppojen pilotoinnin myötä. Tällä hetkellä suuri osa yleisistä kirjastoista on mukana Melindassa, suunnitelmien mukaan vuoden 2021 lopussa jo 71,5 % (208 kpl) yleisistä kirjastoista ja tietokannoista 42,5 % (17 kpl) on osa Melindaa. Suurimmat kimpat ovat siis jo Melinda-yhteistyössä mukana. Liittymisiä on tarkoitus tehdä myös jatkossa.

Miltä näyttää kuvailutyö yleisissä kirjastoissa nyt, kun Melinda-yhteistyötä on tehty viitisen vuotta, RDA-kuvailusäännöt on otettu käyttöön ja esimerkiksi ontologiat muuttavat sisällönkuvailua ja tiedonhakua? Kuvailutyön sisältö on pysynyt yllättävänkin samanlaisena: edelleen siirretään tietueita järjestelmästä toiseen ja tietueiden poiminta ja muokkaus muodostavat valtaosan kuvailuun käytettävästä työajasta. Kuvailutietojen ostopalveluja käytetään ainakin yhtä paljon kuin kymmenen vuotta sitten, ne ovat välttämättömiä, jotta aineistojen kuvailusta kirjastoissa selvittäään.

Vaikka arviot kuvailuun käytettävästä työajasta eivät ole aiemman kyselyn tulosten kanssa suoraan vertailukelpoisia, voidaan kuitenkin nähdä, että kuvailuun käytettävä työaika on vähentynyt jonkin verran – nyt tehdyn kyselyn pohjalta arvioidaan, että kuvailuun käytetään yleisissä kirjastoissa vuosittain noin 128 henkilötyövuotta, yli 3 prosenttia kaikista henkilötyövuosista (3 810 htv). Vuoden 2010 kyselyssä arvio oli 199 htv kyselyyn vastanneiden kirjastojen osalta (129 kirjastoa).

Vastausten perusteella on laskettavissa, että vuonna 2021 kuvailuun osallistuu vastanneissa kirjastoissa noin 424 työntekijää, mikä on lähes 11 % henkilötyövuosista. Näyttää siis siltä, että ainakin osalle kuvailijoista kuvailutyö muodostaa vain pienen osan tehtäväkuvasta, ja tämä tuli ilmi myös kyselyn avovastauksissa. Vastausten perusteella voidaan arvioida, että koko maassa kuvailuun osallistuu vähintään 500 yleisten kirjastojen työntekijää.

Selkein eroavuus verrattuna 2010 tilanteeseen liittyy kuvailutyön organisointiin: työtä on siirretty suurempiin kirjastoihin, lähinnä kimppojen suurimpiin toimijoihin. Tähän kehitykseen ovat vaikuttaneet erityisesti Melindan ja uuden RDA-kuvailusäännösten käyttöönotto. Melinda-yhteistyö edellyttää aiempaa tarkempaa ja standardinmukaisempaa kuvailua, ja siihen ei kovin pienissä kirjastoyksiköissä ole aikaa eikä aina osaamistakaan. Kuvailusäännöt ovat RDA:n myötä monimutkaistuneet eikä uudesta säännöstöstä tavoiteltavat hyödyt, kuten tietoelementtien linkitys, toteudu koska formaatit ja järjestelmät eivät tätä vielä mahdollista.

Melindaan oltiin pääsääntöisesti tyytyväisiä, vaikka se on paradoksaalisesti samaan aikaan sekä vähentänyt että lisännyt työtä. Melindasta saadaan siirrettyä paljon valmiita tietueita, vaikka ne vaativat muokkausta paikalliskannoissa. Erilaiset Melindaan liittyvät työvaiheet, kuten replikoinnit ja tuplatallennukset, hidastavat kuvailua, samoin epäselvyydet ja päällekkäisyydet eri toimijoiden rooleissa:

”Tilanne on tällä hetkellä sekava; kuvailijan pitää tarkistaa, kopioida ja siirtää tietoja monesta paikasta (Kirjastopalvelu ja Melinda), mikä lisää turhaa työmäärää. Myös yleisten kirjastojen, Kirjastopalvelun ja Kansalliskirjaston/Melindan työnjaossa ja roolituksessa olisi mietittävää.”

Erilaiset Melindan ylläpitoon ja laadun parantamiseen liittyvät tehtävät (kuten tuplatietueiden poisto) tuottavat lisätyötä. Tosin ymmärretään sekin, että näin kehitetään yhteistä metatietovarantoa ja työkalua kaikkien hyödyksi. Melinda-yhteistyön nähdään vahvistavan kuvailijoiden yhteisöllisyyttä, ja Kansalliskirjaston rooli ohjeistajana, kouluttajana ja kuvailutyön linjaajana saa kiitosta.

Vastaajille tarjottiin neljä erilaista kuvailutyön organisoinnin tulevaisuusskenaariota ja pyydettiin asettamaan ne tärkeysjärjestykseen. Tärkeimmäksi skenaarioksi nähtiin vaihtoehto, jonka mukaan mahdollisimman moni yleinen kirjasto liittyy Melindaan ja Melindaa pyritään kehittämään yhteisluettelon suuntaan. Jos tämä skenaario valitaan, pitää varmistaa, että Melindan toiminnassa ja tulevassa kehityksessä otetaan huomioon myös yleisten kirjastojen tarpeet. Ja se puolestaan edellyttää, että yleisillä kirjastoilla on selkeä näkemys siitä, kuinka kuvailutyö organisoidaan jatkossa ja mikä rooli Melindalla siinä kokonaisuudessa on.

Tavoitellaanko siis sitä, että kaikki yleisten kirjastojen tietokannat ovat osa Melindaa, onko kaikkien kirjastojen ”pakko” liittyä siihen? Ja millä tavoin varmistetaan, että myös Melindan ulkopuolelle jäävät kirjastot pysyvät kuvailutyön kehityksessä mukana? Jo nyt pienten kirjastojen kuvailijat kokevat epäsuhtaa työn vaativuuden, osaamisen ylläpitämisen ja resursoinnin osalta:

”Vähän kuvailutyötä tekevän on haastava seurata kuvailun kehitykseen ja muutoksiin liittyviä asioita. Pienessä kirjastossa olemme sekatyöläisiä joiden työnkuvaan kuuluu kaikki mahdollinen hyllytyksestä, kuvailuun ja tapahtumien järjestämiseen.”

”Pienempien kirjastojen satunnaisesti kuvailevat työntekijät eivät koe olevansa vahvuusalueillaan. Taidot unohtuvat nopeasti, kun niitä käytetään harvoin. Koulutukset on suunniteltu osajille – harvoin kuvaileva ei ymmärrä koulutusten jargonista välttämättä paljoakaan.”

Vastauksissa näkyi myös se, kuinka hankalaa erityisesti satunnaisemmin kuvailutyötä tekevien on hahmottaa kuvailuun liittyvää kokonaisuutta, eri toimijoiden rooleja ja tarvittaessa löytää kuvailun yksityiskohtiin liittyviä ohjeita. Se aiheuttaa epävarmuutta ja huolta oman työn laadusta. Myös matalan kynnyksen täydennyskoulutuksia toivottiin monessa vastauksessa, samoin kuvailun osuutta alan peruskoulutuksessa pitäisi vahvistaa. Pitäisi pitää myös huolta siitä, että kirjastoissa varmistetaan riittävät resurssit kuvailutyölle. Nyt näyttää siltä, että monessa kirjastossa kuvailuresurssia vähennetään ilman, että kuvailutyötä organisoitaisiin uudelleen. Pienemmällä väellä pitää selvittää samasta työmäärästä kuin aiemmin.

Jatkossa kuvailutyöhön ja tietokantojen ajantasaisuuteen liittyvät haasteet eivät ainakaan vähene. RDA-kuvailusäännösten muutokset ja niiden edellyttämä järjestelmäkehitys tulevat heijastumaan henkilökunnan kasvaneina osaamisvaatimuksina ja ehkä useinakin paikalliskantojen konversioina. Mitä harvemmissä käsissä kuvailu on ja mitä suurempiin yksiköihin sitä tehdään, sitä helpommin tulevista muutoksista todennäköisesti selvittäään.

YKN:n metatietoryhmän yhtenä tehtävänä on pohtia sitä, miten yleiset kirjastot voisivat toteuttaa Kansalliskirjaston vuonna 2020 julkaistua Metatietovisiota omassa toiminnassaan. Vaikka kyselyssä ei viitattu suoraan visioon, näyttää vastaustenkin valossa siltä, että parhaiten se olisi toteutettavissa osana Melindaa. Sitä kautta myös yleisten kirjastojen kuvailutyö noudattaa standardeja, on auktorisoitua ja tietoarkkitehtuurin mukaista. Osana Melindaa voidaan paremmin soveltaa tietoteknisiä välineitä kuten jaettuja varantoja, linkityksiä, automaatiota ja tekoälyä. Olemalla mukana voidaan vaikuttaa myös työnjakoon kuvailutyön verkostossa.

Kuvailutyön organisoinnista

Viiimeisen kymmenen vuoden aikana on ollut useitakin työryhmiä ja projekteja, joissa on selvitetty kuvailutyön organisoimista yleisissä kirjastoissa, organisoimista liittyviä haasteita ja ratkaisuehdotuksia. Listausta aiemmista selvityksistä löytyy tämän raportin lopusta.

Raportit ja suositukset ovat olleet reagoineita kulloiseenkin tilanteeseen ja kuvailutyöstä käytyyn keskusteluun, ja niiden pohjalta laadituissa suunnitelmissa on ollut hyvinkin kunnianhimoisia tavoitteita. Ne eivät kuitenkaan ole radikaalisti muuttaneet kuvailutyön käytänteitä tai luoneet strategisia linjauksia, ja yksittäiset kirjastot ja kimpat ovat tehneet esimerkiksi kirjastojen yhteistä metatietovaranto Melindaa koskevat ratkaisut itsenäisesti.

Kuvailutyön organisoimista on haastava tehtävä, koska siinä kytkeytyvät eri toimijat (Kansalliskirjaston ohjaava rooli, kaupallisen kuvailutietojen tuottavan toimijan intressit, yksittäisten kirjastojen / kimppejen tahtotila) ja myös se, että yleisillä kirjastoilla on käytössään neljä erilaista kirjastojärjestelmää.

Mietinnässä on otettava huomioon myös kuvailutyön ja sitä ohjaavien säännösten ja formaattien kehitys. RDA-kuvailusäännösten tulevat käytännön kuvailutyöhön voimakkaasti vaikuttavat muutokset, Marc-formaatin korvautuminen uudella formaatilla ja linkitetyn datan vaatimukset tulevat jatkossa edellyttämään kirjastojärjestelmiltä uusia ominaisuuksia, erilaiset konversiot haastavat osaamista ja aiheuttavat kuluja.

On taas aika miettiä, miten kuvailutyötä olisi tarpeen ja mahdollista organisoida nykyisessä tietoteknisessä ympäristössä ja kuvailun ekosysteemin tässä kehitysvaiheessa. Millä mallilla voitaisiin parhaiten varautua tuleviin muutoksiin ja organisoida kuvailutyö yleisissä kirjastoissa kustannustehokkaasti ja niin, että turvataan kuvailun laatu ja standardinmukaisuus? Ja millä tavoin yleiset kirjastot huomioivat toiminnassaan Kansalliskirjaston Metatietovision ja pyrkivät toteuttamaan visiota omalta osaltaan? Onko yhteinen tahtotila muodostettavissa, ja millainen se voisi olla?

Metatietoryhmän perustaminen, tehtävät ja jäsenet

Yleisten kirjastojen neuvosto perusti Metatietoryhmän syyskuussa 2020. Työryhmän tehtäviksi määriteltiin

- Laatia kirjastoille kysely, jolla selvitetään
 - kuinka paljon kuvailuun käytetään työaikaa kirjastoissa nyt
 - kirjastojen Melindaan liittyvät kokemukset: millä tavoin Melinda on vaikuttanut kirjastoissa tehtävään kuvailutyöhön
 - kuinka monessa yksikössä harkitaan Melindaan liittymistä ja millä mallilla. Ja toisaalta, miten ne kirjastot, joissa näitä suunnitelmia ei ole, aikovat jatkossa hoitaa kuvailun
- Hahmotella kuvailun ekosysteemin kokonaiskuvaa yleisten kirjastojen näkökulmasta: mitkä ovat eri toimijoiden roolit ja miten metatieto liikkuu elinkaarensa eri vaiheissa (hankintatiedot, täydet kuvailutiedot, replikoinnit eri järjestelmien välillä)
- Laatia yleisten kirjastojen tiekarttaa kohti [Kansalliskirjaston metatietovisiota](#)
- Hoitaa tarpeen mukaan asiantuntijatehtäviä suhteessa tiedonhallinnan kokonaisuuteen kirjastoalalla, Kansalliskirjastossa tehtävään kehitystyöhön erityisesti Melindan osalta

Yleisten kirjastojen neuvoston jäsenkirjastoja pyydettiin ehdottamaan jäseniä työryhmään. Ehdokasasettelun perusteella jäseniksi nimettiin

- Antti Heikkinen, Oulun kaupunginkirjasto (Koha)
- Maarit Helén, Tampereen kaupunginkirjasto (Aurora)
- Kaisa Hypén, pj, Turun kaupunginkirjasto (Aurora Koha)
- Katriina Jylhä, Vaasa kaupunginkirjasto (Mikromarc)
- Sanna Kuosa, Lahden kaupunginkirjasto (Aurora)
- Marjut Puominen, Helsingin kaupunginkirjasto (Sierra)
- Lissu Rossi, Kuopion kaupunginkirjasto (Aurora)
- Sirpa Tuomisto, Kokkolan kaupunginkirjasto (Aurora)
- Leena Vainikainen, Porin kaupunginkirjasto (Aurora)
- Matti Sarmela, Yleisten kirjastojen valtakunnallinen kehittämistehtävä

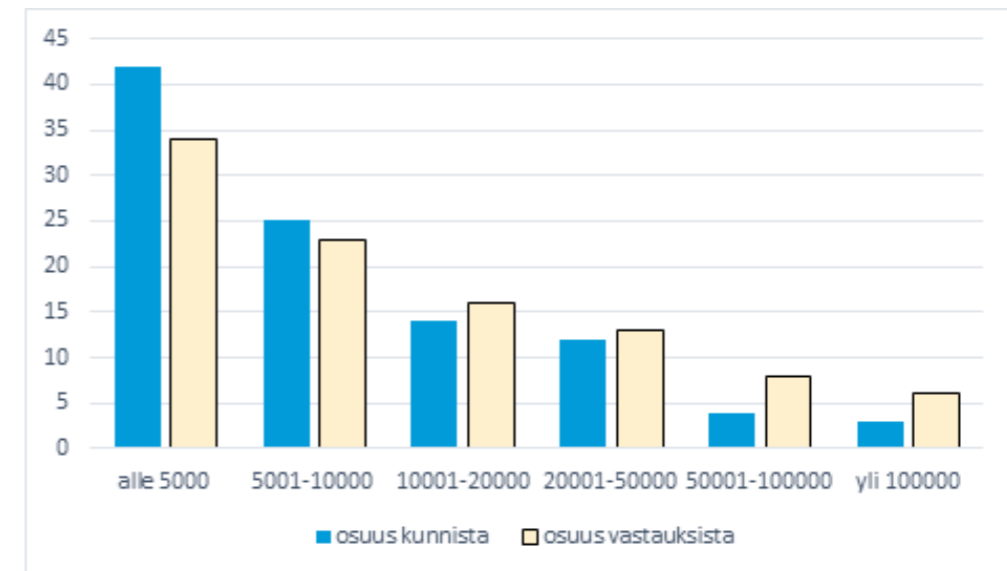
Jäsenet edustavat kaikkia yleisillä kirjastoilla käytössä olevia kirjastojärjestelmiä ja työryhmällä on myös hyvä alueellinen edustavuus.

Työryhmän ensimmäinen tehtävä oli laatia kuvailutyöhön liittyvä kysely kirjastoille. Kaksikielinen kysely lähetettiin 291 Manner-Suomen kunnan- ja kaupunginkirjastoon 18.1.2021, vastausaika päättyi 17.2.2021. Vastaukset saatiin 146 kirjastosta, joten vastausprosentti oli 50,2 %.

Kyselyn valmisteluun osallistui koko Metatietoryhmä, raportointiin ryhmän jäsenet Antti Heikkinen, Maarit Helén, Kaisa Hypén, Katriina Jylhä, Marjut Puominen, Sirpa Tuomisto ja Leena Vainikainen. Raportin koosti yhteisen valmistelun pohjalta Kaisa Hypén.

Kirjastojen taustatiedot

Mitä suuremmasta kunnasta/kaupungista on kysymys, sitä todennäköisimmin sieltä vastattiin kyselyyn. Esimerkiksi kaikkien yli 50 000 asukkaan kaupunkien kirjastoista saatiin kyselyyn vastaus.

Kuntien asukasluvun mukainen ryhmittely ja ryhmien osuudet kuntien kokonaismäärästä ja kyselyyn vastanneista. Vastanneiden kirjastojen määrä 146.

Kirjastojen henkilökuntamäärät	Henkilökuntaa	Kirjastoja kpl	%
1-10	100	100	68,5 %
11-50	32	32	21,9 %
51-100	6	6	4,1 %
101-150	4	4	2,7 %
151-	4	4	2,7 %
yhteensä	146	146	100 %

Kirjastojen kokoelmat karttuivat maksimissaan 5000 nimekkeellä lähes sadalla vastanneista kirjastoista (66,4 %).

Kirjastoihin hankitut nimekemäärät vuosittain	Hankitut nimekkeet / vuosi	Vastanneita kirjastoja kpl	%
alle 1 000	16	16	10,9 %
1 001-5 000	81	81	55,5 %
5 001-10 000	28	28	19,2 %
10 001-15 000	10	10	6,9 %
15 001-20 000	5	5	3,4 %
yli 20 001	6	6	4,1 %
yhteensä	146	146	100 %

Vastaajat edustavat hyvin kirjastojen käytössä olevia tietokantoja. Ahkerimmin vastasivat Sierran ja Mikromarcin käyttäjät, Kohaa käyttävät kirjastot olivat hiukan aliedustettuina.

Kirjastojärjestelmien suhteelliset osuudet. Vastaajien määrä 146.

Järjestelmä	Osuus käytössä olevista tietokannoista %	Osuus vastaajien käyttämistä tietokannoista %
Aurora	63,1 %	65,8 %
Mikromarc	7,5 %	8,9 %
Koha	27,9 %	22,6 %
Sierra	1,4 %	2,7 %

Kaikkiaan Suomessa yleisillä kirjastoilla on 40 tietokantaa, joista kirjastokimppojen yhteisiä tietokantoja on 27, yksittäisten kirjastojen hallinnoimia tietokantoja 13. Kirjastojen määrän perusteella suurimmat kimpat ovat Keski, Piki ja Eepos (22 kirjastoa kussakin), Lapin kirjastot (21), Vaski (18), Outi- ja Satakirjastot (16 ja 15 kirjastoa). Kimpoissa kirjastoaineistojen kuvailutyötä on keskitetty suurimpiin kirjastoihin (tästä tarkemmin kohdassa Kuvailutyön organisointi kirjastoissa).

Kaikista kimpoista Kiriä lukuun ottamatta saatiin vastaukset kyselyyn.

<i>Kirjastokimppojen suhteelliset osuudet.</i>	Kirjastoja kimpassa		Vastaukset	
		%		%
Anders	6	2,1	6	4,2
Blanka	2	0,7	2	1,4
Eepos	22	7,6	13	9,1
Fredrika	11	3,8	6	4,2
Heili	9	3,1	4	2,8
Helle	12	4,1	7	4,9
Helmet	4	1,4	4	2,8
Kainet	7	2,4	3	2,1
Keski	22	7,6	12	8,4
Kiri	9	3,1		
Kirkes	4	1,4	3	2,1
Kyyti	7	2,4	3	2,1
Lappi	21	7,2	6	4,2
Lastu	10	3,4	5	3,5
Loisto	6	2,1	4	2,8
Louna	5	1,7	2	1,4
Lukki	3	1,0	1	0,7
Lumme	10	3,4	3	2,1
Outi	16	5,5	7	4,9
Piki	22	7,6	10	6,9
Ratamo	5	1,7	1	0,7
Rutakko	9	3,1	5	3,5
Sata	15	5,2	10	6,9
Tiekkö	7	2,4	4	2,8
Vaara	13	4,5	5	3,5
Vanamo	3	1,0	2	1,4
Vaski	18	6,2	9	6,3
ei kimppa	13	4,5	6	4,2
yhteensä	291	100,00	143	100,00

Kuvailutyön organisointi kirjastoissa

Kuvailuun käytettävä työaika

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka paljon kuvailuun käytetään työaikaa ja kuinka moni kirjaston työntekijä osallistuu kuvailutyöhön. Kysymykseen saatiin 145 vastausta eli lähes kaikki kyselyyn vastanneista kirjastoista pyrki arvioimaan kuvailun vaatimaa resurssia.

- **26 kirjastoa** ilmoitti, ettei niissä käytetä työaikaa kuvailuun, koska niissä käsitellään vain hankinta-vaiheen tietueita ja varsinainen kuvailutyö tehdään kimpan muussa kirjastossa.
- **119 kirjaston** antamien vastausten perusteella voidaan laskea, että kuvailutyöhön osallistuu 424 työntekijää.
- **10 kirjastoa** ilmoitti, että ei pysty arvioimaan kuvailuun käytettävää työaikaa.
- **108 kirjaston** antamien tietojen mukaan viikossa kuvailuun käytetään kirjastoissa yhteensä noin 2 744 tuntia viikossa, josta noin 993 tuntia käytetään yhdeksässä suurimmassa kirjastossa (kunnan asukasluku yli 100 000).

Vastauksissa todettiin myös, että kuvailtavan aineiston määrä vaihtelee eri vuodenaikojen mukaan. Erityisesti keväisin ja syksyisin ilmestyy runsaasti kotimaista kirjallisuutta, ja näinä aikoina myös kuvailuun kuluu enemmän aikaa.

Suurimmassa osassa kirjastoja kuvailu on vain osa työntekijän tehtäväkuva, ja siksi siihen kuluva työajan arviointi on vaikeaa. Lisäksi vastausten valossa näyttää siltä, ettei näillä työntekijöillä ole riittävästi aikaa esimerkiksi kuvailusäännösten kehityksen seurantaan ja muuttuvien ohjeiden soveltamiseen (tästä enemmän ks. tämän luvun muut alaluvut).

Todennäköisesti ainakin yhdeksässä suurimmassa kirjastossa (kuntien asukasmäärä yli 100 000) kuvailijat voivat paneutua kuvailutyöhön lähes päätoimisesti, ja niissä kuvaillaan myös kimppojen pienempien kirjastojen aineistoa. Myös tätä pienemmissä kirjastoissa on kuvailuun erikoistuneita osastoja, joissa työntekijöiden tehtävät liittyvät suurimmaksi osaksi kuvailuun.

Kuvailuun käytettävää työaikaa arvioi siis reilu kolmasosa yleisistä kirjastoista, ja vastausten pohjalta voi antaa vain hyvin karkeita arvioita sen suhteen, kuinka paljon aikaa kuvailuun käytetään vuositason koko maassa. Annetut arviot jakautuivat kirjastojen koon mukaan:

Kunnan koko	Kirjastojen määrä	Joista arvion esittäneiden määrä	Arvioidut tunnit
alle 5 000	122	27	83
5 001-10 000	72	28	227
10 001-20 000	41	17	276
20 001-50 000	35	17	548
50 001-100 000	12	10	617
yli 100 001	9	9	993
yhteensä	291	108	2 744

Kun suhteutetaan erikokoisten kirjastojen antamat arviot niiden kokonaismäärään, voidaan arvioida, että viikossa yleisissä kirjastoissa käytetään noin 4 500 tuntia viikossa kuvailuun. Vuositason tämä olisi noin 234 000 tuntia eli noin 128 henkilötyövuotta. Vastauksista voidaan laskea, että kuvailutyöhön tavalla tai toisella osallistuu vastanneissa kirjastoissa 424 työntekijää, mikä vaikuttaa suhteellisen suurelta määrältä, eikä sen osalta ole pyritty arvioimaan kaikkia kuvailutyöhön osallistuvia myös ei-vastanneiden kirjastojen osalta. Moni kuvailee muiden tehtävien ohella, jolloin kuvailutyön osuus kokonaisuudesta on pienekkö, eikä esimerkiksi kuvailusäännösten seuraamiselle ja kouluttautumiselle juuri jää aikaa.

Tämän perusteella voidaan arvioida, että yleisissä kirjastoissa käytetään kuvailutyöhön yli 3 prosenttia henkilötyövuosista (kirjastoissa tehtiin 3 810 htv vuonna 2020), ja siihen osallistuu vähintään 11 prosenttia henkilökunnasta, todennäköisesti enemmän.

Vuoden 2010 raportissa kuvailuun käytettävien henkilötyövuosien määräksi arvioitiin vastanneiden 129 kirjaston osalta 199 henkilötyövuotta. Silloin ei siis pyrittykään arvioimaan kuvailuun käytettyä työaikaa kaikkien kirjastojen osalta. Vaikka nämä kaksi arviota eivät ole yhteismitallisia, voidaan olettaa, että kuvailuun käytettävä työaika on supistunut kymmenen vuoden aikana ainakin noin kolmasosalla. Tässä aiemmassa kyselyssä ei selvitetty kuvailutyöhön osallistuvien työntekijöiden määrää.

Kuvailutietueiden poiminta ja primaarikuvailu

Suurimmassa osassa vastanneista kirjastoista kuvailutyötä on organisoitu kimpan sisällä:

	Kpl	%
• Kuvailutyö on keskitetty täysin tai osittain: vain osassa kimpan kirjastoja tehdään primaarikuvailua	104	72,7 %
• Kuvailutyö on hajautettu: kaikki kimpan kirjastot kuvailevat omat aineistonsa	35	24,5 %
• Kirjastoni ei kuulu kimppaan, ja kuvailemme omat aineistomme itse	4	2,8 %

Vastaajien määrä 143.

Kirjastoja pyydettiin kuvaamaan tarkemmin sitä, miten kuvailutyötä niissä tehdään. Kyselyssä oli annettu valmiita vaihtoehtoja, joista vastaajat voivat valita heille parhaiten sopivan. Kuvailutyön organisointia oli mahdollista kuvata myös avovastauksessa. Kaikkiaan vastauksia saatiin 144 kirjastolta. Vastaukset jakautuivat seuraavasti:

Vastausvaihtoehto	Kpl	%
• Kirjastossani ei tehdä kuvailutyötä, käsitellään vain hankintavaiheen ennakkotietueita. Kuvailu tehdään kimpan muissa kirjastoissa.	26	18,2 %
• Kirjastossani täydennetään hankintavaiheen ennakkotietueita ja poimitaan kuvailutietoja muista tietokannoista, mutta ei tehdä primaarikuvailua	65	45,5 %
• Kirjastossani tehdään myös primaarikuvailua	83	58,0 %
• Kirjastossani kuvaillaan myös kimpan muiden kirjastojen aineistoa	27	16,8 %
• Tarvittaessa voit kuvata kuvailutyön organisointia tarkemmin	28	19,6 %

Kirjastoilta kysyttiin myös tietueiden poimintaan ja primaarikuvailuun käytettävää työaikaa, ja vastaus pyydettiin ilmoittamaan prosentteina. Näin ilmoitettuja vastauksia saatiin kaikkiaan 95, ja niiden mukaan suurin osa kuvailutyöstä kuluu tietueiden poimintaan:

Poimintaan käytettävän työajan osuus	Mainintoja
50-60 %	9
70-80 %	28
90-100 %	58

Kirjasto	Poiminta, %	Primaari, %
Helsinki	80	20
Oulu	70	30
Turku	60	40
Espoo	70	30
Vantaa	80	20
	elokuvien osalta pienempi osuus saadaan poimittua	elokuvien osalta primaarikuvailtavien osuus on suurempi
Kuopio	85	15
Lahti	70	30
Jyväskylä	kauno- ja tietokirjallisuus sekä musiikki n. 90 %; AV-aineisto ja lehtien emotietueet n. 70 %	Celia-aineisto. e-kirjat ja e-äänikirjat 100 %; AV-aineisto ja lehtien emotietueet n. 30 %; kauno- ja tietokirjallisuus sekä musiikki n. 10 %
Tampere	47 %, vaihtelee tehtävän mukaan 20-100 %	53 %, vaihtelee tehtävän mukaan 50-80%

Erityisesti Jyväskylän esittämä erittely pätee varmasti hyvin muidenkin kirjastojen osalta, eri aineistolajien osalta on suurta vaihtelua sen suhteen, kuinka paljon kuvailuja saadaan valmiina.

Avovastauksissa kuvattiin primaarikuvailun osuutta ja työnjakoa kimpan sisällä: Valtaosa vastaajista sanoo, että primaarikuvailua tehdään vain vähän, joissain kirjastoissa ei ollenkaan. Primaarikuvailua tehdään aineistosta, johon ei saa kuvailua Kirjastopalvelusta tai muualta ja aineistosta, jota ei siirretä Melindaan. Eniten primaarikuvailua tehdään paikallis/kotiseutuaineistosta ja lahjoituksista. Esineet ja elokuvat mainitaan parissa vastauksessa. Yksittäisiä mainintoja: lautapelit, venäjänkielinen ja muu vieraskielinen aineisto, musiikkiaineisto, Celian äänikirjat ja e-kirjat. Yksi kirjasto kertoo kuvailevansa myös museon aineistoa. (Primaarikuvailun jakautumisesta tarkemmin kohdassa Primaarikuvailtavat aineistot.)

Vastausten perusteella voi hahmotella erilaisia kimpan keskitetyn luetteloinnin tasoja ja malleja. Esimerkiksi:

”Kaupunginkirjastossa on keskitetty hankinta, eli kaikkien kirjastojen aineistot tilataan, otetaan vastaan, kuvaillaan ja tarroitetaan/muovitetään pääkirjastossa. Kimpan muut kirjastot kuvailevat oman aineistonsa, mutta Luettelointitietueiden läpikäyminen ja korjausten tekeminen tietokantaan on jaettu kirjastojen primaariluetteloidijien kesken.”

”Luettelointi (niin tietueiden poiminta ja täydennys kuin primaarikuvailukin) on keskitetty niin, että luettelointi tehdään pääasiassa pääkirjastolla. Sivukirjastot luetteloidivat kuitenkin itse heille tulevat lahjoituskirjat.”

”Kirjastossamme kuvaillaan joskus yksittäisiä nimekkeitä. Kimpan suurin kirjasto hoitaa lähes kaiken primaarikuvailun.”

”Pääsääntöisesti kuvailutiedot poimitaan Btj:n tietokannasta tai Melindasta. Primaarikuvailua on oikeastaan paikallisten julkaisujen kanssa. Kimpan sisällä se, joka kerkeää tekemään poiminnan ensimmäisenä, täydentää nimeketiedot ja muut lisää vain nimekkeeseen niteensä.”

”Primaarikuvailu jaettu aineistotyypeittäin eri kirjastoille.”

”Kimpalla on kuvailuryhmä, johon kuuluu isoinpien kirjastojen kuvailijoita. Heidän kesken on primäärikuvailun vastuualueet jaettu”

Suurimmalla osalla vastanneista kirjastoista oli sopimus kuvailupalveluiden ostosta Kirjastopalveluiden kanssa:

Vastausvaihtoehto	Kpl	%
• Ei	2	1,7 %
• Kyllä, ostamme kirjastoaineistojen kuvailutietoja Kirjastopalveluilta, mutta meillä ei ole Arvo-palvelu käytössä (mahdollistaa muun muassa automaattiset kuvailutietojen siirrot)	59	51,3 %
• Kyllä, ostamme kirjastoaineistojen kuvailutietoja Kirjastopalveluilta ja meillä on Arvo-palvelusopimus Kirjastopalveluiden kanssa (mahdollistaa muun muassa automaattiset kuvailutietojen siirrot)	54	46,9 %

Kirjastopalvelu onkin toiseksi tärkein kuvailutietueiden poimintatietokanta. 117 vastaajasta 84,6 % poimi Kirjastopalvelun tietueita. Vastausten perusteella eniten poimittiin tietueita Melindasta, lähes 90 % (89,7 %) kirjastojen poimimista tietueista tuli sieltä. Jäljelle jäävistä vaihtoehtoista poimittiin seuraavasti: muut yleiset kirjastot (40,2 %), Libris (30,8 %), muita, mitä? (23,1 %), joka oli avovastauskenttä ja Library of Congress (22,2 %).

Vaihtoehdon ‘Muita, mitä?’ valitsi 27 vastaajaa ja vastauksissa mainittiin seuraavat tietokannat:

Poimittava tietokanta	Mainintoja (kpl)
TäTi.....	11
British Library	4
WorldCat.....	3
BookWhere.....	3
Helmet	2
AllFons.....	2
Fennica.....	2
Muut:	
OverDrive, Columbia University, eBibliofile, StarBooks, Russian State Library, Viola.....	1
Yhteensä	33

Kirjastojen vastauksista kävi ilmi, etteivät poimitut tietueet ole hyödynnettävissä sellaisenaan, vaan ne edellyttävät muokkaamista. Kysymykseen vastanneista 115 vastaajasta suurin osa, 80 %, muokkasi poimittuja tietueita. Niistä kirjastoista, jotka eivät muokanneet tietueita, suurin osa oli kirjastokimppaan kuuluvia, alle 5 000 asukkaan kirjastoja.

Kirjastojen oli myös mahdollista kuvailla tarkemmin, miltä osin poimittuja tietueita muokattiin. Vastaukset vaihtelivat tarkoista kenttä- ja merkkipaikkakohtaisista vastauksista tietokantakohtaisiin ja yleisluontoisempiin vastauksiin. Kirjastojen vastauksissa (78 kpl) tulivat esille seuraavat asiat / kentät, joita poimituissa tietueissa muokataan eniten:

Muokattavat asiat	Mainintoja (kpl)
Asiasanoitus (lisäys, poistaminen).....	37
Luokitus (YKL, kirjaston oma luokka, lisäluokka)	28
Kiinteämittaiset kentät (esim. kohderyhmä)	13
Kuvailukieli.....	7
Virheiden korjaaminen (esim. kirjoitusvirheet)	7
Tarpeettomien kenttien poistaminen	6
RDA:ksi muuttaminen (040, 336, 337, 338 jne.)	6
Huomautuskentät	5
Osakohteet	5
856-linkkikenttä (esim. kansikuva, kuvaus)	5
Muut yksittäiset	1-4

Vastausten perusteella eniten muokattiin asiasanoitukseen ja luokitukseen liittyviä asioita. Poimituihin tietueisiin lisätään kirjastoissa asiasanoja ja tietueiden asiasanoitusta täydennetään esim. toisen kotimaisen kielen osalta. Asiasanoja myös poistetaan poimituista tietueista, esim. ruotsinkielisiä asiasanoja suomenkielisestä aineistosta. Yhdessä vastauksessa mainittiin myös asiasanaketjujen purkaminen.

Luokituksen osalta mainittiin YKL-luokan, oman kirjaston luokan ja fiktiivisen aineiston lisäluokan lisääminen poimituihin tietueisiin. Tietueisiin lisättiin puuttuvia YKL-luokkia tai ensimmäisenä ehdotettua luokkaa arvioitiin uudelleen. Poimituista tietueista muokattiin myös mm. kiinteämittäisiä kenttiä (13 mainintaa), erityisesti kohderyhmän osalta.

Kirjastojen vastausten perusteella voi sanoa, että poimittuja tietueita muokataan monilta osin. Kuvan muokattavien asioiden / kenttien moninaisuudesta saa mm. näistä vastauksista:

”Kuvailukieli muutetaan suomeksi. Lisätään asiasanoja, tekijä- ja nimekelisäkirjauksia musiikkiin, laulujen alkusanoja suomalaisiin nuotteihin, ulkomaisissa teoksissa muut mahdolliset tekijät, toimijoiden tunnisteita (Asteri-tunnisteet). Kiinteämittaisten kenttien merkkipaikkojen arvoja korjataan.”

”Tietueen 856-linkkikentät, oikeinkirjoitus- ja indikaattorivirheet, välimerkitys, sivumäärien virheet, konsolipelien 505-kentän huomautus kertakäyttöisestä latauskoodista poistetaan, musiikkiaineistossa 300e-kenttä, jos siinä on mainittu turhia liitteitä, tietueeseen lisätään tiedot toisesta manifestaatiosta, jos ei tarvitse tehdä uutta tietuetta. YKL-luokan lisäys, jos sitä ei ole poimitussa tietueessa, 850- ja 852-kenttien poistaminen tarvittaessa.”

Joidenkin kirjastojen vastauksissa oli mainittu tietokantoja, joista poimittuja tietueita muokattiin ilman tarkempaa erittelyä korjattavista asioista. Tietokannoista mainittiin Melinda, Helmet, Libris, Library of Congress, BookWhere ja British Library.

”esim. Libris, LoC: muokattava lähes kokonaan; Melindan tietueet vaativat muokkaamista, Kipan tietueet vaativat välillä korjaamista ja sisällönkuvailun täydentämistä/luokituksen arviointia”

Poimituihin tietueisiin tehtävät muutokset liittyvät osittain sekä poimittavan tietokannan ominaispiirteisiin että käytössä olevaan kirjastojärjestelmän edellyttämiin muutoksiin.

Primaarikuvaillavat aineistot

Kaikkiaan 104 kirjastoa vastasi kysymykseen, minkälaisia aineistoja omassa kirjastossa erityisesti primaarikuvaillaan. Kirjastojen vastauksissa tuli esille seuraavia aineistoja:

Primaarikuvaillava aineisto	Mainintoja (kpl)
Paikallisesti tuotettu aineisto / kotiseutuaineisto (kirjallisuus, musiikki, lehdet, paikalliset omakustanteet jne.) ...	73
Vieraskielinen aineisto (kirjallisuus, lahjoitukset jne.)	45
Elokuvat	26
Musiikkiaineisto.....	25
Esineet (esim. liikuntavälineet, soittimet, kausikortit).....	24
Lautapelit	19
Omakustanteet (muut kuin paikalliset).....	14
Celia-äänikirjat	12
E-aineisto (e-kirjat, e-äänikirjat)	8
Konsolipelit	7
Muut:	
Kirjat / romaanit 6, lehdet 5, lahjoitukset 5, muut yksittäiset 1-3 mainintaa.....	alle 7

Vastausten perusteella eniten primaarikuvaillaan paikallista aineistoa, kotiseutuaineistoa, joka tässä kattoi kaiken paikallisesti tuotetun aineiston musiikista kirjallisuuteen. Primaarikuvaillava paikallinen aineisto piti sisällään muun muassa seuraavaa:

”Primäärikuvailtavia aineistoja ovat erityisesti paikallisesti julkaistut teokset, kuten yhdistys- ja yrityshistoriikit, kaunokirjalliset omakustanneteokset, äänitteet ym.”

Kotiseutuaineistoon kohdistuu usein paikallisesti suurta mielenkiintoa ja kirjastoissa nähtiin tärkeäksi saada se kuvailluksi nopeasti:

”Usein kotiseutujulkaisut on kiire saada kiertoon ja varattavaksi”

”Paikallisaineistoon omina hankintoina ostetut kuvaillaan heti jos aineistolla on paikallinen ehdottaja ja lainaaja.”

Toiseksi eniten primaarikuvaillaan vieraskielistä aineistoa. Paikallinen aineisto ja vieraskielinen aineisto muodostivat kirjastojen vastausten perusteella primaarikuvaillun selkeän kärjen. Näiden lisäksi kirjastot primaarikuvailevat esimerkiksi av-aineistoa sekä erilaisia esineitä, joita ei kuvailla Melindaan ja jotka eivät myöskään ole sieltä poimitavissa.

Kirjastoissa primaarikuvaillava aineisto oli vastausten perusteella aineistolajeiltaan laajaa, kuten muun muassa näistä vastauksista tuli esiin:

”Ulkomailla julkaistut kirjat, Celia-äänikirjat, paikallisten ihmisten tuottamaa aineistoa (sekä kirjat että eri äänitteet), kirjastoon hankitut omakustanteet, LP-levyt, ulkomaisten kustantajien nuotit ja musiikkikirjat, muutenkin se osa musiikkiaineistosta, jota KP ei kuvaile, esineet, lautapelit, jonkin verran videotallenteita”

”Primäärikuvailtavia aineistoja ovat erityisesti paikallisesti julkaistut teokset, kuten yhdistys- ja yrityshistoriikit, kaunokirjalliset omakustanneteokset, äänitteet ym. Muita satunnaisesti primäärikuvailua vaativat teokset ovat ns. erikoisaineistot, kuten videopelit, CD- ja vinyyläänitteet sekä lautapelit.”

”Paikallista aineistoa, omakustanteita, vieraskielistä aineistoa (eniten englannin- ja venäjänkielistä kirjallisuutta), konsolipelejä, lautapelejä, musiikkiäänitteitä, elokuvia (DVD- ja Blu-ray-levyt), esineitä.”

Kuvailun kehityksen ja muutosten seuranta

Kyselyllä pyrittiin selvittämään myös sitä, miten kuvailun kehitystä ja muutosten seuranta voidaan kirjastoissa tehdä. Vastausvaihtoehtoina kysymykseen tarjottiin kahdeksan eri vaihtoehtoa, lisäksi vastaaja voi täydentää vastaustaan omin sanoin. Vastauksissa oli rastitettu vaihtoehtoja seuraavasti:

Lähteet	Mainintoja
Kansalliskirjaston ajankohtaiskatsaukset (Missä mennään)	61
Kansalliskirjaston kuvailun ohjausryhmien (Sisku, Muusa, Kumea...) toimintaan osallistuminen	6
Kansalliskirjaston kuvailun ohjausryhmien (Sisku, Muusa, Kumea...) toiminnan seuranta	42
Kansalliskirjaston muut tiedotteet	49
Kirjastot.fi:n viestintäkanavat kuten Ammattikalenteri	61
Kirjastopalvelun luettelointitiedotteet	86
Melindaan liittyvät koulutustilaisuudet, esimerkiksi Talonmiehen tuokiot	36
Sähköpostilistat	65

Yhteensä eri vastausvaihtoehtoja oli vastuksissa valittu 444. Kyselyyn oli jätetty 38 vastausta, joissa tähän kysymykseen ei ollut vastattu lainkaan. Omin sanoin eli Muuten, miten kohdalla oli vastaustaan täydentänyt 34 kirjastoa. Suurimassa osassa tiedonlähteinä mainittiin kimpan omat luettelointitiedotteet sekä kimpan kuvailuryhmä ja sen kokoukset.

Kirjastoja pyydettiin myös kuvaamaan niitä haasteita, joita kuvailun kehityksen ja muutoksen seurantaan liittyi. Tähän saatiin 90 avovastausta, koonti niistä alla olevassa taulukossa. Osa vastaajista vastasi kuvailun kehityksen seurantaan liittyvien haasteiden (A), osa tiedon löytyvyyden / saatavuuden (B) ja osa molempien kohtien osalta (A ja B).

A. Haasteet kuvailun kehityksen seuraamisessa Maininnat (kpl)

1. Tiedonlähteet ja tiedon saaminen	39
- tiedotuskanavien moninaisuus	
- jatkuvat muutokset ja tiedon saaminen muutoksista	
- tieto vaikeasti löydettävissä	
- relevantin tiedon löytyminen	
- kokonais kuvan hahmottaminen	
2. Ajanpuute	24
3. Kuvailu osa työtehtäviä / kuvailu ei päätyö	12
4. Muut yksittäiset: RDA, koulutukset, kirjastojärjestelmä jne.	1-4

B. Tiedon löytyminen / saatavuus

Tietoa on helposti saatavilla / löydettävissä	33
---	----

Kirjastojen vastausten perusteella kuvailun kehityksen seuraamisen haasteet liittyivät tiedon löytymiseen ja saamiseen (39 mainintaa). Seurattavia tiedotuskanavia oli monia ja tieto hajallaan, mikä hankaloitti kuvailun kehityksen seuraamista ja kokonais kuvan saamista:

”Muuttuvien kuvailuohjeiden seuraaminen on todella haasteellista ja aikaavievää. Tietoa löytyy monesta lähteestä, mikä tekee siitä pirstaloitunutta. Omaan tilanteeseen sopivaa ohjetta on välillä tosi haasteellista löytää.”

”Tietoa ei löydy helposti, koska ei ole oikeaa keskitettyä kanavaa. Mm. Kansalliskirjaston eri ohjausryhmien muistioiden seuraaminen on vaikeaa, koska niistä ei välity kokonais kuvaa käydyistä keskustelun aiheista. Useasti on epäselvä, mikä on uusin tieto tai käytäntö. Asiat muuttuvat nykyään niin nopeasti, että on hankala pysyä perässä kaikesta.”

”Periaatteessa on tietoa siitä, mistä esim. työryhmien muistiot löytyvät, mutta kokonaisuuden hahmottaminen ja seuranta haastavaa. RDA-säännösten kehittämisen kokonaisuus ei oikein hallinnassa, resurssipulaa vähän joka puolella eikä muutoksia ja uudistuksia pystytä viemään hallitusti loppuun asti. Kumean ja Muusan laatimat ohjeistukset helpottavat kuvailutyötä, muutosten ja päivitysten seuranta ei toisaalta ole vaivatonta.”

Tiedonlähteiden moninaisuus vaikutti myös siihen, että relevantin ja ajantasaisen tiedon löytäminen koettiin haastavana:

”Tietoa on paljon, mutta olennaisimman ja sovittujen luettelointikäytäntöjen löytäminen voi olla hankalaa.”

”Kansalliskirjasto tiedottaa hyvin isoista muutoksista, mutta pienemmistä muutoksista tiedon löytäminen on haastavaa. Aiempi tieto hautautuu moniin eri lähteisiin ja sitä on vaikea löytää esim. pöytäkirjoista, muistioista, koulutusmateriaaleista yms. Päätökset muistioista päivittyvät viiveellä. Ongelmana on myös muutosten saaminen omaan kirjastojärjestelmään, mikä hankaloittaa käyttöä.”

Omalta osaltaan kuvailun kehitykseen seuraamiseen ja tiedon saamiseen toivat haasteita myös kuvailussa ja kuvailusäännöissä tapahtuvat nopeat muutokset:

”Tapahtuneista muutoksista on joskus vaikea löytää tietoa.”

”Kuvailusäännöt ja -ohjeet muuttuvat nopeasti, aina ei pysy mukana. Muutoksia ja lisäyksiä seurattava aktiivisesti. Kiwin sivuilta tietoa löytyy, oman muistin kapasiteetti rajoitteena, tarkistettava useita kertoja, jos ei ole asia jo selkäytimessä asti. Tietoa on hyvin tarjolla verkossa, mutta aina ei ole selvää, onko itsellä tiedossa ne ajantasaisimmat linkit.”

”Viime vuodet ovat olleet erityisen haasteellisia, koska kuvailussa tuntuu koko ajan tapahtuvan muutoksia. Sähköpostilistoille kuuluminen ja Talonmiehen tuokiot ovat olleet tärkeitä muutosten seuraamisessa. Silti on sellainen olo, että ei ehdi omaksua ja muistaa kaikkia muutoksia. ”Kuvailenko nyt voimassa olevien ohjeiden mukaan?” on aprikointi, joka on aina primaarikuvaailua tehdessä mielessä.”

Kirjastojen vastausten perusteella toinen haaste kuvailun kehityksen seurantaan liittyen oli ajanpuute (24 mainintaa). Vastaajat kokivat, ettei työaika riitä kuvailuasioden ja kuvailukentällä tapahtuvien muutosten seurantaan:

”Tieto löytyy helposti, mutta haasteet muodostuvat rajallisesta työajasta. Kuvailutyö monimutkaistuu ja siihen on käytössä vähemmän ja vähemmän työaika, ainakin pienissä kirjastoissa. Tiedotteiden, kokouspöytäkirjojen ja varsinkin kokonaisten säännösten lukemista ja opiskelua ei pysty tekemään työajalla, vaan tähän pitäisi käyttää vapaa-aikaa, jota on myös rajallisesti.”

”Haasteet liittyvät siihen, että työaika ei oikein riitä siihen, että oltaisiin ajantasalla kuvailun ajankohtaisista asioista.”

Kolmas kirjastojen vastuksissa esiin tullut haaste liittyi työhön ja työnkuvaan. Työtehtäviin kuului paljon muutakin kuin kuvailua, jolloin kuvailun muutosten ja kehityksen seuraamiselle ei jäänyt aikaa (12 mainintaa).

”Vähän kuvailutyötä tekevän on haastava seurata kuvailun kehitykseen ja muutoksiin liittyviä asioita. Pienessä kirjastossa olemme sekatyöläisiä joiden työnkuvaan kuuluu kaikki mahdollinen hyllytyksestä, kuvailuun ja tapahtumien järjestämiseen.”

”Koska ei itse tee primaariluettelointia on vaikea pysyä kärryillä mitkä uudistukset olisi hyvä siitä huolimatta tietää. Samoin luettelointiosaaminen rapistuu kun sitä ei käytä, joten uuden tiedon seuraaminen on koko ajan vaikeampaa.”

”Tavallinen kirjastoihminen, jolle kuvailu on vain yksi työtehtävistä, ei ehdi perehtyä kaikkeen eikä välttämättä edes seuloa tietomassasta itselleen olennaisinta.”

Kaiken kaikkiaan vastausten perusteella voi sanoa kirjastoissa olevan monenlaisia kuvailun kehityksen seuraamiseen liittyviä haasteita. Haasteet kiteytyvät alla olevissa vastauksissa:

”Tieto ei löydy kovin helposti, eikä aika tahdo riittää seuraamiseen. Kuvailu on vain osa työtehtäviä, kaikki tekevät paljon muutakin.” (primaarikuvaileva, alle 10 000 asukkaan kunta / kirjasto)

”Pitäisi olla aikaa muutosten seurantaan. Kuvailu ei ole kenenkään päätyötehtävä joten siihen ei ole aikaa perehtyä sen vaatimalla tavalla. Lisäksi seurattavia kanavia on turhan monta.” (primaarikuvaileva, 10 000-15 000 asukasta)

Vaikka moni vastanneista koki kuvailun kehityksen ja muutosten seuraamisen haastavana, oli osa vastanneista sitä mieltä, että tietoa kuvailun kehityksestä ja muutoksesta kyllä löytyy / löytyy helposti / oli saatavilla (33 mainintaa). Vastausten perusteella ongelmana oli enemmänkin ajan puute tai jokin muu asia kuin varsinaisesti tiedon löytymisen kuvailuasiodista.

”Varmaan tietoa löytyy, jos on itse aktiivinen ja seuraa tiedotteita.”

”Sinänsä tieto muutoksista löytyy helposti, mutta aika muutosten seurantaan ei tahdo välillä riittää.”

”Edellä mainittuja seuraamalla pysyy kyllä mukana muutoksessa.”

”RDA-kuvailu on haastavaa, ja tiedon etsimiseen kuluu aikaa. Mutta toisaalta Kansalliskirjaston sivustot, säännölliset koulutustilaisuudet ja täsmälliset kokousmuistiot ovat erinomaisia. Kouluttajat ovat rautaisia ammattilaisia, jotka eivät jaarittele tai eksy sivupoluille. Myös digiloikka on Kansalliskirjastossa tehty jo kauan ennen koronaa.”

Kirjastojen vastauksissa tuli esille myös kimppejen merkitys kuvailun kehityksen seurannassa ja tiedon välittämissä. Kimpoista ja kimppejen suurimmista kirjastoista on monessa kohtaa tullut kuvailutiedon ”suodattimia”, jotka poimivat olennaisimman tiedon eri lähteistä ja kanavista ja välittävät sen sitten oman kimppansa kirjastoille.

”Tietoa löytyy, mutta tarkka perehtyminen vie paljon aikaa. Toisaalta pärjätään myös vähemmällä tiedolla. Turku hoitaa tarkemman seurannan ja infoaa.”

”Meillä siis käytössä tuo oma ryhmä, jota kautta tietoa saa helposti. Meillä ei muuten olisi aikaa seurata kanavia. Tietoa on ihan hyvin saatavissa, mutta työaikaa seurata kaikkea ei ole.”

”Kimpan kautta saamme sen tiedon mikä on tarpeen käytännön työssä.”

Koulutukseen ja tiedotukseen liittyvät tarpeet

Kysymykseen vastasi 67 kirjastoa. Vastausten perusteella tarve koulutukselle on suuri ja sitä toivotaan kuvailun kaikilta osa-alueilta. Vain parissa vastauksessa todettiin, ettei tarvetta koulutukselle ole ja tällöin oli yleensä kyse pienestä kirjastosta, jossa ei juurikaan kuvailla:

”Jos pienessä kirjastossa ei kuitenkaan saa tehdä mitään, ei pienen kirjaston kirjastonhoitajaa kannata kouluttaa kuvailun huippuammattilaiseksi.”

”Aito tarve on aika pieni koska kuvailtavaa on pienessä kirjastossa hyvin vähän. Kuvailu jää kiireellimpien asioiden jalkoihin, jos koulutustarpeita ajattelee, vaikka se kiinnostaaakin suuresti.”

”Ei erityisiä toiveita tiedotuksen tai koulutuksen suhteen. Toivomme, että kimpan osaavat kuvailijat hoitaisivat tämän erikoisosaamisen.”

Huoli uusien työntekijöiden ja aloittelevien kuvailijoiden osaamisesta ja mahdollisuudesta kouluttautua nousi esiin:

”Uudet työntekijät eivät ole juurikaan saaneet koulutuksessaan kuvailun opetusta.”

”Kuvailutyön aloittaminen puhtaalta pöydältä on mielestäni erityisen hankalaa, varsinkin jos sen opastamiseen ei löydy henkilökuntaa talon sisäältä. Tähän voisi tehdä esimerkiksi jonkinlaisen luentosarjan, jonka voi katsoa tallenteena.”

”Meillä on menossa myös kuvailijoiden sukupolven vaihdos, jotka tarvitsevat tietoa ihan peruskuvailusta alkaen.”

Myös kokeneempien kuvailijoiden täydennyskoulutusta toivottiin useammassa kommentissa:

”Toivoisin lisä- ja täydennyskoulutusta myös aika perusjutuista, esim. ontologioista.”

”Tiedotus kuvailussa tapahtuvista muutoksista ei aina tavoita ns. rivityöntekijöitä.”

”Myös edistyneempään kuvailutyön koulutukseen osallistuisin mieluusti, jos sellaista järjestettäisiin.”

”Lisäksi ehkä vain yleisiä mahdollisuuksia kuvailutyötä tekevien kokoontumiseen: mahdollisuus vaihtaa kokemuksia, saada vertaistukea, saada uusia ajatuksia omaan työhön ym.”

Perusasioiden koulutus, eri tavoin ilmaistuna, esiintyi vastauksissa noin kaksikymmentä kertaa:

”Perustason RDA/Marc21-koulutusta sovellettuna eri kirjastojärjestelmiin, meidän tapauksessa Aurora-järjestelmään. Mahdollisimman käytännöllistä ja eri aineistolajit huomioivaa (musiikki, videotallenteet, esineet, konsolipelit...). Erityisesti ehkä pääkirjaukäytännöt sekä asiasanoitus.”

”Koulutusta kuvailun perusasioista on niukasti saatavilla, mutta olisi tarpeen, RDA perusteet.”

”Kokonaiskuva kuvailun kentästä ja kuvailutyön tekemisestä, kaikesta mitä siihen liittyy.”

Muutoksista tiedottaminen/kouluttaminen nousi myös selvästi esiin noin viidellätoista maininnalla:

”Kaikista sääntömuutoksista olisi hyvä saada tieto.”

”Kumean ja Muusan sovellusohjeeseen tekemät päivitykset ja muutokset selkeämmin yhteen paikkaan.”

”Kaikenlainen koulutus olisi hyväksi. Ehkä säännöllisin väliajoin tapahtuneista muutoksista.”

Monessa vastauksessa toivottiin tiedotukseen ja koulutukseen enemmän selkeyttä ja käytännönläheisyyttä:

”Ehkä jonkinlaista ”selkoviesticintää” luetteloinnista. Eli ei oleteta, että kaikki uutisointi menee vain luetteloinnin hardcore-tekijöille. Vaikka luettelointia on aikanaan tehnyt useita vuosia (vuosikymmeniä?) ei aiheessa pysy kiinni, kun ei tee primääriluettelointia.”

”Ruohonjuuritason tietoisuuksia, jotka muistuttavat siitä, mihin kuvailutietoja tarvitaan ja miten niitä hyödynnetään arkityössä.”

”Käytännönläheisyys koulutuksissa. Selkeys ja päätösten perustelut.”

”Tuleva RDA uudistus. Mitä tulee KÄYTÄNNÖN työhön vaikuttamaan?”

Nimettyjä koulutustarpeita oli vastauksissa viitisenkymmentä. Yli kolme mainintaa saivat seuraavat:

- RDA 16 mainintaa.
- Aineistolajikohtainen kuvailu 14 mainintaa, joista viisi koski musiikkiaineistoa.
- Marc kuusi mainintaa, joista kolme koski kiinteämittaisten kenttien käyttöä.
- Asiasanoitus ja ontologiat kuusi mainintaa.
- Järjestelmäkohtaiset ohjeet/koulutus neljä mainintaa.

Yksittäisiä mainintoja saivat esimerkiksi translitterointikäytännöt, pääsanat, osakohteet, pakolliset kentät.

Melinda ja yleiset kirjastot

Kansalliskirjasto ylläpitää ja kehittää kaikkien kirjastosektoreiden yhteistä metatietovaranto Melindaa. Ensimmäiset yleiset kirjastot liittyivät Melindaan vuosina 2015-16 Piki- ja Anders-kirjastojen pilotoinnin myötä. Vähitellen suurimmat kirjastokimpat ovat liittyneet Melindaan, ja vuoden 2021 loppuun mennessä yleisten kirjastojen 40 % tietokannoista ja 79 % kirjastoista on Melinda-yhteistyön piirissä.

Yleisten kirjastojen tietokantojen kokonaismäärä.	Klmppejen yhteiset	Tietokannat	Kirjastot
		27	278
	Yksittäiset	13	13
	yhteensä	40	291

Yleisten kirjastojen tietokannat ja niiden Melinda-yhteistyön tilanne.

	Tietokannat	Kirjastot	Kimpat, kirjastot
Melindassa (Aurora) liittymässä 2021	7	105	Anders, Eepos, Satakirjastot, Piki, Vaski, Keski, Kuopio
tiedonsiirto Melindaan	9	99	Lastu, Heili (Aurora), Outi, Helle, Kyyti, Lappi, Lumme, Vaara, Siilinjärvi (Koha, liittyvät TäTin kautta)
yhteensä	17	4	Helmet (Sierra)
		208	tietokannoista 42,5 %, kirjastoista 71,5 % on Melindan piirissä
	tietokannat kirjastot	kimpat, kirjastot	
Melindan ulkopuolella	23	83	Kirkes, Lukki, Kiri, Loisto, Ratamo, Kainet, Tiekkö, Rutakko (Aurora), Blanka, Fredrika, Louna, Vanamo, Vaasa (Mikromarc), Rautalampi, Suomenjoki, Somero, Sulkava, Kirkkonummi, Reisjärvi, Rautavaara, Leppävirta, Kangasniemi, Sotkamo (Aurora)

Kiri- ja Tiekkö-kimpat sekä Reisjärvi ovat muodostamassa uuden Joki-kimpan vuoden 2021 aikana. Sen jälkeen tietokantojen määrä on 38.

Vaski-kirjastot ottavat Kohan käyttöön toukokuussa 2021. Nykyinen Aurora-Melinda -yhteys puretaan ja Vaskin siirtyä TäTin kautta osaksi Melindaa.

Kyselyssä kysyttiin sitä, kuinka moni vastanneista kirjastoista kuuluu Melindaan. Vastanneista kirjastoista 109 (75,2 % vastaajista) vastasi kysymykseen ja 36 (24,8%) jätti vastaamatta. Vastaaajista 45 kirjastoa ilmoitti olevansa osa Melindaa. Melindaan liittymistä harkitsi 41 kirjastoa ja 23 kirjastolla ei Melindaan liittyminen ole vielä harkinnassa.

	Kirjastot	%
Kyllä	45	41,3
Ei vielä	41	37,6
Ei harkinnassa	23	21,1
Yhteensä	109	100,0

Niistä kirjastoista, jotka kertoivat suunnittelevansa liittymistä, 17 ilmoitti liittymisen Melindaan tapahtuvan tämän vuoden aikana (Lahti, Asikkala, Inkoo, Joensuu, Kotka, Kouvola, Kuusamo, Lappeenranta, Lemi, Lieksa, Lapinjärvi, Loviisa, Oulu, Porvoo, Pyhäjoki, Rovaniemi, Siilinjärvi) ja kolmella (Kajaani, Oulainen, Sievi) kirjastolla liittymisen on suunniteltu tapahtuvan vuoden 2022 aikana.

Kirjastoilta kysyttiin, miten he kokevat Melindan vaikuttaneen kuvailutyöhön ja tähän kysymykseen vastasi yhteensä 41 kirjastoa ja 103 (71,5%) jätti vastaamatta. Vastaajista 15 kertoi, että Melinda on sekä lisännyt töitä, että toisaalta myös tuonut mukanaan helpotuksia. Yhdeksän kirjastoa ilmoitti, että Melinda on vähentänyt töitä ja sama määrä kirjastoja totesi, että Melindalla ei ole ollut vaikutuksia kuvailutyöhön. Kahdeksan kirjastoa ilmoitti, että Melinda on lisännyt töitä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että Melindan vaikutukset kuvailutyöhön jakaantuvat hyvin tasaisesti vastaajien kesken siihen, onko työmäärä lisääntynyt vai vähentynyt. Työn koettiin ymmärrettävästi lisääntyneen isoissa kirjastoissa ja varsinkin niissä, joissa kuvailtiin myös kimpnan muiden kirjastojen aineistoa ja vastaavasti pienet kirjastot kertoivat työn vähentyneen, koska varsinkaan primaarikuvailua ei enää tehdä omissa kirjastoissa.

	Kirjastot	%
Lisännyt töitä	8	19,5
Vähentänyt töitä	9	21,9
Sekä lisännyt että vähentänyt	15	36,6
Ei vaikutusta	9	22
Yhteensä	41	100,00

Kysymykseen liittyvään avovastauskohtaan annettiin lisäkysymyksiä esimerkkeinä: onko Melinda lisännyt töitä tai vähentänyt sitä? Onko Melinda muuttanut kuvailutyön luonnetta? Missä suhteessa Melinda on helpottanut, mikä osalta mahdollisesti monimutkaistanut työprosesseja. 38 kirjastoa kommentoi laajemmin Melindan vaikutuksia kuvailutyöhön.

Yhteensä 15 kommentin mukaan Melinda on sekä lisännyt että vähentänyt kirjastoissa tehtävää kuvailutyötä. Näissä kommentteissa nousi esiin se, että töitä ovat lisänneet ennen kaikkea se, että kuvailusta on tullut vaativampaa ja se vaatii enemmän tarkkuutta, huolellisuutta. Työtä lisää myös se, että Melindassa olevat tietueet eivät aina ole tasalaatuisia ja niissä on päällekkäisyyksiä, näiden korjaaminen ja tuplien käsittely vievät aikaa. Samoin huonona nähtiin se, että tietue pitää tallentaa useaan kertaan: ensin omaan tietokantaan ja sitten Melindaan. Muutama huomio tuli myös asiasanojen tallentamisesta sekä ruotsiksi että suomeksi.

Työtä vähentäviä ja helpottaneita asioita olivat kommenttien mukaan ennen kaikkea poimintaluetteloinnissa. Sitä mukaa, kun Melindaan on tullut lisää kirjastoja ja niiden aineistoja, yhä enemmän sieltä myös pystytään suoraan poimimaan kuvailutiedot omaan järjestelmään, mikä vähentää primaarikuvailua kirjastoissa.

“Alussa Melinda lisäsi ja vaikeutti kuvailua, nykyään päin vastoin. Mitä enemmän Melindaan tulee kirjastoja, sitä enemmän siitä on hyötyä luetteloinnissa ja myös asiakaspalvelussa ja kirjastotyössä yleensäkin. Kuvailu itsessään on muuttunut hyvin paljon tarkemmaksi, enää ei riitä se mikä ehkä riittäisi meidän kirjastollemme, vaan se täytyy olla riittävää myös muille kirjastoille. Suurimpana hankaluutena pidän Melindassa edelleen sitä, että samasta aineistosta voi olla todella monta tietuetta.”

“Aluksi lisäsi töitä, piti muistaa replikoinnit ja haastetta siinä, jos Melindasta ei löydy tietuetta, jolloin yhdistämiset myös Melindaan jne. Nyt on alkanut tulla muidenkin kimppejen luettelointeja vastaan myös elokuvien osalta niin jossain määrin jo helpottaakin.”

“Lisännyt: Korjaukset tehtävä oman tietokannan lisäksi Melindaan. Melindan tuplien yhdistely. Replikointi. Melindan tietueiden täydentäminen ja korjaaminen, sopiminen muiden Melinda-kuvailijoiden kanssa. Hyötyjä: ollut primaarikuvailun tukena, myös vanhemman aineiston osalta. Lisää työn mielekkyyttä, kun kartutetaan yhteistä varantoa. Pysytään paremmin kuvailun uudistuksessa mukana. Tuonut ryhtiä kuvailuun, kun oma kuvailu on osana Melindaa. Haasteena se, että oma tietokanta pysyisi ajantasaisena ja muutokset päivittyisivät omaan tietokantaan, esim. asiasanat. Massakorjauksista ei aina ole hyötyä.”

Hyvin paljon samanlaisia kommentteja tuli myös niissä vastauksissa, joiden mukaan Melinda oli pelkästään lisännyt kirjastoissa tehtävää työtä. Työn lisääntyminen oli havaittu ennen kaikkea monessa sellaisessa isossa kirjastossa, johon on keskitetty myös kimpnaan kuuluvien pienempien kirjastojen primaarikuvailu.

“Hieman lisännyt koska Melinda-luetteloijat kuvailevat myös pienempien kirjastojen aineistoja (esim. kotiseutukokoelmiin kuuluvat).”

“Lisännyt runsaasti töitä. Työtä lisää se, että poimitaan Kirjastopalvelun tietue ja sen jälkeen tallennetaan käsin Melindaan. Vaikeuksia rajanvedon kanssa, jos Melindassa olevaan tietueeseen halutaan tehdä muutoksia (mitä muutetaan, mitä säilytetään). Rajanveto toisen työn kunnioittamisen ja korjaamisen välillä. Kohdehenkilöiden tai asiasanojen järjestys Melindassa ja vertailutietueessa voi olla eri -> vertailu hidasta. Venäjänkielisen aineiston yhdistely tai ruotsinkielisten tietueiden kääntäminen kielestä toiseen hidasta.”

Niiden kirjastojen kommentteissa, joiden mukaan Melinda oli vain helpottanut kirjastossa tehtävää työtä, oli samoja näkökulmia, joita jo edellä tuli esiin. Näistä merkittävimmät ovat mahdollisuus poimia tietueita Melindasta ja oman primaarikuvailun väheneminen.

“Melinda on vähentänyt primäärikuvailua, koska kimpassa voidaan nyt hyödyntää koko kirjastosektorilla tehtävää kuvailua. Kuvailun ongelmatapauksissa melinda on helpottanut kuvailijan työtä siinä, että ongelman voi lähettää Kumean, Siskun tai Muusan pohdittavaksi eli ei tarvitse olla ongelmiseen yksin. Kimppamme on myös panostanut Melindan ohjeistuksen perusteella omaan koulutukseen ja yhteisöllisyyteen. Melinda on lisännyt kuvailijoiden osaamista ja siten parantanut oman tietokannan laatua.”

“Melindaan siirtymisen yhteydessä kimpassa keskitettiin luettelointi. En voisi enää kuvitellakaan, että tekisimme luetteloinnin kokonaan itse. Aika ei riittäisi luetteloinnin muutosten seuraamiselle ja ajan käyttäminen 'Melinda-kelpoisten' tietueiden aikaansaamiseksi tuntuisi aivan turhalta. Se on asiantuntijatyötä, joka kannattaa ehdottomasti keskittää. Tietuelukutaito on edelleen tärkeää tiedonhaun näkökulmasta, mutta se ei edellytä, että itse luetteloisi. Melindasta on näppärä poimia tietueita.”

Niiltä kirjastoilta, jotka suunnittelivat Melindaan liittymistä, kysyttiin millä mallilla ne aikoivat tehdä liittymisen. Vaihtoehtoisiksi annettiin: Kevyt (vain uutusuaineiston tiedot siirtyvät Melindaan), Pikku räätäli (vain rajatun kokoelman ja osakohteettomat tietueet siirretään Melindaan) tai Iso räätäli (lähes kaikki tietueet mahdollisine osakohteineen siirretään Melindaan). Kysymykseen vastasi yhteensä 30 kirjastoa ja 115 jätti vastaamatta.

Vastaajista vähän yli puolet (17 kirjastoa, 56,7 %) ilmoitti liittyvänsä kevyellä mallilla ja Pikku räätälin ja Ison räätälin osuudet vastaajista olivat lähes yhtä suuret.

	Kirjastot	%
Kevyt	17	56,7
Pikku räätäli	6	20,0
Iso räätäli	7	23,3
Yhteensä	30	100,00

Melindan tulevaisuuden kehityksestä ja odotuksista kysyttäessä toivottiin pohdintoja kaikilta, niiltäkin, joiden kirjasto ei olisi vielä osa Melindaa tai liittymässä siihen. Vastaajista lähes puolet (68 kirjastoa, 46,9 %) ei vastannut tähän mitään ja kommentteja ja näkemyksiä tuli vähän yli puolelta vastanneista (77 kirjastosta). Saadut kommentit voi ryhmitellä sisältönsä mukaan seuraaviin pääryhmiin:

1. Toiveet lisääntyvästä yhteistyöstä ja mahdollisimman monen liittymisen mukaan Melindaan (19 mainintaa)
2. Kuvailutarpeen väheneminen tai helpottuminen kirjastoissa Melindan myötä (21 mainintaa)
3. Ajatus yhteisluettelosta, jonka myötä tiedon saatavuus paranee ja kuvailu yhdenmukaistuu (18 mainintaa)
4. Toiveet Melindan toiminnallisesta kehittämisestä (15 mainintaa) ja tähän läheisesti liittyi myös
5. Toiveet koskien Melindan siivoamista ja tuplatietueiden poistamisesta (7 mainintaa)
6. Lisää erilaisia aineistoja Melindaan (3 mainintaa)
7. Melindan käyttö tiedonhaussa (3 mainintaa)
8. Muut yksittäiset toiveet ja ajatukset (14 mainintaa)

Eniten mainintoja (22 kpl) sai toive kirjastojen yhteistyön lisääntymisestä Melindan myötä ja samalla myös kuvailutyö helpottuisi ja siitä tulisi entistä sujuvampaa. Jotta tähän päästäisiin toivottiin mahdollisimman monen kirjaston liittyvän mukaan Melindaan. Ajatuksena oli, että Melindasta tulisi kaikkien Suomen kirjastojen yhteisluettelo, josta olisi löydettävissä kaikki aineisto, mikä Suomessa on kuvailtu. Toivottiin myös, että Melindasta löytyisi enemmän Ruotsissa julkaistua aineistoa. Lisäksi toivottiin sujuvampaa yhteistyötä Melindan ja Kirjastopalvelun välillä.

“Luettelointi nopeutuu huomattavasti, jos/kun tietueet saa siirrettyä osakohteineen ja luettelointikäytännöt yhdenmukaistuvat.”

“Odotamme saavamme valmiita tietueita poimittavaksi omaan tietokantaan, jolloin aikaa jää enemmän muunlaiseen työhön.”

“Mahdollisimman moni kimppa / kirjasto olisi mukana Melindassa.”

“Toivomme, että Melindasta kehittyä kaikkien kirjastosektorien yhteinen metatietovaranto, jonka sisältötuottamiseen kaikki kirjastot voivat halutessaan osallistua taitojensa ja voimavarojensa mukaan.”

“Melinda har bra och fullständiga poster, pålitliga, plockar gärna.”

Melkein yhtä monta (19) mainintaa sai myös toive siitä, että Melindan myötä kuvailutiedot yhtenäistyisivät ja tiedon saatavuus paranisi.

1. *“Kuvailun yhtenäistäminen ainakin parantaa asiakkaiden tekemää tiedonhakua.”*

2. *“Odotan että kuvailutiedot tulisivat yksinkertaisimmiksi ja helpommin jaettaviksi.”*

Ajatus yhdestä, yhteisestä tietokannasta sai monilta vastaajilta (18) positiivista kannatusta. Vastauksissa korostettiin näin saatavia hyötyjä, kuten esim. päällekkäisen työn vähenemisenä, kuvailutietojen yhdenmukaistamisena ja niiden saamisena entistä täydellisimpinä omaan tietokantaan.

3. *“Käsittääkseni ajatus Melindasta yhtenäisenä kirjastojen tietokantana olisi pääosin positiivinen. Kuvailutyön päällekkäisyyden poistuminen, luettelointitietojen yhtenäisyys ja tietokantojen 'siistiytyminen' ovat merkittäviä etuja metatietokannoissa.”*

4. *“Odotuksena on, että olisi yksi paikka, mistä löytyvät kaikki tietueet, ja vielä niin että sama tietue olisi tallennettu vain kerran, eikä olisi tuplia. Tämän myötä ei tarvitsisi tehdä samaa työtä moneen kertaan eri kirjastoissa.”*

Toiseksi eniten kommentit koskivat Melindan toimintaa ja sen toiminnallista kehittämistä. Tällaisia kommentteja oli yhteensä 15 kappaletta ja tähän liittyä läheisesti myös omana kokonaisuutenaan toiveet nykyistä paremmasta/helpommasta tuplatietueiden poistosta ja tietokannan siivoamisesta (7 kommenttia). Saatujen vastausten perusteella nämä tuplatietueet koetaan ehkä yhdeksi suurimmista Melindan ongelmista, jolle todella toivotaan pikaista korjausta. Muut toiveet kohdistuivat laadukkaaseen sisällönkuvailuun. Toiveita kohdistettiin myös kaikkiin Melindaan tallentaviin kirjastoihin, jotta yhteisiä sääntöjä noudatettaisiin ja kaikilla olisi mahdollisimman yhteneväiset käytännöt.

“Päällekkäisen työn minimointi (esim. virheiden tarkistaminen). Toivotaan koulutusta, miten Melinda vaikuttaa nykyiseen työn tekemisen malliin.”

“Melindan kehittyminen aidommaksi yhteisluetteloksi, vaatii kylläkin koko kuvailuinfran muutosta.”

“Melindan tietueiden toivoisi kehittyvän laadukkaampaan suuntaan (erityisesti asiasanoituksen osalta).”

“Luetteloinnissa pitäisi olla mahdollisimman yhteneväiset käytännöt. Asioita voi tehdä monella tavalla oikein, esim. sisältötietojen merkitseminen osakohteisiin, 505-kenttään tai 7xx-toistumilla.”

“Toisaalta toivoisin että Melindaa myös siivottaisiin ahkerammin ja saataisiin tietueiden laatua tasaisemmaksi.”

“Enemmän tekoälyä metadatan käsittelyyn (esim. tehokkaampi tuplatietueiden myös välimerkkien virheistä varoittaminen, puuttuvien replikointiviittausten korjaaminen yms.).”

Joissakin kommentteissa toivottiin erityisesti, että joitakin uusia aineistoja kuvailtaisiin Melindaan tai että niitä olisi siellä poimittavissa nykyistä laajemmin.

“Enemmän tietueita aineistoista, joita Kirjastopalvelu ei kuvaile: mm. lautapelit, daisy, e-aineistot.”

“Vieraskielisen aineiston osuus suurempi.”

Muutamissa vastauksissa oli erityisesti huomioitu Melindan tietojen hyödyllisyys tiedonhaussa.

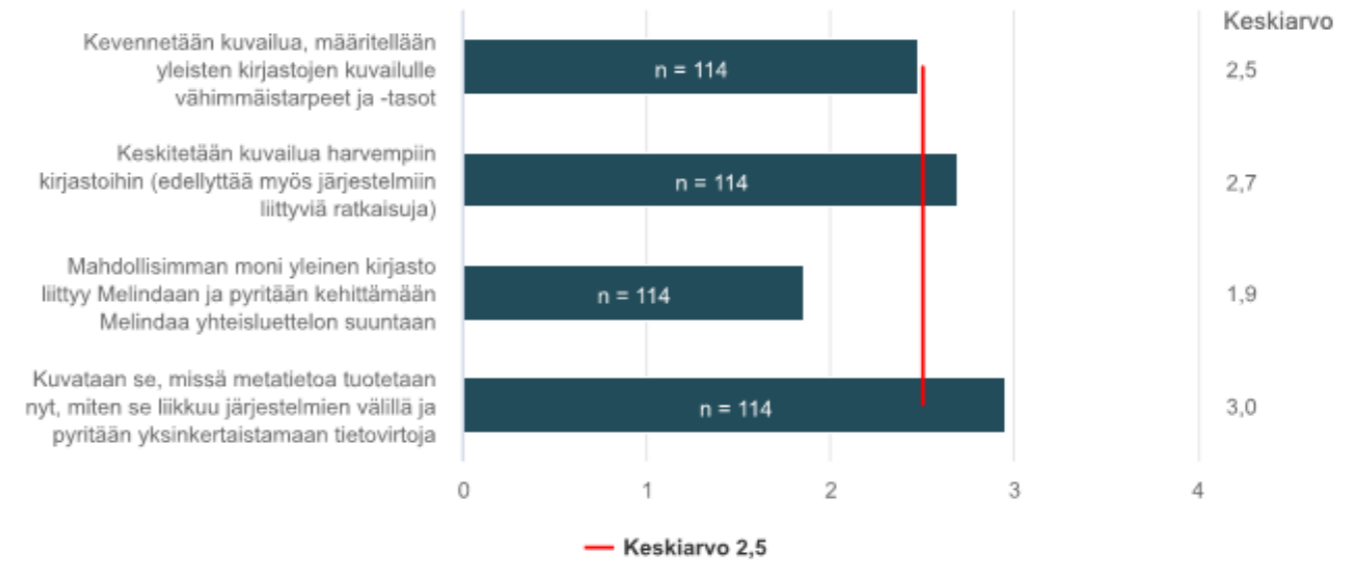
“...käytän päivittäin Melindaa kuvailussa tai tiedonhaussa tietoisesti.”

“Myös Melindan hakuja käytämme netissä kaukolainoja tilattaessa.”

Kommenteissa oli myös paljon sellaisia, missä todettiin, että kirjastolla ei nyt ollut mitään erityisiä odotuksia tai toiveita. Todettiin, että Melindaan liittyminen tuonee mukanaan paljon uutta ja opeteltavaa, mutta odotukset olivat siitä huolimatta positiiviset.

Kuvailutyö jatkossa

Kirjastoja pyydettiin pohtimaan sitä, miten kirjastojen kuvailuyhteistyötä tulisi kehittää, ja niille annettiin neljä vaihtoehtoa, jotka kirjastojen tuli asettaa tärkeysjärjestykseen (1 = tärkein, 4 = vähiten tärkeä).

	1	2	3	4
Kevennetään kuvailua, määritellään yleisten kirjastojen kuvailulle vähimmäistarpeet ja -tasot	26,3%	26,3%	20,2%	27,2%
Keskitetään kuvailua harvempiin kirjastoihin (edellyttää myös järjestelmiin liittyviä ratkaisuja)	13,2%	28,9%	32,5%	25,4%
Mahdollisimman moni yleinen kirjasto liittyy Melindaan ja pyritään kehittämään Melindaa yhteisluettelon suuntaan	50,9%	20,2%	21%	7,9%
Kuvataan se, missä metatietoa tuotetaan nyt, miten se liikkuu järjestelmien välillä ja pyritään yksinkertaistamaan tietovirtoja	9,6%	24,6%	26,3%	39,5%

Annetuista vaihtoehtoista parhaimmaksi nähtiin se, jonka mukaan mahdollisimman monen yleisen kirjaston tulisi liittyä Melindaan, jota pitäisi kehittää yhteisluettelon suuntaan.

Vaikka metatiedon virtojen kuvaamiseen ja yksinkertaistamiseen liittyvä vaihtoehto sai vähiten kannatusta, turhautuminen kuvailutietojen manuaaliseen siirtelyyn ja yhdistämiseen heijastuu osassa annettuja avovastauksia:

“Työtä lisää se, että poimitaan Kirjastopalvelun tietue ja sen jälkeen tallennetaan käsin Melindaan.”

Kyselyn lopussa oli sana on vapaa -osio, jossa vastaajat saivat tuoda esiin kuvailutyöhön liittyviä haasteita, onnistumisia ja toiveita. Tilaisuutta käytti 81 kirjastoa, joista osa pohti kysymystä laaja-alaisesti, osa keskittyi johonkin tiettyyn asiaan, kuten esimerkiksi kuvailutyön koulutuksen tilaan.

Vastauksissa mainitut suurimmat haasteet voidaan ryhmitellä kolmeen pääluokkaan:

- Resurssipula, joka käsittää pulan työajasta ja henkilökunnasta
- Kuvailutyö: vaatavuus ja arvostus
- Koulutus, kuvailuohjeet ja tiedotus.

Resurssipulan osalta 22 kirjastoa mainitsi, että työaikaa ei ole riittävästi käytettävissä kuvailuun niin, että he katsoisivat tekevänsä työn kuten ohjeissa suositellaan. Henkilökunnan vähäisyyden tai vähentämisen kuvailutyössä mainitsi 12 kirjastoa. Sen lisäksi, että resurssipula häiritsee kuvailutyön tekemistä, se vaikutti myös kuvailijoiden osaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen. 14 kirjastoa kertoi, että aikaa ja mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen on vähän, vaikka kuvailijat toivoivat ”enemmän mahdollisuuksia päivittää osaamista, saada lisätietoja ja tietoa uusista mahdollisuuksista.”

Kirjastojen vastauksista sai monipuolisen kuvan itse kuvailutyöstä: sen vaativuudesta, monipuolisuudesta ja kuvailijoiden kokemasta työn arvostuksesta. Seitsemän kirjaston vastauksessa mainittiin erityisesti primääriluetteloinnin vaativuus.

”Kun primääriluettelointi on harvinaista, puuttuu siitä rutiini. Monesti myös primääriluetteloitava aineisto ei ole helpointa mahdollista luetteloitavaa”.

Yksi kirjastoista pohti asiaa konkreettisen esimerkin kautta – tarvitaanko noin 50 nimekkeen/vuosi kuvailuun sellaisen työkalupakin hallitsemista, mitä ohjeet edellyttäisivät.

”Asiantuntemuksen ylläpitoon menee (tai saisi menemään...) monin verroin enemmän työaika kuin työtehtäviin.”

Toisena vaativuustekijänä mainittiin erilaiset erikoisaineistot, kuten musiikki ja sen osakohteet, elokuvat, pelit, vieraskielinen ja paikallinen aineisto. Näitä kirjastot joutuivat kuvailemaan itse, koska kuvailutietoja ei saanut mistään tai niitä joutuisi odottamaan liian kauan, jolloin asiakaspalvelu kärsisi. Kolme kirjastoa kiinnitti vastauksissaan huomiota myös vanhojen kuvailutietojen korjaamiseen ja täydentämiseen.

”Se, että kuvailuohjeet päivittyvät, tietueet vanhenevat joskus todella nopeasti.”

Samoin tietokantojen yhdistelyn yhteydessä syntyneiden tupla- ja triplatietueiden kasvanut määrä lisää korjaustarvetta.

Yhdeksän kirjaston vastauksessa kiinnitettiin huomiota kuvailun jatkuvaan muutokseen.

”Jatkuva muutos rasittaa (tuleva uusi RDA, jatkuva uusien kenttien käyttöönotto formaatissa).”

Jos kuvailun jatkuva muuttuminen aiheuttaa epävarmuutta kirjastoissa, niin neljän kirjaston vastauksessa kaivattiin kuvailutyön arvostamista.

”Viime vuosina kirjastokentällä vallinnut kuvailun arvottaminen ja vertaaminen esim. tapahtumien järjestämiseen on heikentänyt kiinnostusta kuvailuun ja laskenut tekemämme työn arvostusta.”

Kuvailuohjeisiin ja kuvailuun kaivattiin selkeyttä ja yhdenmukaisuutta neljän kirjaston vastauksissa.

”Kuvailun apuna käytettäviä ohjeita on paljon, ja ne löytyvät ripoteltuna monesta paikasta. Joskus on vaikeaa hahmottaa, mistä löytää mihinkin tilanteeseen oikeat ohjeet. Toivoisimme lisää selkeyttä niihin”.

”Tarvitsemme yhtenäisiä tapoja kuvailla aineistoa. Nyt ihan pienet erot tavoissa tekevät samasta teoksesta useammat tietueet”.

Sekavuutta lisää myös kuvailun toimijoiden moninaisuus.

Mielenkiintoista oli, että näin digi- ja e-aikana kahden kirjaston vastauksessa kaivattiin kuvailuohjeita joko paperisina tai että ”olisi olemassa jokin asiantuntija, jolta voisi tarvittaessa kysyä neuvoa.” Kuvailukoulutus nousi esille monipuolisesti kirjastojen vastauksissa, sillä kahdeksan kirjaston varstauksessa tuotiin esille jokin seikka kuvailukoulutuksesta.

Vastauksissa koulutusta tarkasteltiin kahdesta näkökulmasta eli kirjastoalan oppilaitoksissa tarjotusta kuvailukoulutuksesta ja toisaalta ammatillisesta täydennyskoulutuksesta.

”Kuvailu näyttää nykyisin jääneen vähäiselle huomiolle myös kirjastoalan koulutuksessa, ja alan opiskelijoiden mukaan myös pätevistä opettajista on huutava pula.”

Toisaalta vastauksissa huomioitiin koulutuspuutteen vaikutus työn suunnitteluun kirjastoissa.

”Kirjastoalan koulutuksissa ei nykyisin juuri puhuta kuvailusta, mikä hankaloittaa kuvailutyön suunnittelua. On vaikea suunnitella työtä, jota ei tunne.”

Ammatillinen täydennyskoulutuskin osoittautui välillä vaikeaksi, jos kuvailua ei tehty päätoimisesti ja säännöllisesti.

”Pienempien kirjastojen satunnaisesti kuvailevat työntekijät eivät koe olevansa vahvuusalueillaan. Taidot unohtuvat nopeasti, kun niitä käytetään harvoin. Koulutukset on suunniteltu osaajille – harvoin kuvaileva ei ymmärrä koulutusten jargonista välttämättä paljoakaan.”

Yhden kirjaston vastauksessa pohdittiin kuvailutiedotuksen tarvetta ja vaikutuksia.

”Myös tiedottaminen vaatii voimavaroja: on vaikea hahmottaa, mistä olisi tiedotettava kimpan sisällä ja mistä kirjastot saavat tiedon suoraan.”

Useimmiten ongelma liittyy siihen, että kimpassa ei tiedetä, ketkä ovat liittyneet kuvailun postituslistoille ja ketkä eivät.

Kuvailutyön organisointia käsittelevät vastaukset voidaan luokitella seuraavasti:

- Keskitetty luettelointi kimpassa – puolesta ja vastaan
- Valtakunnallisesti keskitetty luettelointi – puolesta ja vastaan
- Ostopalvelu
- Kirjaston oma kuvailu

Kuvailutyön organisointia koskevista vastauksista 24 koski keskitettyä luettelointia kimpan sisällä. Noista vastauksista 19:ssä vastaaja piti keskitettyä luettelointia hyvä asiana.

”Toivotaan, että kuvailutyö hoidetaan keskitetysti kimpan suuremmissa kirjastoissa, joissa siihen on resursseja.”

Yleisesti vastauksista voisi päätellä, että niissä kimpissa, joissa oli jo pidemmän aikaa tehty kuvailua keskitetysti, siihen oltiin tyytyväisempiä kuin niissä kirjastoissa, joissa keskittäminen oli juuri aloitettu tai sitä suunniteltiin.

”Nyt Pirkanmaalla asiat aika hyvin, kun vertaa menneeseen. Kuvailuun ja luettelointiin menee vähemmän aikaa, Tampereen johtama yhteistyö on järkevää ja toimivaa.”

Mitä kirjastot sitten arvostelivat keskitetyssä luetteloinnissa? Lähinnä kolme asiaa: ”Keskittäminen merkitsee pidempää ajankäyttöä kuvailussa” eli aineiston lähettäminen kuvailevaan kirjastoon ja sen palautumiseen meni aikaa, toisaalta kuvailukustannusten jakautuminen kimpassa pohditutti samoin kuin osaamisen keskittymien pelkästään isoihin yksiköihin. ”Tilanne ei välttämättä kimpassa pysy nykyisellään ilman uudelleenarviointia/kustannusten jakamista.”

Kustannukset saivatkin jotkut vastaajista pohtimaan valtakunnallisesti keskitetyn kuvailun hyötyjä

”Jonkinlainen valtakunnallisempi kuvailun keskittämien voisi olla aiheellista. Tällöin kaikki kustannus- ja tekijäysoikeudet olisi tasa-arvoisemmin ratkaistavissa.”

Valtakunnallinen keskittäminen tuli esille viiden kirjaston vastauksessa. Kustannusten jaon lisäksi pohdittiin, voitaisiinko jokin tietty aineisto kuvailla valtakunnallisesti keskitetysti esim. e-kirjat. Valtakunnallista kuvailua ei kuitenkaan haluttu keskittää yksistään Helsinkiin vaan

”Kuvailua keskitettäessä pitää muistaa, että asiantuntijuutta on ympäri valtakuntaa.”

Kuudessa vastauksessa kerrottiin kuvailutietojen hankkimisesta ostopalvelun ja sen hyödyistä ja haitoista. Kirjastot ostivat kuvailutietonsa Kirjastopalvelulta.

”Kirjastopalvelun luetteloitopalvelu on tällä hetkellä tällaisen pienen kunnan paras apu”.

”Kuvailu on ollut pitkään ostopalvelua Kirjastopalvelulta. Ostopalvelusta huolimatta tietueita joutuu muokkaamaan paikallisiin tarpeisiin.”

Edellä pienen ja ison kunnan näkemys ostopalvelun kuvailutarjontaan. Tietueiden muokkaustarpeen lisäksi vastauksissa kaivattiin suurempaan tarjontaa ja nopeutta.

”Valmiiksi kuvailujen tietueiden odotteluun menee joskus pitkiäkin aikoja eikä aineistoa saada eteenpäin asiakkaalle. Odotusaika on erityisen pitkä ulkomaisen aineiston ja elokuvien kohdalla.”

Neljän kirjaston vastauksessa todettiin, että heillä on aineistoa, joka on kuvailtava itse tai he haluavat tietueisiinsa asioita, joita he eivät saa tai joutuisivat odottamaan kohtuuttoman pitkään.

”Meillä on aina aineistoa, joka on kuvailtava itse. Emme voi odottaa pitkää aikaa, että joku tekee sen puolestamme”.

”För oss är det viktigt att ämnesord för facklitteratur finns på båda språken, så det arbetet gör vi själva.”

Kuvailutyön kehittämisestä vastauksissa esitettiin:

- Päällekkäisen työn vähenemistä
- Ristiriitaisia näkemyksiä kuvailun keventämisestä
- Kuvailun nopeaa reagointia muutoksiin

Kolmen kirjaston vastauksissa toivottiin, että

”jo tehdyn kuvailutyön hyödyntäminen ja päällekkäisen työn välttäminen, vähemmän tietueiden muokkauksesta, tasalaatuisuus”.

”Tällä hetkellä tehdään paljon päällekkäistä työtä. Tarvitsemme yhtenäisiä tapoja kuvailla aineistoa”.

Päällekkäisestä työstä antoi yksi kirjastosta jo aikaisemmin esimerkin, kun kirjasto toivoi kuvailutoimijoiden roolien selkiyttämistä. Konkreettisesti tämä näkyy ainakin Melindaan liittyneiden yleisten kirjastojen työssä, kun ne vievät Kirjastopalvelun asiasanoja Melinda-tietueisiin. Miksi nuo asiasanat eivät voisi tulla suoraan Melindaan?

Viime vuosina kuvailun yhteydessä on puhuttu paljon kuvailun keventämisestä, minkä yleiset kirjastot mieltävät kuvailun yksinkertaistamiseksi. Asia herättää ristiriitaisia näkemyksiä kolmen kirjaston vastauksissa.

”Kuvailutyöhön perehtyminen vaatii paljon aikaa, ettei sitä ole mahdollista ottaa täysin haltuun kaiken muun työn ohessa. Onko kuvailun tarpeen olla niin tarkkaa? Kuvailua mieltii usein asiakaspalvelun näkökulmasta; mikä on olennaista, että tarvittava tieto löytyy haussa asiakkaalle. Asiaa tarkastellaan varmasti myös eri tulokulmista riippuen siitä, onko kyseessä suuri vai pieni kirjasto jne.”

Ja esimerkkinä toisenlainen tulokulma samaan asiaan.

"Kun menemme kohti vieläkin yleisempää asiakkaiden omatoimisuutta, ja he tekevät itse hakuja verkkokirjastossa, taustalla pitää olla tallennettuna tietoja, joihin haut tarttavat. Tämä on vähän ristiriidassa sen kanssa, että kuvailua pitäisi keventää tai 'ei tehdä niin tarkkaan'.

Yhden kirjaston vastauksessa pohdittiin kuvailun reagointia maailman tapahtumiin, jotta tiedonhaku olisi paremmin ajan tasalla. Ratkaisuksi kirjasto ehdotti ns. osallistavaa sisällönkuvailua, jossa oikein kuvailtuun tietueeseen liitetään avainsanoja, luonnollisen kielen sanoja, koska viralliset asiasanastot päivittyvät niin hitaasti. Toisen kirjaston vastauksessa pohdittiin kuvailun tulevaisuutta ja esitettiin toive, johon kaikkien yleisten kirjastojen on helppo yhtyä.

"Funktionaalinen luettelointi ja muut kehityslinjat ovat huikeita ja toteutuessaan mullistavat perinteisen tiedonhaun. Yleisten kirjastojen osalta ja ihan perustyön kannalta kaipaisin kuitenkin yksinkertaisempia, selkeämpiä ja yhtenäisempiä luettelointisääntöjä, joilla voisi mahdollisimman täsmällisesti kuvata yleisissä kirjastoissa olevan aineiston. Suomen kokoisessa maassa olisi toivottavaa, että kaikilla yleisillä kirjastoilla olisi käytössään samanlaiset kuvailutiedot aineistolle. Selkeys, yhtenäisyys ja yhteistyö olisivat toiveina kuvailutyön jatkossa."

Vastausten karkeaa luokittelua:

Suurimmat haasteet	Mainintoja
A Resurssipula (työaika, henkilöstö)	
Kuvailutyötä ei ehditä tehdä halutulla tavalla.....	18
Omaa osaamista ei ehditä ylläpitää eikä kehittää.....	14
B Kuvailutyö: vaatavuus ja arvostus	
Primaariluetteloinnin vaatavuus.....	7
Vaativat erikoisaineistot, esim. elokuva, musiikki, vieraskielinen aineisto.....	3
Täydennysluettelointi ja tietueiden korjaus.....	3
Jatkuva muutos työssä.....	9
Tietueiden odottelu.....	6
Funktionaalinen luettelointi.....	1
Johdon arvostuksen puute.....	4
C Koulutus, kuvailuohjeet ja tiedotus	
Selkeiden ohjeiden tarve.....	4
e-ohjeet eivät riitä, tarvitaan ohjeet paperille, joku jolta kysyä neuvoa.....	3
Koulutustarve.....	8
Toimikenttien sekavuus.....	1
Tarkemmin määrittelemätön tiedotustarve.....	2
Kuvailutyön organisointi ja kehittäminen	Mainintoja
A Keskitetty kuvailu kimpan sisällä.....	Puolesta..... 19
	Vastaa..... 5
B Keskitetty kuvailu valtakunnallisesti.....	Puolesta..... 3
	Vastaa..... 2
C Ostopalvelu.....	Kirjastopalvelu..... 6
D Oma kuvailu.....	4
E Asiasanastot.....	Avainsanat..... 1
F Kirjastojärjestelmät.....	2
G Kuvailun merkitys tiedonhauille.....	3
H Ohjeiden noudattaminen.....	2
I Kuvailun yksinkertaistaminen.....	Puolesta..... 2
	Vastaa..... 1
Muut kommentit	
Tyytyväisyys vallitsevaan tilanteeseen.....	3
	Aikaa säästyy..... 3
Työtyytyväisyys	
	Pidän kuvailutyöstä..... 3

Aiemmat selvitykset, projektit ja raportit

Aiemmat selvitykset, projektien kuvaukset ja raportit löytyvät Kirjastot.fi-sivustolta: <https://www.kirjastot.fi/kirjastoala/luettelointi>.

Siellä on lisätietoa ja linkit muun muassa näihin aihepiiriin liittyviin kokonaisuuksiin:

- Yhteisluettelotyöryhmän raportti 2010
- Keskuskirjaston metatietoselvitysprojekti 2015
- Yleisten kirjastojen neuvoston kuvailutyöryhmän lausunto 2016
- Tietovirtamallit ja skenaariot yhdessä Kansalliskirjaston kanssa
- Metatiedon ekosysteemi -aloite 2019
- Kansalliskirjaston metatietovisio 2020

Liitteet

Kyselylomakkeet 2021

- Kysely kirjastoaineistojen kuvailusta
- Enkät om bibliografisk beskrivning av biblioteksmaterial

Kyselyn avovastaukset

Liite 1.1: Kysely kirjastoaineistojen kuvailusta

Kysely kirjastoaineistojen kuvailusta

1. Kirjaston nimi?

2. Kunnan asukasluku?

3. Kirjaston henkilökuntamäärä (vakinaiset työntekijät)?

Tähän voi kirjata työntekijöiden ja/tai henkilötyövuosien määrän. Tarvittaessa voi henkilökuntarakennetta kuvata tarkemmin.

300 merkkiä jäljellä

4. Mitä kirjastojärjestelmää käytätte?

- Aurora
- Koha
- Mikromarc
- Sierra
- Muu, mikä?

Tarvittaessa voit kuvata kuvailutyön organisointia tarkemmin

9. Onko kirjastollasi sopimus kuvailupalvelun ostosta Kirjastopalveluiden kanssa?

- Ei
- Kyllä, ostimme kirjastoaineistojen kuvailutietoja Kirjastopalveluilta, mutta meillä ei ole Arvo-palvelu käytössä (mahdollistaa muun muassa automaattiset kuvailutietojen siirrot)
- Kyllä, ostimme kirjastoaineistojen kuvailutietoja Kirjastopalveluilta ja meillä on Arvo-palvelusopimus Kirjastopalveluiden kanssa (mahdollistaa muun muassa automaattiset kuvailutietojen siirrot)

10. Kuinka moni kirjastosi työntekijä osallistuu kuvailutyöhön ja kuinka paljon kuvailuun käytetään työaikaa (arvio tuntia viikossa)? Huomioidaan ennakkotietueiden muokkaus, tietueiden poiminta ja primaarikuvailu.

750 merkkiä jäljellä

11. Arvio siitä, miten kuvailuun käytetty työaika jakautuu näiden tehtävien välillä (prosentit)

Tietueiden poiminta ja muokkaus

Primaarikuvailu

12. Mistä tietokannoista tietueita poimitaan?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Kirjastopalvelu
- Melinda

5. Kuinka monta nimekettä kirjastoon hankitaan vuosittain?

- Alle 1000
- 1000-5000
- 5000-10000
- 10000-15000
- 15000-20000
- Yli 20000

6. Kuuluuko kirjastosi johonkin kirjastokimppaan?

- Kyllä, mihin
- Ei

7. Miten kuvailutyö on kimppassasi organisoitu ?

- Keskitetty täysin tai osittain: vain osassa kimpan kirjastoja tehdään primaarikuvailua
- Hajautettu: kaikki kimpan kirjastot kuvailevat omat aineistonsa
- Kirjastoni ei kuulu kimppaan, ja kuvailemme omat aineistomme itse

8. Miten kirjastossasi tehdään kuvailutyötä?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Kirjastossani ei tehdä kuvailutyötä, käsitellään vain hankintavaiheen ennakkotietueita. Kuvailu tehdään kimpan muissa kirjastoissa.
- Kirjastossani täydennetään hankintavaiheen ennakkotietueita ja poimitaan kuvailutietoja muista tietokannoista, mutta ei tehdä primaarikuvailua
- Kirjastossani tehdään myös primaarikuvailua
- Kirjastossani kuvaillaan myös kimpan muiden kirjastojen aineistoa

Libris

Library of Congress

Muut yleiset kirjastot

Muita, mitä?

13. Muokataanko poimittuja tietueita?

- Ei
- Kyllä, erityisesti näiltä osin

14. Mitä aineistoja erityisesti primaarikuvailaan?

15. Millä tavoin kirjastossasi seurataan kuvailuun liittyvää kansallista ohjeistusta, säännöstöjen ja kuvailun välineiden kehitystä ja muutoksia?

Voit valita useamman vaihtoehdon.

- Kansalliskirjaston ajankohtaiskatsaukset (Missä mennään)
- Kansalliskirjaston kuvailun ohjausryhmien (Sisku, Muusa, Kumea...) toimintaan osallistuminen
- Kansalliskirjaston kuvailun ohjausryhmien (Sisku, Muusa, Kumea...) toiminnan seuranta
- Kansalliskirjaston muut tiedotteet
- KirjastoL.fi:n viestintäkanavien kuten Ammattikalenterin kautta
- Kirjastopalvelun luettelointitiedotteet
- Melindaan liittyvät koulutustilaisuudet, esimerkiksi Talonmiehen tuokiot
- Sähköpostilistojen kautta
- Muuten, miten

Liite 1.2: Kysely kirjastoaineistojen kuvailusta

16. Millaisia haasteita kuvailun kehityksen ja muutoksen seurantaan liittyy? Löytyykö tietoa helposti?

750 merkkiä jäljellä

17. Mistä kuvailuun liittyvistä asioista tarvittaisiin enemmän tietotusta tai koulutusta?

750 merkkiä jäljellä

18. Onko kirjastosi tietokanta osa metatietovaranto Melindaa?

- Kyllä
- Ei vielä, tarkoituksena on liittyä. Jos liittymisvuosi on jo tiedossa, lisää se tähän
- Ei, eikä liittyminen ole suunnitelmassa

	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

Kevennetään kuvailua, määritellään yleisten kirjastojen kuvailulle vähimmäistarpeet ja -tasot

	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

Keskitetään kuvailua harvempiin kirjastoihin (edellyttää myös järjestelmiin liittyviä ratkaisuja)

	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

Mahdollisimman moni yleinen kirjasto liittyy Melindaan ja pyritään kehittämään Melindaa yhteisluottelun suuntaan

	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

Kuvataan se, missä metatietoa tuotetaan nyt, miten se liikkuu järjestelmien välillä ja pyritään yksinkertaistamaan tietovirtoja

	☐ 1
	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

23. Sana on vapaa: mitkä ovat suurimmat kuvailuun liittyvät haasteet tällä hetkellä ja muita kommentteja nykytilaan liittyen? Mitä toiveita kirjastossasi on kuvailutyön organisointiin ja kehittämiseen jatkossa?

750 merkkiä jäljellä

19. Miten Melinda on vaikuttanut kuvailutyöhön?

Onko Melinda lisännyt työtä tai vähentänyt sitä? Onko Melinda muuttanut kuvailutyön luonnetta? Missä suhteessa Melinda on helpottanut, minkä osalta mahdollisesti monimutkaistanut työprosesseja?

750 merkkiä jäljellä

20. Millä mallilla on tarkoitus liittyä Melindaan?

- Kevyt (vain uutuuksaineiston tiedot siirtyvät Melindaan)
- Pikku räätäli (vain rajatun kokoelman ja osakohteettomat tietueet siirretään Melindaan)
- Iso räätäli (lähes kaikki tietueet mahdollisine osakohteineen siirretään Melindaan)

21. Millaisia odotuksia kirjastossasi liittyy Melindaan ja sen tulevaan kehitykseen? Pohdi asiaa, vaikka ette olisikaan osa Melindaa tai liittymässä Melindaan.

750 merkkiä jäljellä

22. Viime vuosina yleisten kirjastojen tehtäväkenttä on laajentunut, ja on keskusteltu tarpeesta vähentää kuvailuun käytettävää työaikaa. Toisaalta on koettu, että RDA-säännöstön käyttöönotto on tehnyt erityisesti MARC21-ympäristöön sovellettuna kuvailusta monimutkaisempaa ja työläämpää. Miten kuvailuun käytettävää resursseja voitaisiin vähentää yleisten kirjastojen yhteistyönä? Aseta ehdotukset tärkeysjärjestykseen niin että 1 = tärkein, 4 = vähiten tärkeä

Liite 2.1: Enkät om bibliografisk beskrivning av biblioteksmaterial

Enkät om bibliografisk beskrivning av biblioteksmaterial

1. Bibliotekets namn?

2. Kommunens invånarantal?

3. Bibliotekets personalmängd (fast anställda)?

Ange antalet anställda eller årsverk. Vid behov kan personalstrukturen beskrivas utförligare.

300 tecken kvar

4. Vilket bibliotekssystem använder ni?

- Aurora
- Koha
- Mikromarc
- Sierra
- Annat, vilket?

Vid behov kan du berätta utförligare hur beskrivningsarbetet är organiserat.

9. Har biblioteket kontrakt med Kirjastopalvelu för köp av bibliografisk service?

- Nej
- Ja, vi köper data för biblioteksmaterial av Kirjastopalvelu, men vi använder inte Arvo-tjänsten (möjliggör bl.a. automatisk överföring av data)
- Ja, vi köper data för biblioteksmaterial av Kirjastopalvelu, och vi använder Arvo-tjänsten (möjliggör bl.a. automatisk överföring av data)

10. Hur många i bibliotekets personal deltar i beskrivningsarbetet och hur mycket arbetstid används för beskrivningen (uppskattat antal veckotimmar)? Här beaktas redigering av förhandsposter, kopiering av poster samt primärbeskrivning.

750 tecken kvar

11. Uppskatta hur tiden som används för beskrivningen fördelas mellan följande moment (procent)

- Kopiering och redigering av poster
- Primärbeskrivning

12. Från vilka databaser kopierar ni poster?

Du kan välja flera alternativ.

- Kirjastopalvelu

5. Hur många titlar köper biblioteket in årligen?

- Under 1000
- 1000-5000
- 5000-10000
- 10000-15000
- 15000-20000
- Över 2000

6. Hör ditt bibliotek till ett biblioteks nätverk?

- Ja, vilket
- Nej

7. Hur är beskrivningen organiserad i ert biblioteks nätverk?

- Helt eller delvis centraliserad: primärbeskrivning görs endast i en del av nätverkets bibliotek
- Decentraliserad: alla biblioteket i nätverket beskriver sitt eget material
- Biblioteket hör inte till något nätverk och vi beskriver vårt eget material själva

8. På vilket sätt görs beskrivningsarbetet i ditt bibliotek?

Du kan välja flera alternativ.

- Inget beskrivningsarbete görs i biblioteket, vi behandlar endast förhandsposter i inköpskedet. Beskrivningen görs i något annat av nätverkets bibliotek.
- I biblioteket kompletterar vi inköpskedets förhandsposter och kopierar data från andra databaser, men vi gör ingen primärbeskrivning.
- Vi gör också primärbeskrivning i biblioteket.
- Vi beskriver även material som hör till andra bibliotek i biblioteks nätverket.

- Melinda
- Libris
- Library of Congress
- Andra allmänna bibliotek
- Andra, vilka?

13. Redigerar ni kopierade poster?

- Nej
- Ja, specifikt dessa uppgifter

14. Vilka material primärbeskriver ni vanligtvis?

15. På vilket sätt följer ni i biblioteket med de nationella instruktionerna samt följer med hur reglerna för beskrivningsarbete och beskrivningsverktygen utvecklas och förändras?

Du kan välja flera alternativ.

- Nationalbibliotekets lägesrapporter (Missä mennään)
- Deltar i arbetet i Nationalbibliotekets styrgrupper för beskrivningsarbete (Sisku, Muusa, Kumea...)
- Följer med arbetet i Nationalbibliotekets styrgrupper för beskrivningsarbete (Sisku, Muusa, Kumea...)
- Nationalbibliotekets övriga meddelanden
- Via Biblioteket.fi:s informationskanaler, bl.a. Fackkalendern
- Kirjastopalvelu's katalogiseringsmeddelanden

Liite 2.2: Enkät om bibliografisk beskrivning av biblioteksmaterial

- Skolningsstillfällen i anslutning till Melinda, t.ex. Talonmiehen tuokiot
- Via e-postlistor
- Annat, hur?

16. Vilka utmaningar finns för att man skall kunna följa med hur beskrivningsarbetet utvecklas och förändras? Är det lätt att hitta information om detta?

750 tecken kvar

17. Vilka saker som hör till beskrivningsarbetet borde man få mera information om eller utbildning i?

750 tecken kvar

18. Är ditt bibliotek en del av metadataresursen Melinda?

- Ja
- Inte ännu, vi har för avsikt att ansluta. Ange anslutningsår här om det är bestämt.
- Nej, och vi planerar inte att ansluta.

19. Hur har Melinda påverkat beskrivningsarbetet?

Har Melinda förorsakat mera eller mindre arbete? Har Melinda förändrat beskrivningsarbetets natur? I vilken mån har Melinda underlättat arbetsprocessen och till vilken del eventuellt gjort den mera komplex?

	☐ 1
Lättare modell för beskrivning där man fastställer minimikrav- och nivåer för de allmänna biblioteken	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

	☐ 1
Beskrivningen koncentreras till färre bibliotek (förutsätter också lösningar på systemnivå)	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

	☐ 1
Möjligast många allmänna bibliotek ansluter till Melinda, som utvecklas mot en samkatalog	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

	☐ 1
Beskrivning av var metadata produceras nu, hur den rör sig mellan systemen och stråvan till att förenkla dataflödena	☐ 2
	☐ 3
	☐ 4

23. Ordet är fritt: vilka är de största utmaningarna med beskrivningsarbetet just nu och andra kommentarer gällande nuläget? Hur önskar ditt bibliotek att beskrivningsarbetet skall organiseras och utvecklas framöver?

750 tecken kvar

750 tecken kvar

20. Med vilken modell kommer ni att ansluta till Melinda?

- Lätt (endast data om nytt material förs över till Melinda)
- Delvis skräddarsydd (endast ett begränsat bestånd samt poster utan delobjekt förs över till Melinda)
- Helt skräddarsydd (nästan alla poster samt eventuella delobjekt förs över till Melinda)

21. Vilka förväntningar har ditt bibliotek på Melinda och utvecklingen av resursen? Fundera på saken, fastän ni kanske inte skulle vara en del av Melinda eller har planer på att ansluta.

750 tecken kvar

22. Under de senaste åren har arbetsfältet för de allmänna biblioteken vidgats och det har förts diskussioner om behovet att minska på tiden som används till informationsbeskrivning. Å andra sidan uppfattar man att ibrukttagandet av RDA-reglerna har gjort skilt beskrivning anpassad till MARC21-miljön mera komplex och arbetsdryg. Hur kunde de allmänna biblioteken samarbeta för att minska på resurserna som används till beskrivningsarbete? Rangordna förslagen så att 1 = viktigast, 4 = minst viktig

Liite 3: Henkilökunta

1
1
1
1
1
1
1 Kirjastotoimenjohtaja1 Kirjastonhoitaja1 Kirjastovirkailija
1 kirjastotoimenjohtaja1 kirjastonhoitaja2 kirjastovirkailijaa
1 person 92%, (100% inkl kulturansvarig)3 personer delar på 83%
1 työntekijä (kirjastonjohtaja)
1 vakituinen sekä sijainen (joskus myös apuna, siis molemmat yhtä aikaa), yhteensä noin 1,2 henkilötyövuotta
1 vakituinen1 osa-aikanen
1,1
1,4 htv
1,5
1,5 henkilötyövuotta
1,5 työntekijää
1,8 htv
1/2 kirjastotoimenjohtaja, informaattikko, kolme kirjastovirkailijaa
10
10
10
10. Pääkirjastossa 6 työntekijää ja kolmessa lähikirjastossa yhteensä 4 työntekijää. Kaikki päätoimisia. Kirjastotoimenjohtaja, 2 kirjastonhoitajaa ja 7 kirjastovirkalljaa. Kaikki kirjastot kuvailevat omat aineistonsa. 1 hoitovapaan sijaisuus täyttämättä.
102
11
11
11,6 årsverk
12
14 personer (1 chef för bibliotekstjänster, 3 bibliotekarier, 10 biblioteksfunktionärer varav 2 även är bokbusschaufförer)
15
15
150 vakituista
16
16 vakituista työntekijää.
18, 03 htv
188 htv
2
2
2 kirjastonhoitajaa (100 %), 3 kirjastovirkailijaa (100 %), 1 kirjastoautonkuljettaja-virkailija (60 %), kirjastotoimenjohtaja ostopalveluna Ruoveden kunnalta (25 %)
2 kirjastonhoitajaa ja 2 kirjastovirkailijaa
2 kpl 100%, 1 kpl 80 % työntekijää.
päivää viikossa (80% työaika, loput 20% kulttuuri & matkailun markkinointi. Toimistosiihteeri työskentelee kirjastossa 7 pvä/vko (ei kirjastoammatillinen hlö)
2, jos mukaan lasketaan myös lomittaja.
2,15 pitää sisällään yhden 100%, yhden 75% ja yhden 40%
2,4
2,41 henkilötyövuotta (2 vakinaista virkailijaa + sivistysjohtajan osuus kirjastonjohtajan tehtävistä + virkailijoiden lomasijainen)
2,6
2,7 htv
2/2/2
20
20
21 vakinaista
23
24
29 henkilötyövuotta
29,8275 htv Jos kaikki paikat olisi täytetty vakituisilla, luku olisi 33-34.
3
3
3
3
3
3 (Kirjastonjohtaja + 2 kirjastovirkailijaa)
3 htv
3 kirjastovirkailijaa. Hallinnolliset kirjastoasiat hoitaa kunnan sivistysjohtaja vt.kirjastotoimenjohtajana
3 työntekijää.
3 vakituista henkeä.
3, kirjastonhoitaja ja kaksi kirjastovirkailijaa
3,2
3,71
30 hlöä, vuonna 2020 noin 28 henkilötyövuotta.
32,75 henkilötyövuotta
35
4
4
4
4
4
4

4,2 henkilötyövuotta.. 0,2 on kirjastotoimenjohtajan osuus, kaksi kirjastovirkailijaa ja kaksi kirjastonhoitajaa.

4,75 4 heltidsanställda + 1 på 50% resterande 25% anpassas efter behov. Till servicerådgivaren hör även kommunala uppgifter.

4,8

4,8 (tai vähän enemmän)

40

43,92 htv (2020). Kuvailu on keskittynyt pääkirjastoon.

433

47 vakituista työntekijää

49

5

5

5

5

5

5

5

5 heltidsanställda med biblioteksuppgifter.

5 henkilötyövuotta, jotka toimivat 5 toimipisteessä. Pääkirjastossa työskentelee 3,2 henkilöä.

5,5 htv

5,6 htv 2 kirjastonhoitajaa, 1,5 kirjastovirkailijaa, 1 kirjastoautonkuljettaja-virkailija, 1 kirjastoapulainen-toimistosiihteeri

0,1 kirjastotoimenjohtaja (kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja)

55

55 vakinaista työntekijää

6

6

6,5

6,5 htv

62

7

7

7 anställda

7.22

79,3 henkilötyövuotta

8

8

8 vakinaista työntekijää: 5 kirjastovirkailijaa, 1 kirjastoautonkuljettaja-virkailija, 1 kirjastonhoitaja,

1 kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

82

9

9 henkilöä

9, yksi toimi täyttämättä toistaiseksi

9,5

9,6 henkilötyövuotta.

90

Henkilötyövuodet: 12,63

Henkilötyövuodet: 4,6

Henkilötyövuodet: Kirjaston palkkaamat 41,22

Henkilötyövuosia 49.3

Kirjasto-kulttuurisiihteeri, työaika 70 % kirjasto; Kirjastovirkailija-HYTE-yhdyshenkilö, työaika 80 % kirjasto

Kirjaston henkilökuntamäärä (vakinaiset työntekijät)?
Kirjaston palkkaamina 38,55 htv, joista kirjastoammatillisia 32,17 htv. Kirjastonhoitaja, kaksi kirjastovirkailijaa ja kirjastoauton kuljettaja KirjastonjohtajaKirjastopedagogi4 kirjastovirkailijaa Kirjastossa työskentelee tällä hetkellä 9 henkilöä, mukaan lukien kirjastoautovirkailijan sekä sivukirjaston henkilökunnan. kirjastotoimenjohtaja 20%kirjastovirkailija 100% kirjastovirkailija 0,72 henkilötyövuotta kirjastonjohtaja 0,2 henkilötyövuotta Neljä työntekijää: kirjastonjohtaja puoliiksi Kannuksen kaupunginkirjaston kanssa Neljä vakituista, yksi määräaikainen noin 200 vakanssia, 250 työntekijää pääkirjasto 5, auto 1 (tehtävä täyttämättä vuonna 2021) Pääkirjastolla 5 vakituista työntekijää Pääkirjastossa 22 vakinaista työntekijää, lähikirjastoissa yhteensä 15 työntekijää. Pääkirjastossa 5 työntekijää, lähikirjastossa 2 ja yksi työntekijä kirjastoautossa. Vakinaisia 138 (htv 131,85), joista kirjastoammatillisia 134 (htv 127,85) Vakinaista henkilökuntaa on noin 152. Vuonna 2019: henkilötyövuodet 23,82 Yhteensä 10 (pääkirjasto 6, kirjastoauto 1, Himangan kirjasto 3) Yhteensä 18.75, korkeakoulutettuja kirjatoammatillisia 8.66 Yksi henkilö, kirjastotyöaikaä 20 tuntia/viikko Yksi täysiaikainen kirjastonhoitaja. Yli 100 Ainesiton elinkaari (=Hankinta- ja luettelointikeskus) 13 vakinaista+ yksi määräaikainen, lisäksi yksi henkilö tekee luettelointia (Tikkurilan kirjaston työntekijä) Årsverk 13 (2020)

Liite 4: Miten kirjastossa tehdään kuvailutyötä

Miten kirjastossa tehdään kuvailutyötä, avovastaukset joilla kuvataan organisointia tarvittaessa tarkemmin

Jalasjärvellä ainoastaan elokuvien primaarikuvailua Vi köper tillsammans med övriga Fredrikabibliotek fullständiga katalogposter från Kirjastopalvelu (f.d. BTJ). De täcker en hel del av det vi köper in (främst svenskt material), men det som vi inte får fullständiga katalogposter på behöver vi katalogisera och indexera själva. Vi har möjlighet att plocka poster av andra Fredrikabibliotek ifall nån redan hunnit katalogisera fullständigt. På så vis behöver man inte göra samma arbete fler gånger. Det gäller naturligtvis i omvänd ordning, dvs. andra Fredrikabibliotek kan plocka något vi katalogiserat själva.

Lohjan kaupunginkirjastossa on keskitetty hankinta, eli kaikkien Lohjan kirjastojen aineistot tilataan, otetaan vastaan, kuvaillaan ja tarroitetaan/luovutetaan pääkirjastossa. N. 80 % aineistosta saa luettelointitietonsa ostopalveluna Kirjastopalvelusta, loput n. 20 % tekee hankinnan kirjastonhoitaja primaariluettelointina. Kimpan muut kirjastot kuvailevat oman aineistonsa, mutta Luettelointitiedotteiden läpikäyminen ja korjausten tekeminen tietokantaan on jaettu kirjastojen primaariluettelojien kesken.

Kimpan muut kirjastot eivät primäärikuvaile aineistoa, mutta sen keskitetystä tekemisestä ei myöskään ole sovittu, vaikka tosiasiassa he luottavat kirjastossamme tehtyyn kuvailutyöhön. Kimpan muut (hyvin pienet) kunnankirjastot hankkivat lähes yksinomaan sellaista aineistoa, joihin kuvailutiedot ovat poimittavissa muista tietokannoista (pääasiassa Allfonsista).

Luettelointi (niin tietueiden poiminta ja täydennys kuin primaarikuvailukin) on Tuusulassa keskitetty niin, että luettelointi tehdään pääasiassa Tuusulan pääkirjastolla. Sivukirjastot (Jokelan kirjasto ja Kellokosken kirjasto) luetteleivat kuitenkin itse heille tulevat lahjoituskirjat. Myös tässä vaaditaan toisinaan primaarikuvailua, vaikkakin useimmiten voi hyödyntää muita tietokantoja ja ennakkotietueita / muiden saman kimpan kirjastojen tekemiä tai täydentämiä tietueita.

Kotiseutukokoelman vanhojen niteiden kuvailua täydennetään itse

Kirjastossani tehdään primaarikuvailua hyvin vähän. Pääasissa lahjoja ja muuta paikallista aineistoa.

Primaarikuvailua vain niiden aineistojen osalta, jotka eivät mene Melindaan.

Omaa primaarikuvailua tehdään vain kotiseutukokoelman osalta.

Kirjastossamme kuvaillaan joskus yksittäisiä nimekkeitä. Kimpan suurin kirjasto hoitaa lähes kaiken primaarikuvailun.

Kimpan kirjastot kuvailevat itse aineiston, joka hankitaan vain kyseiseen kirjastoon. Primaarikuvailtava aineisto voidaan myös lähettää Lahteen kuvailtavaksi. Suurin osa tietueista poimitaan Kirjastopalvelulta, kuka ensin ehtii.

Pääsääntöisesti kuvailutiedot poimitaan Btj:n tietokannasta tai Melindasta. Primaarikuvailua on oikeastaan paikallisten julkaisujen kanssa. Kimpan sisällä se joka kerkeää tekemään poiminnan ensimmäisenä, täydentää nimeketiedot ja muut lisää vain nimekkeeseen niteensä.

Suurimman osan tietueista saamme valmiina Btj:n luetteloimana. Omaa luettelointia on paikallisaineisto, sekä tietenki se aineisto jota Btj ei luettelo.

Primaarikuvailu jaettu aineistotyypeittäin eri kirjastoille. Kirjastossamme ei pääasiassa tehdä primaarikuvailua ollenkaan, ja kuvailutietoja poimitaan muista tietokannoista hyvin vähän. Pääasiassa lisäämme valmiiseen tietueeseen ainoastaan kirjastokohtaisen hyllypaikan. Jos aineistoa ei ole tilattu kimpan keskuskirjastoon eli Tampereelle, voimme täydentää tietueen tässä tapauksessa myös itse. Täydennyksistä kuitenkin ilmoitetaan Tampereen luettelointiosastolle, ja he vielä tarkistavat tietueen siellä. Jos täydennystietuetta ei ole saatavilla, aineisto kuvaillaan keskitetysti Tampereella. Esineet (kuten urheiluvälineet ja lautapelit) ovat ainut sellainen ryhmä, jossa saatamme kuvailla aineiston alusta asti itse,ja nekin toki vain silloin, jos aineistoon ei ole saatavilla valmista tietuetta. Tällainen aineisto jää Melindan ulkopuolelle, joten se voidaan kuvailla myös pienissä kirjastoissa itse..

Valtaosa luetteloinnista on poimintaa, mutta satunnaisesti luetteloimme esim. esineitä. Päävastuu Tampereella toki

Minitietueeseen lisätään luokka ja tarkastetaan pääsana sekä pari muuta tietoa. (Poikkeuksena venäjänkielinen aineisto, jossa tehdään primääriä.)

Eepos-kimpalla on kuvailyryhmä, johon kuuluu isoinpien kirjastojen kuvailijoita. Heidän kesken on primäärikuvailun vastuualueet jaettu

Primaarikuvailua on hyvin niukasti, lähinnä joitakin kotiseutukokoelman kappaleita vuosittain. Yhdellä kirjastonhoitajalla Melinda-oikeudet. Muut poimivat/tarkistavat/täydentävät kuvailutietoja. Informaattikko jäi juuri eläkkeelle ja uutta ei rekrytoida, töiden uudelleenorganisointi vielä osin kesken.

Primärbeskrivning endast av sådant material där poster inte går att få från annat håll

Vain hieman tehdään primaarikuvailua, esim. vieraskieliset kirjat, e-kirjat,, musiikkiaineistoa, DVD:t

Kimpalla on menossa liittymisprosessi Melindaan, jonka jälkeen primaarikuvailu ja muiden kuntien aineistojen kuvailu keskittyy kolmeen kirjastoon. Liittymisen jälkeen muihin kirjastoihin jää kuvailutietojen poimintaluettelointi.

Osa kokoelmapalveluiden henkilökunnasta tekee sekä primaarikuvailua että poimintaa ja osa vain poimintaa.

Poimimme valmiita tietueita Kirjastopalvelulta.

Primaarikuvailua on kuvailusta vain vähän.

Primaarikuvaillaan TäTiin kimpan paniettua aineistoa, johon ei saada kuvailutietoja muualta

Kirjastossa tehdään minitietueita, jotka lähetetään Tampereelle luetteloitavaksi sekä poimitaan ja täydennetään tietueita. Primaariluettelointi koskee lähinnä Celian daisy-äänikirjoja ja esineitä, niitä ei lähetetä Tampereelle.

Kirjastossamme luetteloidaan myös museon aineistoa

Liite 5: Kuvailijat, käytetty aika

**Kuinka moni kirjastosi työntekijä osallistuu kuvailutyöhön ja kuinka paljon kuvailuun käytetään työaikaa (arvio tuntia viikossa)?
Huomioidaan ennakkotietueiden muokkaus, tietueiden poiminta ja primaarikuvailu.**

2 osallistuu, n. 2-3 tuntia viikossa

Kaikki 4 työntekijää osallistuu ennakkotietueiden muokkaukseen ja tietueiden poimintaan, elokuvien primaarikuvailuun tekee 1 työntekijä. n. 12 h/vko

3 personer Tiden varierar under året c. 3 h/vecka

4 personer arbetar bl.a. med beskrivningsarbete. Arbetet går i perioder beroende på inköpstakten. Har svårt att uppskatta antal veckotimmar i snitt. Säger 12-15 h/veckan, men tycker på samma gång att det låter mycket.

1 henkilö ja noin 4-7h/viikko

yksi henkilö, ehkä tunti kuukaudessa

Kaksi henkilöä tekee ennakkotietueisiin liittyviä työtehtäviä ja tietueiden poimintaa, yksi henkilö tämän lisäksi primäärikuvailua ja myös edellämäinittuja asioita. Yhteensä ehkä n. 20 viikkotuntia

Hankinnassa on kolme työntekijää (kirjastonhoitaja ja 2 kirjastovirkailijaa). Kaikkien työhön sisältyy myös asiakaspalvelua ja viikoittaisia iltavuoroja. Arvioimme, että kuvailutyöhön käytetään n. 70-80 tuntia viikossa.

Kuvailutyöhön osallistuu minun lisäksi yksi henkilö, joka hoitaa AV-aineiston ja nuottien kuvailun. Meillä on lisäksi yksi henkilö, joka hoitaa saapumiskäsittelyä ja jos tietue on valmis, hän lisää kirjastokohtaisen luokan, mutta ei luettelo muuten. Minä hoidan ruotsin- ja vieraskielisen aineiston, pelien, esineiden sekä sellaisen aineiston luetteloinnin, johon ei ole valmista tietuetta. Arvio meidän kaikkien kolmen työtunneista viikon aikana on n. 25 tuntia

Molemmat eli 2 työntekijää. Arviolta 3 tuntia viikossa.

Kaikki kolme henkilöä voivat osallistua tietueiden poimintaan. 95 % työstä tekee kuitenkin yksi henkilö. Käytettävä työaika riippuu suuresti vuodenajasta. Kun uutuuksia ilmestyy runsaammin (kevättälvi ja syksy), niin päivässä voi mennä keskimäärin 2 tuntia, mutta kun on hiljaisempaa, niin ei mene aikaa lainkaan.

Yksi henkilö hoitaa kaiken primäärikuvailun (myös ns. erikoisaineistojen osalta), ja neljä henkilöä osallistuu tietueiden poimintaan ja muokkaamiseen omaan tietokantaan sopivaksi. Yhteensä tähän käytetään paljon työaikaa, mutta on lähes mahdotonta sanoa kuinka monta tuntia, sillä kuvailuun kuluu työaikaa ei ole koskaan seurattu. Koko kirjastossamme kuvailutyöhön käytetty aika voisi ehkä olla noin 28-32 tuntia viikossa.

1 työntekijä, 4 h

2 työntekijää tekee yhteensä noin 4 tuntia viikossa

Tuusulan pääkirjastolla kuvailua tekee pääasiassa kaksi henkilöä, lisäksi kolmas henkilö sijaistaa tai auttaa tarvittaessa. Kuvailuun käytetään ehkä yhteensä enintään noin 10 h viikossa aikana, jolloin aineistoa tulee normaalisti (esimerkiksi pyhien aikaan tai kirjakuljetusten viivästyessä luetteloitavaa ei ole niin paljon).

3,5 työntekijää osallistuu kuvailuun, työaika viikossa kuvailuun yhteensä n. 21 tuntia

1 henkilö osallistuu, arvio työajan käytöstä 4 tuntia.

N. neljä henkilöä osallistuu kuvailutyöhön. Ajan arvioiminen on mahdotonta.

4-5 työntekijää. Hankintaosaston 2 henkilöä tekevät noin 30 tuntia viikossa/hlö ja muut vähemmän.

1 tekee toisinaan poimintaa, tarvittaessa. Ei säännöllistä toiminntaa.

1 hlö, n. 3 tuntia viikossa

3 henkilöä, keskimäärin n. 6-10 tuntia

1 hlö. ehkä 1-2 h

Yksi henkilö, kuvailuun osallistuminen hyvin harvinaista, yleensä joku on jo ehtinyt poimia ja muokata ennakkotietuetta.

yksi henkilö, joka käyttää noin tunnin viikossa

2 työaika n. 3 t/vk

2 henkilöä 30 min-2 h / henkilö, vaihtelee vahvasti viikoittain

4 Tuntimäärä vaihtelee, mutta keskimäärin yhteensä 8 tuntia viikossa.

Kaikki kolme osallistuvat. Kuvailutyöhön käytettävä aika riippuu paljon siitä, paljonko uusia kirjoja on saapunut ko. viikolla ja kuinka hyvin poimittavia tietoja on tullut. Arvioisin ehkä yhden työpäivän verran viikolla, jolloin on saapunut paljon (n. 60 kpl) kirjoja.

3 henkilöä, noin 6 tuntia viikossa

1 henkilö osallistuu ja aikaa kuluu ehkä 4 tuntia.

2 h, ehkä 3 tuntia viikossa

3 henkilöä, yhteensä 15 tuntia

2 työntekijää, n. 6 tuntia viikossa

Viiden työntekijän toimenkuvaan kuuluu myös kuvailutyötä ja siihen kuluu yhteensä 6 tuntia viikossa.

4 henkilöä, työaikaa käytetään yhteensä keskimäärin 40 minuuttia viikossa (=1 minuutti per kirja) Kuvailun määrä ei jakaannu tasaisesti läpi vuoden vaan kasaantuu sesonkiin, kesäkaudella ei juurikaan kuvailla.

7 henkeä. Työaika vaihtelee 20 minuutista viikossa aina puoleen työviikon tunneista henkilöstä riippuen.

Liite 6: Poiminta, primaari

Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	85 %	Primaarikuvailu	15 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	99 %	Primaarikuvailu	1 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	noin 85-90 %	Primaarikuvailu	noin 10-15 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 % (elokuvissa vähemmän)	Primaarikuvailu	10 %(elokuvissa enemmän)
Tietueiden poiminta ja muokkaus	47 %	Primaarikuvailu	53 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	85 %	Primaarikuvailu	15 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	60 %	Primaarikuvailu	40 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	0-10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	99,9 %	Primaarikuvailu	0,1 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	65 %	Primaarikuvailu	35 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	98 %	Primaarikuvailu	2 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	97 %	Primaarikuvailu	3 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	60 %	Primaarikuvailu	40 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	72 %	Primaarikuvailu	28 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	80 %	Primaarikuvailu	20 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	99 %	Primaarikuvailu	1 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	60 %	Primaarikuvailu	40 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	85 %	Primaarikuvailu	15 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	75 %	Primaarikuvailu	25 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	65 %	Primaarikuvailu	35 %

Tietueiden poiminta ja muokkaus	Suurin osa luetteloinnista (ehkä noin 80 %) on tietueiden poimintaa ja muokkausta.	Primaarikuvailu	Primaarikuvaillua työtajasta on noin 20 %. Primaarikuvaillua on huomattavasti vähemmän kuin tietueiden poimintaa ja muokkausta, mutta se vie enemmän aikaa.	
Tietueiden poiminta ja muokkaus		98 %	Primaarikuvailu	2 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		98 %	Primaarikuvailu	2 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		50 %	Primaarikuvailu	50 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		70 %	Primaarikuvailu	30 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		75 %	Primaarikuvailu	25 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		98 %	Primaarikuvailu	2 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	kauno- ja tietokirjallisuus sekä musiikki n. 90 % ; AV-aineisto ja lehtien emotietueet n. 70 %	Primaarikuvailu	Cella-aineisto, e-kirjat ja e-äänikirjat 100 % ; AV-aineisto ja lehtien emotietueet n.30 % ; kauno- ja tietokirjallisuus sekä	
Tietueiden poiminta ja muokkaus		100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		96 %	Primaarikuvailu	4 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		85 %	Primaarikuvailu	15 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		60 %	Primaarikuvailu	40 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		95 %	Primaarikuvailu	5 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus	47 %, vaihtelee tehtävän mukaan 20-100 %	Primaarikuvailu	53 %, vaihtelee tehtävän mukaan 50-80%	
Tietueiden poiminta ja muokkaus		100 %	Primaarikuvailu	0 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		85 %	Primaarikuvailu	15 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		90 %	Primaarikuvailu	10 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		75 %	Primaarikuvailu	25 %
Tietueiden poiminta ja muokkaus		3		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		12		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	2 h 45 min			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		2,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		2		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		2		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	1-2 h			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		2		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	2 h viikko			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		1		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		7		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	1 h			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		0,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		4,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		1		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	19 h			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		2		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	1-1,5 h/vko			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		0,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		8		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	15 min			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		10		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		1,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		0		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	alle 1			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		2		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	harvoin			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		1		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	noin 10-15			
Tietueiden poiminta ja muokkaus	1 h			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		1,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		10		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		7		
Tietueiden poiminta ja muokkaus		0,5		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	6 h			
Tietueiden poiminta ja muokkaus		3		
Tietueiden poiminta ja muokkaus	0,25 h /vko			

Liite 7: Poimintatietokannat

Mistä muista tietokannoista tietueita poimitaan?

Helmet, Täti
Täti
Kimpan oma tietokanta, KOHA:n TäTi
British Library, BookWhere
Täysluetteloidut tietueet
WorldCat, eri maiden kansalliskirjastot (kopiointi)
Worldcat, OverDrive, yksittäisiä kirjastoja ympäri maailman
Helmet, Koha/Helle/Täti
Käsin kopioimalla BookWhere ja ulkomaiset kansallisbibliografiat.
worldcat
TÄTI
Columbia University
Fennica
eBibliofile, StarBooks

Russian state library, mitä Bookwhere sattuu löytämään

Onko muita tarjolla Aurorassa? Ennen myös Kongressin kirjastosta sai poimittua...

Allfons
Fennica (silloin, kun vielä toimi), Viola
British Library
Koha-Suomen TäTi-tietokanta, jonne tulevat sekä Kirjastopalvelun tietueet että Koha-Suomen kirjastojen primaarikuvailemat tietueet.
Täti
British Library
TäTi
TÄTI
Allfons
British library
TaTi

Liite 8.1: Tietueiden muokkaus

Miltä osin tietueita muokataan?

ennakkotietue ja auktoriteettitietueen nimet, jotka näkyvät punaisina asiasanat
Libris poster redigeras mycket. T.ex ämnesorden
lisätään oman kirjaston tiedot
poistan/lisään kirjastokohtaisia asiasanoja ja kaupallisia tietoja
Libris, Library of Congress (luokitus, asiasanat, huomautukset).
Poistan ruotsinkieliset asiasanat/muutan kuvailun suomenkieliseksi
Kohderyhmä 008-kenttään, kirjastokohtaiset tiedot 852-kenttiin, asiasanoituksen täydentäminen (joissain tapauksissa),

asiasanoja lisätään
Melinda-tietueita muokataan erityisesti monikielisyyden osalta: Kirkes-kirjastoissa on yhteisesti sovittu, että luetteloinnissa noudatetaan Kirjastopalvelun linjaa, jossa suomenkielinen ja vieraskielinen aineisto luetteloidaan suomeksi, ruotsinkielinen ruotsiksi.
PIKillä omia käytäntöjä, joihin on ohjeet.
mm. välimerkitys ja loppupisteet, muutokset rda:ksi
luokka
Tarpeettomia kenttiä jätetään pois.
uutuusnimekkeisiin kansikuvat mukaan, asiasanoja täydennetään vanhoihin tietueisiin

luokitus
(yleensä hyvin pieniä muokkauksia)
Yleensä ei, mutta satunnaisesti asiasanamuutoksia tai -lisäyksiä, lisäksi tietueisiin kentän 856 lisäystä aineiston kuvaus- ja kovalinkkejä varten.
julkaisuvuodet (jotka ovat toisinaan väärin)
luokat, huomautuskentät, asiasanat
ulkomaiset aineistot, e-aineistot, celia-äänikirjat, videotallenteet
Libriksen tietueita muokataan esimerkiksi asiasanojen osalta.
erityisesti kuntakohtainen luokka ja signum, fiktiivisen aineiston lisäluokka (genre), kirjailijan kansallisuus (fiktiivinen aineisto, luokka 908) ; tarvittaessa muitakin lisäluokkia, asiasanojen täydennyksiä + täydennyksiä huomautus- ja sisältöhuomautuskenttiin.

kirjastokohtainen luokka
Havaitut virheet korjataan. Melindan tietueita täytyy muokata melkein aina.

Melindan tietueita muokataan.
Helmetistä poimittuja muokataan
esim. Libris, LoC: muokattava lähes kokonaan; Melindan tietueet vaativat muokkaamista, Kipan tietueet vaativat välillä korjaamista ja sisällönkuvailun täydentämistä/luokituksen arviointia

Asiasanat
Kuvailukieli muutetaan suomeksi. Lisätään asiasanoja, tekijä- ja nimekelisäkirjauksia musiikkiin, laulujen alkusanoja suomalaisiin nuotteihin, ulkomaisissa teoksissa muut mahdolliset tekijät, toimijoiden tunnisteita (Asteri-tunnisteet). Kiinteämittaisten kenttien merkkipaikkojen arvoja korjataan.

asiasanat, osakohteiden tekijäviittaukset, kiinteämittaiset kentät
Erityisesti sisällönkuvailu (mm. asiasanat), korjataan virheitä, lisätään osakohteita.
001, 003, 040abd, 049c, 521a, 336, 337, 338, 347, 500, 505a, 590, 650, 651, 653, 856qxy
luokkien osalta
Vanhempia tietueita usein muokataan koska niissä saattaa olla virheitä
Sisällönkuvailu
Lisätään ainakin kirjaston oma luokka
Melinda-poiminnassa usein lisätään ykl-luokka ja poistetaan turhia kenttiä sekä vanhaa tietoa esim ennakkotietoa ilmestymisestä.
Usein sijaintitietoja jotka eivät koske meitä.

Liite 8.2: Tietueiden muokkaus

luokka, lisätään osakohteet ja runojen/kappaleiden alkusanat, vieraskieliset tietueet muokataan suomenkielisiksi, asisanaketjut puretaan vanhoissa tietueissa, liiteaineistot merkitty usein eri tavalla, joissakin tapauksissa eri aineistolajit

Luokitus, info-kenttä

tarkennuksia paikallisaineistoon
Melindan tietueissa saattaa olla Melindan sisäisiä komentoja(?) (asiasanat, kuvailukieli, turhien kenttien poisto, luokitus joskus ehkä luokka joku muu kuin se mikä ensimmäisenä ehdotetaan hyllypaikka (852), joskus omia/täydentäviä asiasanoja jotain pientä rda-sääntöjen mukaisiksi
008mp18 ja 22, 020, 040, 084, 852. Jos aineisto on swe, muokataan kuvailukieleksi swe. Mahdolliset kirjoitusvirheet. Täydennetään asiasanoilla toisella kotimaisella kielellä musiikkiaineistossa, elokuvissa sekä konsolipeleissä.

Luokitus, info-kenttä

Bookwhere-tietueisiin tehdään konvertoinnit; kaikki ulkomailta poimitut asiasanoitetaan suomeksi tai ruotsiksi

Korjataan virheitä, tarvittaessa lisätään asiasanoja ja jätetään ruotsinkieliset ottamatta.

tarpeen mukaan
oman luokkakentän lisääminen, ulkoasutiedon tarkennus (esim. MP3)
lisätään luokka, samoin kohderyhmäkoodi jos sitä ei ole
Lisätään luokka ja tilastoryhmä sekä tarkistetaan päällisin puolin tiedot
Ruotsinkielisten asiasanojen poistaminen suomenkielisestä aineistosta (Melinda)
Luokitus ja asiasanat, musiikkiaineiston yhtenäistetyt nimekkeet
asiasanoitus, luokitus
fält 008: målgrupp och genre ; fält 490: serie vid behov
Melindasta toisteisia asiasanoja poistetaan, joskus myös ruotsinkilisiä asiasanoja

Poistetaan kenttiä, joita ei tarvita paikallistietokannassa ja muutetaan RDA-muotoon.

Congress ja British Library

Tietueen 856-linkkikentät, oikeinkirjoitus- ja indikaattorivirheet, välimerkitys, sivumäärien virheet, konsolipelien 505-kentän huomautus kertakäyttöisestä latauskoodista poistetaan, musiikkiaineistossa 300e-kenttä, jos siinä on mainittu turhia liitteitä, tietueeseen lisätään tiedot toisesta manifestaatiosta, jos ei tarvitse tehdä uutta tietuetta, YKL-luokan lisäys, jos sitä ei ole poimitussa tietueessa, 850- ja 852-kenttien poistaminen tarvittaessa.

paikallisia asiasanoja lisätään (tarkennetaan joskus)
ruotsinkieliset asiasanat poistetaan, 908 kenttä lisätään, poimituista tietuista tehdään kopiot ja niitä muokataan, jotta saadaan lisättyä englannin- ja ruotsinkielisiä pehmeäkantisia eri version niteitä.

Muutamien kenttien lisääminen

kirjastojen tunnukset, arvioidut ilmestymispäivät, ennakkolistatiedot

Vi lägger till ämnesord på finska/svenska om det saknas.
Kontrollerar och ändrar klassen vid behov.
Finjusterar indikatorer vid behov

HelMet, Melinda, LC

001, 003, 040, 300, 773 (musiikki), 856

Esim. kiinteämittaisten kenttien tarkistukset, ruotsienkiel. asiasanat pois, tähän meillä piki-kimpassa hyvät ohjeet ja tarkistuslistat, Tampere käy vielä poimittujenkin tietueiden oikeellisuuden läpi.

målgrupp, genre, språk, klassifikation och serieuppgifter

Lisätään tarvittaessa asiasanoja

Pienet, ilmiselvät virheet

asiasanat kahdelle kielelle, Libris korjaukset

asiasanat

målgrupp, klass, genre

Målgrupp, tar bort onödiga fält som vi inte behöver i våra bibliotek, lägger till ämnesord

pieniä täydennyksiä, mm. asiasanat, lisäluokka, mahdollisesti lisähuomautuksia esim. esittäjistä.

Liite 9.1: Primaarikuvailtavat

<p>Mitä aineistoja erityisesti primaarikuvaillaan?</p>
<p>Paikallisaineistoon omina hankintoina ostetut kuvaillaan heti jos aineistolla on paikallinen ehdottaja ja lainaaja. Ne lähetetään Turkuun kuvailtav myöhemmin, jos Melindaan tms. ei ilmesty muualta poimittavia tietoja.</p>
<p>Kotiseutukirjallisuus</p> <p>Elokuvat, joihin ei saa poimittua tietokannoista.</p> <p>Lokalt material, böcker, musik.</p> <p>Lokalt utgivet material med liten upplaga. Utländska språk.</p> <p>Kotiseutu</p> <p>cd- ja dvd-levyjä</p> <p>vieraskielistä kirjallisuutta, musiikkia ja pelejä</p> <p>Kotiseutuaineisto, paljon vieraskielistä lastenaineistoa (kuvakirjat, sarjakuvat, tietokirjat), aikuisten ja lasten harrastuskirjallisuus (erityisesti vieraskielinen) esim. käsityökirjallisuus, ruoanlaitto, autojen keräily- ja korjausoppaat, puutarhanhoito, taidekirjat.</p>
<p>Vieraskielistä aineistoa, josta ei löydy luettelointia muualta. Esineitä sekä lautapelejä. Jonkin verran myös digitaalisia pelejä. Kotiseutuaineistoa/(kustanteita, jos ei jaksa odottaa Kansalliskirjaston luettelointia.</p>

Paikalliskirjailijat, Daisy-levyt, vieraskieliset lahjoitukset, paikalliset musiikki-CD-levyt
Primäärikuvailtavia aineistoja ovat erityisesti paikallisesti julkaistut teokset, kuten yhdistys- ja yrityshistoriikit, kaunokirjalliset omakustanneteok: äänitteet ym. Muita satunnaisesti primäärikuvailua vaativat teokset ovat ns. erikoisaineistot, kuten videopelit, CD- ja vinyyliäänitteet sekä lautap Medän kirjastossa ei primäärikuvailla ollenkaan, keskitetysti Joensuun kirjastossa vieraskieliset, venäjän kielinen aineisto Tohmajärven kirjastoss

Vuosittain ilmestyvät paikallisen seuran tuottamat Tuusula-seuran aikakirjat, jotka sisältävät ainoastaan Tuusulaan liittyvää tietoa. Lisäksi muuta kotiseutukokoelmaan lukeutuvaa aineistoa primaariluetteloidaan. Harvoin primaariluetteloidaan esimerkiksi lautapelejä tai muita esineitä, joille löydy tietuetta muualta.

Kotiseutuaineistoa, pienilevikkistä, lehtiartikkeleita

Kotiseutuaineistoa, jossa on tällä hetkellä aika paljon takautuvaa osakohdeluettelointia.

Celian äänikirjat, elokuvat, kirjat, musiikkiaineisto

Ei mitään

Kotiseutuaineisto, kuvatallenteet

liikuntavälineitä, lautapelejä, yksittäisiä lehtiä

Paikallista aineistoa

vain omaa

Paikalliset kotiseutuaineistot.

Ainoastaan esineitä, näitä ei tule edes joka vuosi. Kaikki muu poimitaan tai lähetetään muihin kimpan kirjastoihin primaarikuvailua varten.

Englanninkielistä ja kotiseutuaineistoa.

Kotiseutuaineisto

Kotiseutuaineisto, osa vieraskielisestä kirjallisuudesta, osa Ellibs-kirjoista (ne on toistaiseksi vielä luetteloitu tietokantaan)

Lahjana saatu aineisto

Av-aineistoa ja omakustanteita

Aineistoja, joita ei viedä Melindaan: lautapelit, soittimet, muut lainattavat esineet, kausikortit, Daisy-levyt.

ei mitään

Sellaista kotiseutuaineistoa, johon ei tule luettelointitietoja. Omakustanteita. Vieraskielisiä aineistoja.

englanninkielistä kaunokirjallisuutta

Kirjastomme ei tee primaarikuvailua.

DVD-levyjä, kotiseutuaineistoa.

ulkomaiset julkaisut, e-aineistot, joista ei ole painettua versiota, paikalliset julkaisut, videotallenteet (esim. vanhojen elokuvien uudelleenjulkaisu

Primaarikuvailua ei tehdä.

E-aineisto, celia-aineisto, konsolipelejä, elokuvia, kielikursseja, vieraskielisiä lahjoituskirjoja, kotimaisia omakustanteita, lehtiä. Vieraskielistä, ei-poimittavissa olevaa kaunoa, kaunon hankintaehdotuksia, kotiseutuaineistoa, lahjoituksia, muiden alueen kirjastojen (Keski-kirjastot) aineistoa. Musiikin hankintaehdotukset, lahjoitukset, kotiseutuaineisto (nuotit, tietokirjat), vanhat käsikirjastovinyylit.

Kaikenlaista: kirjoja (erityisesti kotiseutuaineisto ja vieraskielinen kirjallisuus), e-kirjoja, e-äänikirjoja, äänitteitä, videoita, lautapelejä, mikrofilme esineitä...

Kotiseutuaineisto, Celia-aineisto, vieraskieliset.

Venäjänkielistä kirjallisuutta, esineitä (pelit, liikuntavälineet) ja kotiseutukokoelman aineistoa

ruotsin- ja vieraskielinen kirjallisuus (englanti, muut eurooppalaiset ja harvinaisemmat kielet) suomenkielinen vähälevikkinen ja paikalliskirjallisu aineisto: elokuvat, osa lp- ja cd-levyistä, erityisesti cd-boxit

Esineet, pelit, CD-levyt, romaanit (yksittäisiä kappaleita silloin tällöin)

Kaikki se mihin Kirjastopalvelu ei tarjoa kuvailutietoja tai mitä ei saada poimittua muualta. Esim. vieraskielistä kirjallisuutta, kotiseutuaineistoa, musiikkia, elokuvia, esineitä jne.

Kirjastossa ei primaarikuvailla.

Vieraskielistä aineistoa (lähinnä englanninkielistä), hiukan myös ruotsinkielistä aineistoa, paikallista aineistoa (kotiseutulounteista) ja musiikkiain sekä e-aineistoa.

Aikuisten romaaneja.

Paikallista aineistoa, omakustanteita, vieraskielistä aineistoa (eniten englannin- ja venäjänkielistä kirjallisuutta), konsolipelejä, lautapelejä, musiikkiaäänitteitä, elokuvia (DVD- ja Blu-ray-levyit), esineitä.

Kotiseutuaineistoa, vanhoja lahjoitettuja niteitä, joita ei kimpan muissa kirjastoissa

Kotiseutukokoelman aineistot ja omakustanteet pääasiassa.

Paikallista aineistoa

Osa Daisyista, kotiseutuaineistoja, moniviestimiä, vieraskielistä aineistoa.

Liite 9.2: Primaarikuvailtavat

Paikalliset julkaisut

kotiseutukokoelman aineistoja

Kotiseutuaineistoja ja ulkomaisia nuotteja. Usein kotiseutujulkaisut on kiire saada kiertoon ja varattavaksi

-celia-äänikirjat -vieraskielistä aineistoa -paikallisaineisto -lahjoitettu aineisto (lähinnä musiikkia) -elokuvat osittain -esineet, lautapelit, soittimet, liikuntavälineet yms -musiikin "halpiskokoelmat"

Vanhaa aineistoa

Vain esineet eli esimerkiksi lautapelit, soittimet ja urheiluvälineet. Ainakin lautapeleille voi tosin toisinaan olla olemassa jo valmis tietue. Nämä aineistot jäävät Melindan ulkopuolelle, joten ne saa ja pitää kuvailla kirjastoissa itse, mikäli valmista tietuetta ei ole olemassa.

Kotiseutuaineisto ja elokuvat.

Kotiseutuaineiston kirjat

Vieraskielisiä kirjoja; av-aineistoa; lautapelejä, liikuntavälineitä ja muita esineitä.

Esineet. Tehdään myös hankintatietueita, mitkä Tampere täydentää.

Kotiseutuaineistoa, elokuvia, ruotsin- ja englanninkielinen kirjallisuutta, omakustanteita, pelit (sekä konsoli- että lautapelit)

Ruotsinkieliset sekä vieraskieliset, joita Kirjastopalvelu ei tarjoa itse (silloin ei myöskään luetteloi) eivätkä löydy Melindasta. Näiden määrä on kasvanut huomasti viime vuonna. Paikalliset julkaisut. Harmaa kirjallisuus. Pakettiratkaisut. Esineet ja lautapelit. Kirjastopalvelun tarjoamat CD-le' joihin ei tule tietoja.

Sellaisia, joihin ei saada kuvailua muualta. Harvinaiskieliset, musiikki (ei ole käytössä RDA-formaatti), esineet.

venäjä, elokuvat, jonkin verran ruotsinkielistä

Paikallisaineistoa, karttoja, elokuvatallenteita, lautapelejä, vieraskielistä kirjallisuutta.

Paikallinen aineisto, vähälevikkiset omakustanteet, osa Celia-aineistoa, esineet, osa vieraskielistä aineistoa.

Kotiseutukokoelman kapplaleita, joihin ei löydy tietoja muualta. Näitä erittäin niukasti vuosittain.

osa musiikista, vieraskielinen aineisto, konsoli- ja lautapelit, paikallisaineisto, omakustanteet

Lahjoituksia, kaupungin julkaisuja, suoraan ostettuja omakustanteita, Vantaa-aineistoa, julkaisijalta suoraan ostettuja (ei myyntiä välittäjän kautt täydennyksiä (eri painos kuin aiemmin hankituissa), eräkirjoja , erikoislehdet, uudet lehdet , lautapelit (ei seudulla), e-aineisto, elokuvia, kauan luettelointituetta odottaneet (esim. englanninkielinen ja jotkut harvinaiskielet)

Paikallinen aineisto (kotiseutulehdet, -kirjat, av-aineisto), vieraskielinen aineisto (venäjä, ranska, saksa, italia, espanja, portugali), esineet (liikuntavälineet, kausikortit, lautapelit jne.)

Äänitteitä

Lähinnä esineitä (liikuntavälineitä tms.).

CD- och DVD-skivor där färdig post inte finns att tillgå, samt lokala material som inte finns på andra bibliotek.

kotiseutuaineisto

musiikkiaineistoa, vieraskieliset kirjat, DVT:t, Blu-rayt, e-aineistot, paikalliset pienpainatteen

Paikallisaineistoa ja vieraskielistä aineistoa.

Paikallisaineistoa, luettelointi tarkistetaan myöhemmin (poimintaluettelointi). Myös esim. konsolipelit ja dvd:t, yleensä niihin saa myöhemmin poimintaluetteloinnin. Joskus nuottiainestoa, joka on hankittu muualta kuin esim. kirjastopalvelusta, eikä siihen saa poinintaluettelointia mistään

Vanhaa aineistoa, omakustanteita ja paikallisjulkaisuja

Ulkomailla julkaistut kirjat, Celia-äänikirjat, paikallisten ihmisten tuottamaa aineistoa (sekä kirjat että eri äänitteet), kirjastoon hankitut omakustanteet, LP-levyt, ulkomaisten kustantajien nuotit ja musiikkikirjat, muutenkin se osa musiikkiaineistosta, jota KP ei kuvaile, esineet, laut jonkin verran videotallenteita

Elokuvia ja CD-levyjä, joita ei saa KP:lta. Ulkomaankielisiä kirjoja.

Alueellisia ja paikallisia teoksia, taidekirjoja Taidemuseolle.

Böcker

Kotiseutuaineistoa.

Esineet ja Daisy-äänikirjat (ei lisätä Melindaan, joten voidaan luetteloida itse)

Omakustanteet, paikalliset julkaisut, vieraskielinen aineisto, DVD:t, omakustanne CD:t, liman ISBN-tunnusta julkaistut teokset

Lokalt producerat material samt material på främmande språk. Böcker som utges av små förlag samt nya utgåvor, till exempel pocketutgåvor av romaner.

Esineitä, vieraskielistä kirjallisuutta, paikallisaineistoja, musiikin täydennyshankintoja.

e-kirjat ja e-äänikirjat, Daisy-kirjat, vieraskielinen kirjallisuus, paikallisaineisto

Vieraskielinen kirjallisuus, musiikkiaineisto, av-aineisto, kotiseutukokoelmaan kuuluva aineisto, kartat

Harvinaiset LP-levyt, paikallisaineisto

Kotiseutukokoelmaan oman kunnan julkaisuja.

Omakustanteet, vieraskielisistä vanhempi kirjallisuus tai eksoottiset lahjoitukset, osa ulkomaisten levy-yhtiöiden ja nuottikustantamoiden julkais

Esineet ja Daisy-levyt. Minitietue tehdään tyypillisesti kotiseutuaineistosta, jota ei löydy Melindasta ja joskus myös vieraskielisestä aineistosta. Ti aineisto lähtee sitten vielä Tampereelle "viimeisteltäväksi", esineet ja daisyt eivät.

Lokal utgivning som Kirjastopalvelu inte katalogiserar, material utan ISBN och tidskrifter.

Paikallisia omakustanteita, museon erityisaineistoja.

DVD-aineistoja

Kotiseutu, vieraskielinen aineisto, pelit ja muut esineet

Paikallisaineistoja, vieraskielistä kauno- ja tietokirjallisuutta, musiikkiäänitteitä, kuvatallenteita

Lokala verk

Kotiseutuaineistoa

Hembygdsmaterial, föremål (brädspele, instrument osv.), engelska böcker, Omakustanne

Paikallista aineistoa, täydennyshankintoja.

Liite 10: Kuvailun seuranta, miten

Millä tavoin kirjastossasi seurataan kuvailuun liittyvää kansallista ohjeistusta, säännöstöjen ja kuvailun välineiden kehitystä ja muutoksia?

Helle-kimpan kuvailuryhmän kokoukset

helle har egen beskrivnings-arbetsgrupp
Fredrikabibliotekens katalogiseringsgrupp

Ei seurata.

Eepos-kirjastojen oman tiedotuksen kautta.

OUTI-kirjastojen ohjeet

Osallistumme mahdollisuuksien mukaan kuvailuun liittyviin koulutuksiin ja seuraamme aiheesta käytävää keskustelua esimerkiksi Kirjastot.fi-kanavan kautta.

PIKIn ohjeistukset

kimpan ohjeistukset

Kimpan yhteinen tiedotus

Kimpan luettelointikoulutukset

Oman kirjastokimpan luettelointitiedotteet

PIKI-kirjastoissa Tampereelta ohjeistetaan muutoksista, joita PIKI-kuvailijoiden on tarpeen tietää.

Kimpan luettelointityöryhmän kokoukset ja sähköpostit

Lastu-kimpan sisäinen tiedottaminen.

ALA:n Toolkit tiedotteet

Helle-kimpan tiedotteet ja ohjeistukset

Kimpan sisäisesti

Kimpan sisäiset luettelointitapaamiset

Kiwi

Tampereen luetteloijat tiedottavat asioista ja järjestävät koulutuksia.

osallistumalla Helle-kirjastojen kuvailutyöryhmään.

Kamoon, täää on Orivesi! Tärkein tiedonlähteenne on Saijamari Pakkala Tampereelta, joka neuvoo, auttaa ja Vaski-kirjastojen yhteinen kuvailuryhmä

kimpan oma keskustelu

Satakirjastojen kuvailutiimin kautta.

Kuvailun tiedotuspäivät

Koha-Suomen kuvailuryhmän toiminnan seuraaminen

Keski-kirjastojen oman Melinda Teams-ryhmän kautta. Jyväskylässä seuraataan kaikkea tuota yllämainittua tiedotusta ja sitten jaetaan tietoa Teamsissa. Lisäksi meillä on 1-2 kertaa vuodessa kuvailijoiden

kokoontuminen, jossa käydään ajankohtaisia asioita läpi.

Tampereen kaupunginkirjasto huolehtii tiedotuksesta

Kirjastopalvelun Kuvailu-uutiset, Kirjastopalvelun extranet

TäTit

Oulun kaupunginkirjaston ohjeet ja koulutus

piki-kuvailijan ja muiden Tampereen kuvailijoiden koulutukset ja sähköpostit ovat tärkeitä. Aika ei oikein riitä muuhun seuraamiseen.

Bibliotek i närområdet delar med sig av know-how genom lokala skolningar + support för Mikromarc.

Fredrikas arbetsgrupp

kiwi.fi mm. Marc21 -sovellusohje

Liite 11.1: Kuvailun seuranta, haasteet

Millaisia haasteita kuvailun kehityksen ja muutoksen seurantaan liittyy? Löytyykö tietoa helposti?

Kirjasto.fi

Olellaisesti omaan tietokantaan vaikuttavista muutoksista tiedotetaan Turun luetteloijien sähköpostilistalla extranetissa, ja ohjeistetaan suoraan mitä e

ja mikä on oleellisesti muuttunut. Laajemman ymmärryksen hankkiminen on itsestä kiinni : Kirjastot.fi -stä löytyy kyllä katsauksia.

Tietoa löytyy helposti, kiitos kimpan yhteistyön.

Fordrar intresse. Ju bättre de centraliserade tjänsterna är desto mindre är behovet av att alla vet allt.

Information bör komma på svenska. Lätt att missa annars.

Pitäisi olla aikaa muutosten seurantaan. Kuvailu ei ole kenenkään päätyötehtävä joten siihen ei ole aikaa perehtyä sen vaatimalla tavalla. Lisäksi seuratta on turhan monta.

Kehitys on nopeaa ja kansainvälistyminen lisää sopeutumisen/mukautumisen tarvetta. Luettelointisäännöt muuttuvat jatkuvasti, jolloin tietokannan selke yhtenäisyys kärsivät, kun tietokannassa on aineistoa eri konversioiden ja sääntömuutosten kerrostumissa. Tietoa muutoksista saa esim. Kuvailupäiviltä, n välillä tuntuu, että kokonaiskuva jää hämärän peittoon.

Kanavia on todella monta ja muutokset menevät joskus ohi. Välillä tuntuu, että asioita muutetaan jatkuvasti erilaisiksi.

Tietoa on varmasti saatavilla, mutta aikaa niiden omaksumiseen ei niinkään. Toisaalta, kun kirjastomme ei tee primäärikuvailua, niin seurannan tarve ei c akuutti. Kimpan kautta saamme sen tiedon mikä on tarpeen käytännön työssä.

Tieto löytyy helposti, mutta haasteet muodostuvat rajallisesta työajasta. Kuvailutyö monimutkaistuu ja siihen on käytössä vähemmän ja vähemmän työai ainakin pienissä kirjastoissa. Tiedotteiden, kokouspöytäkirjojen ja varsinkaan kokonaisten säännöstöjen lukemista ja opiskelua ei pysty tekemään työajall tähän pitäisi käyttää vapaa-aikaa, jota on myös rajallisesti.

Joskus tietoa on vaikea löytää, sillä saatavilla olevaa tietoa ja eri kanavia on useita (Kansalliskirjasto, Kirjastot.fi., luettelointipalvelun tiedotteet, internet-: sähköpostilistat, keskustelupalstat... Luettelointiin liittyviä koulutuksia sekä esimerkiksi jonkinlaisia verkostoitumismahdollisuuksia luetteloijien kesken (v Uudenmaan lasten- ja nuortenkirjastotyö) toivoisi olevan enemmän. Luetteloijana tuntee itsensä jollakin tavalla yksinäiseksi kirjastomaailmassa, jossa ko tuntuvat painottuvan esim. lasten- ja nuortenkirjastotyöhön, asiakastilanteisiin, lukemiseen innostamiseen, mediakasvatukseen ja viestintään. Toki ne ov tärkeitä, mutta luetteloinnista on tarjolla koulutuksia / tapahtumia harmillisen harvoin

Tieto ei löydy kovin helposti, eikä aika tahdo riittää seuraamiseen. Kuvailu on vain osa työtehtäviä, kaikki tekevät paljon muutakin.

Tietoa on kyllä löydettävissä, mutta yleensä liian vähän aikaa perusteelliseen perehtymiseen.

Tietoa löytyy mutta monesti tarkempia esimerkkejä kaipaisi. Utta tulee aika tavalla koko ajan ja on hankala omaksua kaikkea heti, joten toivottavasti ko lisäykset päivittyvät nopeasti että on ajantaisaista tietoa.

Löytyy helposti

Aikapula

Oleellisen tiedon suodattaminen vähemmän tärkeästi

jatkuva muutos pysyvää, koulutusta saa kyllä helposti.

Enemmän tulisi olla työaikaa seurata ja paneutua muutoksiin.

Koska ei itse tee primaariluettelointia on vaikea pysyä kärryillä mitkä uudistukset olisi hyvä siitä huolimatta tietää. Samoin luettelointiosaaminen rapistuu ei käytä, joten uuden tiedon seuraaminen on koko ajan vaikeampaa.

Hankala löytää aikaa kuvailun seuraamiseen, asiakaspalvelu haukkaa valtaosan työajasta ja pienessä kirjastossa pitäisi seurata kaikkea ja perehtyä niin m muuhunkin asiaan.

Tietoa on paljon, mutta olellaisimman ja sovittujen luettelointikäytäntöjen löytäminen voi olla hankalaa.

Muutoksista ei aina saa tietoa.

Tarvittavat tiedot löytyvät, Tampereella on laadittu ohjeita ja sieltä on mahdollista kysyä pulmatilanteissa.

Kehitystä ei seurata, jos kuvailu ei kuulu työnkuvaan. Primääriluetteloijille löytyy paljon tietoa helposti.

Varmaan tietoa löytyy, jos on itse aktiivinen ja seuraa tiedotteita. Tiedotus hukkuu helposti kaiken muun tietotulvan joukkoon, luettelointitiedotteet tule vain ohimennen. Haasteena arjen muut kiireet.

Tietoa ei mielestäni löydy helposti, ja pienen kirjaston ainoalla työntekijällä ei ole paljon aikaa käytettävänä sen etsimiseen.

Aikaan liittyviä haasteita.

Paljon yksityiskohtaista tietoa, Kansalliskirjasto tiedottaa hyvin.

Haasteet liittyvät siihen, että työaika ei oikein riitä siihen, että oltaisiin ajantasalla kuvailun ajankohtaisista asioista.

Kuvailusäännöt ja –ohjeet muuttuvat nopeasti, aina ei pysy mukana. Muutoksia ja lisäyksiä seurattava aktiivisesti, Kiwin sivuilta tietoa löytyy, oman muist kapasiteetti rajoitteena, tarkistettava useita kertoja, jos ei ole asia jo selkäytimessä asti. Tietoa on hyvin tarjolla verkossa, mutta aina ei ole selvää, onko ii tiedossa ne ajantasaisimmat linkit.

Ajanpuute tehdä työtä rauhassa. Tietoa löytyy kyllä helposti.

Tietoa löytyy aika hyvin.

Tietoa löytyy, mutta tarkka perehtyminen vie paljon aikaa. Toisaalta pärjätään myös vähemmällä tiedolla, Turku hoitaa tarkemman seurannan ja infoaa.

Haasteena jatkuvat muutokset

Periaatteessa on tietoa siitä, mistä esim. työryhmien muistiot löytyvät, mutta kokonaisuuden hahmottaminen ja seuranta haastavaa. RDA-säännöstön ke kokonaisuus ei oikein hallinnassa, resurssipulaa vähän joka puolella eikä muutoksia ja uudistuksia pystytä viemään hallitusti loppuun asti. Kumean ja Muu laatimat ohjeistukset helpottavat kuvailutyötä, muutosten ja päivitysten seuranta ei toisaalta ole vaivatonta.

Tietoa löytyy suhteellisen helposti, mutta jatkuvassa muutostilassa on vaikea pysyä mukana.

Kansalliskirjasto tiedottaa hyvin isoista muutoksista, mutta pienemmistä muutoksista tiedon löytäminen on haastavaa. Aiempi tieto hautautuu moniin er ja sitä on vaikea löytää esim. pöytäkirjoista, muistioista, koulutusmateriaaleista yms. Päätökset muistioista päivittyvät viiveellä. Ongelmana on myös muu saaminen omaan kirjastojärjestelmään, mikä hankaloittaa käyttöä.

Tarvittavat ohjeet tietueiden poimintaan tulevat kimpan kuvailijoilta.

Muutoksia tulee monesta paikasta eli lähinnä kuvailun sovellusohjeita ja lähes kuukausittain. Lisäksi itse kuvailuohjeetkin ovat muuttuneet ja muuttumas suhteellisen lyhyen ajan sisällä usein. Sinänsä tieto muutoksista löytyy helposti, mutta aika muutosten seurantaa ei tahdo välillä riittää.

Ei ole.

Kuvailtavien aineistojen erilaisuus on haaste. Kiwi-tiedon hakemiseen ja seulomiseen menee melko paljon aikaa. Haasteena ajankäyttö/ajan puute: RDA l tarkkuuden vaatimuksia, on osattava löytää ja käyttää ohjeita. Muutosten nopeus, tietoa saatavilla monesta paikasta. Olisi hyvä saada tärkeä tieto yhdes

Olen luottanut Marc21-ohjeeseen ja siitä olen etsinyt apua, kun on ollut askarruttavia asioita. Muuten tiedon löytäminen tuntuu hankalalta.

Muutokset ovat kovin nopeita ja tiedon hakeminen on välillä todella haastavaa. Pienen kaupungikirjaston näkökulmasta katsottuna joskus mennään liian yksityiskohtaisuuksiin. Luettelointi ja aineiston rekisteröinti on kuitenkin vain yksi (iso) osa työtä, joten muutosten ja kehityksen seuraamiseen on rajoitet

Viime vuodet ovat olleet erityisen haasteellisia, koska kuvailussa tuntuu koko ajan tapahtuvan muutoksia. Sähköpostilistoille kuuluminen ja Talonmiehen ovat olleet tärkeitä muutosten seuraamisessa. Silti on sellainen olo, että ei ehdi omaksua ja muistaa kaikkia muutoksia. "Kuvailenko nyt voimassaolevien mukaan?" on aprikointi, joka on aina primäärikuvailua tehdessä mielessä.

Liite 11.2: Kuvailun seuranta, haasteet

Näin pienessä kirjastossa ei pysty omaksuman kuvailun kehitystä ja muutosta. Tietoa varmaan löytyisi helposti jos siihen olisi riittävästi aikaa ja osaamis vaadittavaa taitoa. Kimpassa on kuitenkin sellaisia työntekijöitä, varsinkin kaupunginkirjastoissa, jotka pääsääntöisesti tekevät kuvailua päivittäin, joten h taito tukevasti hyppysissä. Pienessä kirjastossa virkailijat joutuvat tekemään kaikkea mahdollista pintojen desinfioinnesta lähtien, joten on aivan mahdot keskittyä kuvailun kimurantteihin saloihin, jotka vielä muuttuvat jatkuvasti.

Vähän koulutusta yleisille kirjastoille: On jäänyt oman harrastuneisuuden varaan seurata ja perehtyä uusiin kenttiin. Kaksi kuvailusääntöä, vanha ja rda p: käytössä. Kun luetteloi, täytyy tarkistaa aina menihän tämä nyt näin näitten välimerkkien kanssa. Rda-kenttiä on turkasen paljon ja yksittäisiä kuvailutiet sijoittaa omiin kenttiinsä ja kokonaisnäkemystä ei ole mitä kaikkea sieltä löytyisikään. Mielellään tekisi, jos voisi keskittyä ja ois enempi aikaa. Tärkein luettelointitiedotekanava meillä on Kirjatopalvelun kuvailu-uutiset sähköpostiin. Kansalliskirjaston missä mennään -webinaareihin en monestikaan ole or osallistumaan.

Vaarana "infoähky", kun tiedotteita ja posteja tulee jokaiselta toimijalta erikseen (Kansalliskirjaston työryhmät, postituslistat yms.). Osa ei liity päivittäise vaan on kovinkin teoreettista, joten vaikea omaksua lukaisemalla pikaisesti. Oman työn kannalta oleellista tietoa mahdoton löytää keskitetysti yhdestä p: koska jokaisella toimijalla on omat tiedotuskanavansa. Keskeiset luettelointia koskevat uudistukset tulevat lähinnä kaupallisen toimijan (Kirjastopalvelu) l joka tiedottaa omien käytäntöjensä muuttuessa.

Ajanpuute

Joudumme kuvailemaan itse niin vähän, ettei viimeisen päälle kattavaa osaamista voi eikä edes kannata ylläpitää.

Tietoa tulee monelta suunnalta eikä aikaa perehtymiseen ole riittävästi.

Löytyy helposti jos on aikaa tutkia.

Tietoa on mielestäni verkossa saatavilla riittävästi, mutta joskus on haasteita löytää juuri se tieto, mitä tarvitsee.

Suurin haaste on aika ja resurssit. Tietoa kyllä on, mutta sitä ei osata etsiä tai sen etsimistä ei pidetä tarpeellisena. Suurimmalle osalle aineistoa tulee valr Kirjastopalvelu-tietueet, joihin luotetaan. Kuvailua tekevät ihmiset hoitavat myös hankinnan muita työvaihteita, kuten valintaa, tilaamista ja kirjastointia. Nähdään yhtenä työvaiheena, johon ei voi käyttää liikaa aikaa.

Ei ole aikaa perehtyä skeneen.

Seurattavia kanavia monta, pienet muutokset voivat jäädä huomaamatta, tietoa löytyy kyllä kun osaa etsiä.

Eri paikat, mistä löytyy tietoja löytyvät kyllä helposti. Aina ei ole yhtä helppoa löytää sitä mitä etsii. Arkityöt vievät usein suurimman osan työajasta ja puu seurantaruutiinit ovat haasteena tässä.

Lian hajallaan vaikea seurata, muutosten määrä ja aikataulut ovat sekavia.

Oman ohjeen päivitys hidasta, ei tiedä noudattaako sitä vai kansallista ohjeistusta, vaikka yritetään seurata hyvin niin silti tulee Kipan tietueissa joskus yll Ei löydy helposti, tiedot ovat hajallaan siellä sun täällä.

Edellä mainittuja seuraamalla pysyy kyllä mukana muutoksessa. Haastetta antaa Melindan/Finnan jatkuva kehitys ja muutos, mutta parempaan ollaan m Itse pyrin työyhteisössäni jakamaan muutos-/uudistustietoja kaikille kuvailuun osallistuville.

Muutoksia tulee paljon. On haastavaa pysyä ajan tasalla kaikesta. Informaatiotulva ja työkuorman jatkuva lisääntyminen luo paineita. Onneksi kuulumme kirjastot kimppaan, niin emme ole yksin haasteiden edessä.

Lian paljon kanavia(toive tiedotuksen keskittämiseen). ei ole tarpeeksi aikaa seurata.Helmet-tason ohjeiden sekaisuus (Haussa vaikuttaa:on luotu uudet eikä vanhoilla vietyjä löydy). Ei aina voi toimia RDA:n tapaan, koska ei toimi Helmet-haussa. Sanastomuutoksista ei saada tarpeeksi tietoa.

Termistö vaikeaselkoista ja "kaukana" tavallisesta ruohonjuuritason käytännön kuvailusta; tietoa tulee monesta lähteestä, selkeä kuva / linja puuttuu (on mahdollista muodostaa?)

Kun itse ei niin paljoa enää luetteloida, taito unohtuu ja muutoksia ei tule seurattua niin tarkasti kuin aiemmin.

Det är svårt och tidskrävande att hitta information om förändringar. Å andra sidan beskriver vi väldigt lite på värt bibliotek

RDA Toolkit hankalahko käyttöinen ja kovin epäkäytännöllinen

Uutta tietoa ja muutoksia tulee viikottain. Vanhat tiedotteet, jotka eivät ole enää voimassa, jäävät helposti roikkumaan. Tietoa on monessa eri paikassa.

Tietoa on, mutta seurantaan ei ole paljoa aikaa.

Löytyy aika helposti, mutta aina olisi parempi, jos tarvittavat ohjeet ja linkit olisivat koottuna yhdelle sivustolle.

Tietoa ei löydy helposti, koska ei ole oikeaa keskitettyä kanavaa. Mm. Kansalliskirjaston eri ohjausryhmien muistioiden seuraaminen on vaikeaa, koska nii välity kokonaiskuvaa käydyistä keskustelun aiheista. Useasti on epäselvää, mikä on uusin tieto tai käytäntö. Asiat muuttuvat nykyään niin nopeasti, että c pysyä perässä kaikesta.

Aikaa ei tahdo olla osallistua koulutuksiin. Tallenteita tulee katsottua jälkikäteen milloin ehtii. Tietoa löytyy mutta on aika monessa paikassa.

Hankala pysyä muutosten perässä, muuttuu koko ajan. Koko ajan pitää tarkastaa, että menee oikein. Olen vielä löytänyt.

Meillä siis käytössä tuo oma ryhmä, jota kautta tietoa saa helposti. Meillä ei muuten olisi aikaa seurata kanavia. Tietoa on ihan hyvin saatavissa, mutta ty seurata kaikkea ei ole.

Tietoa löytyy. Tampereen kaupunginkirjasto pitää alueensa kirjastoja ajan tasalla luettelointiin liittyvissä asioissa.

Vähän kuvailutyötä tekevän on haastava seurata kuvailun kehitykseen ja muutoksiin liittyviä asioita. Pienessä kirjastossa olemme sekatyöläisiä joiden ty kuuluu kaikki mahdollinen hyllytyksestä, kuvailuun ja tapahtumien järjestämiseen, Kuvailuasioiden seuraaminen on jäänyt lähes Kirjastopalvelun luettelointitiedotteeseen. Tämän kyselyn tuoksinassa löytyi Kirjastot.fi sivujen kuvailu ja luettelointi osio. Tietoa on etsittävä monista eri lähteistä.

Tieto on hajallaan eri lähteissä ja vaikeaa löytää. Ainakin musiikkiaineistojen osalta ohjeistukset ovat keskeneräisiä ja muuttuvat jatkuvasti.

Olen löytänyt kaikki tarvitsemani tiedot, mutta tuntuu, että niille, jotka tekevät ei-niin-päätoimisesti kuvailutyötä, on ollut vaikea löytää aina ko. ongelmaan/tapaukseen liittyvää ohjetta. Helpompi kysyä muilta tai jättää vaan hankalimmat tapaukset muille.

RDA-kuvailu on haastavaa, ja tiedon etsimiseen kuluu aikaa. Mutta toisaalta Kansalliskirjaston sivustot, säännölliset koulustutislaisuudet ja täsmälliset kokousmuistiot ovat erinomaisia. Kouluttajat ovat rautaisia ammattilaisia, jotka eivät jaarittele tai eksy sivupuolulle. Myös digiloikka on Kansalliskirjastoss kauan ennen koronaa.

Tietoa löytyy kyllä hyvin ja sitä on koottu Kiwi-sivustolle. Kenttä on laaja ja syvä, ja kehittämistyötä tehdään pitkäjänteisesti monessa asiantuntijaryhmäss "Tavallinen" kirjastoihminen, jolle kuvailu on vain yksi työtehtävistä, ei ehdi perehtyä kaikkeen eikä välttämättä edes seuloa tietomassasta itselleen olenr Tapahtuneista muutoksista on joskus vaikea löytää tietoa.

Tieto löytyy helposti.

Kuvailun keskittäminen piki-kirjastojen Melindaan siirtymisen myötä on tiputtanut tehokkaasti kärryiltä luettelointiasioissa, mutta tämä toimintatapa on ehdottomasti parempi.

Katalogiseringsspråket. Olikheter i standarder mellan Finland och Sverige. Svårt att komma in i katalogiseringsarbetet som nybörjare utan tidigare erfarei Material samlat från tidigare skolningar kan då vara svåra att tolka.

Tieto koetaan hajanaiseksi, tiedotuksen keskittäminen voisi auttaa.

Koska työhön kuuluu paljon muutakin kuin kuvailutyötä, kehityksen mukana kärryillä pysyminen tuntuu välillä haastavalta.

Muutokset löytyvät tekemisen kautta, seuraamme kaikkia kanavia, ei kuitenkaan systemaattisesti

RDA Toolkit vaikeasti käytettävissä ja ymmärrettävissä

Det är sällan det ordnas katalogiseringskurser på svenska och eftersom poster kan plockas har behovet minskat.

Ja det är lätt att hitta information

Muuttuvien kuvailuohjeiden seuraaminen on todella haasteellista ja aikaavievää. Tietoa löytyy monesta lähteestä, mikä tekee siitä pirstaloitunutta. Oma: tilanteeseen sopivaa ohjetta on välillä tosi haasteellista löytää.

Liite 12.1: Koulutustarpeet

Mistä kuvailuun liittyvistä asioista tarvittaisiin enemmän tiedotusta tai koulutusta?

Nykyään on monta toimijaa ja suuria muutoksia mm. KOHAan liittyen tulossa. Lisäksi uudet työntekijät eivät ole juurikaan saaneet koulutuksessaan kuvailun opetusta. Asian ymmärrys rapautuu nopeasti.

RDA

Ett repetitionstillfälle en gång per år, där man tar upp viktigaste förändringarna

Alltid bra med regelbundna katalogiseringskurser. Både för de som aktivt jobbar med det (med tanke på utveckling och förändring) samt nya som börjat jobba med det. Ordnas inte ofta och svårt att få kursdragare på svenska.

Fredrikabiblioteken har i olika omgångar ordnat i egen regi, bl.a. introduktion till RDA-katalogisering. Men t.ex. regionala utvecklingsbibliotek kunde också ordna, även på svenska.

Tiedotus kuvailussa tapahtuvista muutoksista ei aina tavoita ns. rivityöntekijöitä.

Mahdollisimman yhtenäiset luettelointisäännöt ja ohjeet siihen, miten tietokannat saisi konvertoitua niiden mukaisesti.

(Olen tietoinen toiveeni mahdottomuudesta.)

Sarjojen merkitsemisestä. Kuvailu on ollut ja on osittain yhä hyvin kirjavaa sarjojen merkitsemisen suhteen. Ohjeet pitäisiv olla selkeämmät eikä kiinni luetteloijasta ja miten hän tulkitsee asian.

Kuvailutyö on monimutkaistunut RDA:n myötä. Ne kirjastotyöntekijät, jotka eivät tee primäärikuvailua, jäävät helposti pimentoon nykyisenkaltaisen kuvailutyön käytännöistä, sillä perustason kuvailutyön koulutuksia ei juurikaan kukaan järjes Kuvailutyön aloittaminen puhtaalta pöydältä on mielestäni erityisen hankalaa, varsinkin jos sen opastamiseen ei löydy henkilökuntaa talon sisäلتä. Tähän voisi tehdä esimerkiksi jonkinlaisen luentosarjan, jonka voi katsoa tallenteena. Myös edistyneempään kuvailutyön koulutukseen osallistuisi mieluusti, jos sellaista järjestettäisiin.

Peruskoulutus kuvailun nykytilasta Perustietoja esim Melindaan liittymisestä Ajankohtaiset aiheet, esim. siirtymä YSAsta YSOon, uusi RDA Mahdollisuudet, esim. BTJ:n Arvo-sopimus Lisäksi ehkä vain yleisiä mahdollisuuksia kuvailutyötä tekevien kokoontumiseen: mahdollisuus vaihtaa kokemuksia, saada vertaistukea, saada uusia ajatuksia omaan työhön ym.

?

Pyhärannan kirjasto on Turun luetteloinnin varassa tällä hetkellä. Ei tarvetta tiedotukselle.

koulutusta saa kyllä

Ehkä jonkinlaista "selkoviestintää" luetteloinnista. Eli ei oleteta, että kaikki uutisointi menee vain luetteloinnin hardcore-tekijöille. Vaikka luettelointia on aikanaan tehnyt useita vuosia (vuosikymmeniä?) ei aiheessa pysy kiinni, kun ei tee Ei varsinaisesti tiedotusta tai koulutusta, mutta (etenkin poikkeustapauksien kohdalla) toivoisimme tarkempia, perusteellisemmin selitetyjä esimerkkejä.

Aito tarve on aika pieni koska kuvailtavaa on pienessä kirjastossa hyvin vähän. Kuvailu jää kiireellisempien asioiden jalkoih jos koulutustarpeita ajattelee, vaikka se kiinnostaakin suuresti.

Asiasanoituskäytännöt, translitterointikäytännöt, järjestelmäkohtaiset luettelointiohjeet

Miten luetteloidaan teos, josta ei löydy kaikkia tarvittavia tietoja, esim. omakustanteita. Uusille työntekijöille olisi tarpeen ihan peruskoulutus luetteloinnista, vanhoille kertausta ja tietoa muutoksista luettelointisäännöissä.

--

Ruohonjuuritason tietoiskuja, jotka muistuttavat siitä, mihin kuvailutietoja tarvitaan ja miten niitä hyödynnetään arkityössä

Kaikista sääntömuutoksista olisi hyvä saada tieto

Muutoksista, e-aineistojen kuvailusta.

Enemmän esimerkkejä RDA-sovellusohjeeseen.

- Toolkit, BookWhere Sisällönkuvailu uudessa tietomallissa, termien oikea, osin muuttunut käyttö, “mallikuvauksia”

tietyntyyppisistä teoksista, kirjoissa esimerkiksi erityyppisille elämäkerroille.

Musiikkiaineiston luettelointi

Marc

Ei osaa sanoa.

Kiinteämittaisten kenttien käytöstä

Kumean ja Muusan sovellusohjeeseen tekemät päivitykset ja muutokset selkeämmin yhteen paikkaan.

Musiikin kuvailu.

Karttojen kuvailusta kaivataan koulutusta.

Pääsanojen muutokset takautuvasti erityisesti kirjailijan muuttaessa nimeään. Pääsanan valinta epäselvissä tapauksissa.

Esim. Urheilijan elämäkerta, jonka urheilija ja kirjailija ovat tehneet yhteistyössä. Näissä erityisesti on ollut horjuntaa ja on jälkikäteen jouduttu tarroittamaan vanhaakin aineistoa uudelleen. Esim. Case Kata Kärkkäinen.

Kansalliskirjaston etäkoulutus on täyttänyt koulutustarpeen suhteellisen hyvin. Kansalliskirjasto säilyttää koulutuksistaan tallenteet, joihin voi aina palata, kun tarvetta ilmenee. Tiedotuksenkin osalta Kansalliskirjaston postituslista täyttävät tarpeen, kun vain muistaa liittyä niihin.

Liite 12.2: Koulutustarpeet

Eri aineistotyyppien tarkka kuvailu ; asiasanoitus ; kiinteiden kenttien käyttö Melindassa (taso/ohjeistus?) ; osakohteiden kuvailu ; yleensä ottaen toivotaan säännöllisiä tietoiskuja kuvailuun liittyvistä aiheista.

Muutoksista eritoten.

Ajankohtaiskatsaukset ovat tärkeitä, odotan myös selkeitä ohjeita 00-alkuisten kenttien koodaamiseen. Siis milloin putkimerkki, milloin tyhjä merkki.

Ei erityisiä toiveita tiedotuksen tai koulutuksen suhteen. Toivomme, että kimpan osaavat kuvailijat hoitaisivat tämän erikoisosaamisen.

rda-kuvailusääntöjen koulutusta on odotettu jo 3 vuotta.

Tuleva RDA uudistus. Mitä tulee KÄYTÄNNÖN työhön vaikuttamaan?

Lyhyt ja ytimekäs tiedote (kirjastojen?) sähköpostiin isoista ja tärkeistä muutoksista?

Koulutusta näistä asioista on ihan sopivasti. Jos pienessä kirjastossa ei kuitenkaan saa tehdä mitään, ei pienen kirjaston kirjastonhoitajaa kannata kouluttaa kuvailun huippuammattilaiseksi.

Perustason RDA/Marc21-koulutusta sovellettuna eri kirjastojärjestelmiin, meidän tapauksessa Aurora-järjestelmään.

Mahdollisimman käytännöllistä ja eri aineistolajit huomioivaa (musiikki, videotallenteet, esineet, konsolipelit...). Erityisesti ehkä pääkirjauskäytännöt sekä asiasanoitus.

RDA-kuvailun avaaminen. Miltä kuvailu näyttää, kun sitä ei ole tehty MARC21-kuvailun mukaan. Eli eri tasot: teos-ekspress manifestaatio.kappale ja mitkä tiedot kuuluvat minkä alle. Mitkä kaikki kentät kuuluisi käyttää kuvailussa? Onko "taustalla pakollisia kenttiä, jotka eivät näy, mutta pitäisi tallentaa.

Käytännönläheisyys koulutuksissa. Selkeys ja päätösten perustelut.

Tiedotusta on, saimme hyvän koulutuksen Kirjastopalveluilta, kiitos

?

Koulutusta kuvailun perusasioista on niukasti saatavilla, mutta olisi tarpeen. RDA perusteet

Aloittelevaa kirjastohenkilöä tai opiskelijaa varten luetteloinnin peruskurssit nettiin ja etenkin miten se tapahtuu eri kirjastojärjestelmissä.

Muutoksista, lisää omaa Helmet-koulutusta (perus RDA-koulutus oli kyllä erinomainen), Helmet-tasolla olisi hyvä olla wikimuotoinen ohjeistus, jota kaikki voisivat päivittää. Lautapeliluetteloinnissa puuttuu ohjeistuksia, saa touhuta , miten haluaa, koulutusta kentistä, mitä ei käytetä

Käytännön tason esimerkit ja koulutukset hyviä; ongelmatilanteet ovat usein niin tapauskohtaisia että hankala järjestää yleisempää koulutusta

RDA-kuvailusta

PIKI-kimpassa tiedotus ja koulutus toimii ihan hyvin.

Det skulle vara bra om man kunde få information om förändringar utskickade till biblioteken, det känns som att åtminston på vårt bibliotek är vi dåligt insatta i förändringar.

Musiikkiaineiston kuvailusta. Meillä on menossa myös kuvailijoiden sukupolven vaihdos, jotka tarvitsevat tietoa ihan peruskuvailusta alkaen.

RDA-koulutus

Indikaattoreista ja osakentistä

Kokonaiskuva kuvailun kentästä ja kuvailutyön tekemisestä, kaikesta mitä siihen liittyy.

Videot koen haastaviksi. Varsinkin sellaiset, joissa on useampi elokuva yhdessä.

Koulutusta kaipaamme silloin kun kuvailusääntöihin tulee merkittäviä muutoksia (esim. vastuullisuusmerkinnät).

Primäärikuvailua tehdään enimmäkseen vastaavia esimerkkejä katsomalla. Koulutusta on saatu vähän.

Information om plötsliga förändringar i beskrivningsarbetet.

Musiikkiaineistoissa on paljon tulkinnanvaraisuuksia, yhtenäiset käytännöt RDA:han siirtymisessä eivät ole selkeitä eivätkä vakiintuneita vielä. Kokonaisvaltaista koulutusta tarvittaisiin.

Toivoisin lisä- ja täydennyskoulutusta myös aika perusjutuista, esim. ontologioista. Näyttää siltä, että oma ohjeistus menee huonosti perille, vaan korjailen samoja virheitä aina uudestaan ja uudestaan (esim. virheellisiä 6XX-kenttiä, sanastotunnuksia ja linkkejä).

Av-aineisto, kartat, musiikkiaineisto, e-aineisto.

Koulutusta tarvitaan lisää, mutta ei täsmätoiveita

PIKI-kimpan tiedotus, koulutus ja tietoiskut ovat hyviä ja aina saatavilla oleva apu ovat riittäneet.

Vad som är viktigt för sökbarhet, skolning i auktoritetsregister, vad är viktigt för att få ut statistik.

Yleensä muutoksista, hyvin konkreettista luettelointikoulutusta kaivattaisiin.

Kaikenlainen koulutus olisi hyväksi. Ehkä säännöllisin väliajoin tapahtuneista muutoksista

RDA-säännöstön soveltamisesta arjen kuvailutyöhön yleisissä kirjastoissa.

Ny information kunde komma i videofomat också

Emme osaa eritellä mitään tiettyä aihetta, mutta siitä kaipaisimme ohjetta kuinka kuvailuohjeita sovelletaan käyttämässämme kirjastojärjestelmässä, kun se ei aina mahdollista ohjeiden mukaan toimimista.

Liite 13: Melindan vaikutukset

Miten Melinda on vaikuttanut kuvailutyöhön?

Ei oleellisia muutoksia.

Aluksi lisäsi työtä, piti muistaa replikoinnit ja haastetta siinä jos Melindasta ei löydy tietuetta, jolloin yhdistämiset myös Melindaan jne. Nyt on alkanut tulla muidenkin kimppojen luettelointeja vasti myös elokuvien osalta niin jossain määrin jo helpottaakin.

Melinda on helpottanut kuvailutyötä etenkin poimintaluetteloinnin osalta. Toisaalta tietueet eivät ole aina tasalaatuisia ja päällekkäisyyksiä on. Itse Melindaan luetteloidessa täytyy olla aiempaa huolellisempi, mutta toisaalta joku voi myös viimeistellä Melindaan lähetettyjä tietueita eli aina ei tarvitse ehtiä itse ihan loppuun asti kuvailemaan.

Melinda on osittain helpottanut kuvailua, koska poiminta on helppoa. Työtä on lisännyt se, että replikointiviihtauksen lisääminen ei aina suju ongelmitta kaikkien tietueiden kanssa. Työtä on tieteni lisännyt se, että ne aineistot, joista ei ole Melindassa kuvailua, pitäisi viedä sinne ja ainakin itse olen vielä epävarma, onko tietueeni sellainen kuin pitäisi olla Melindaan viedessä.

Melinda on vähentänyt meidän työtä, koska emme saa tehdä mitään muutoksia tietokantaan. Muutokset saa tehdä vain ne kirjastot, joilla on Melindan käyttämiseen koulutetut henkilöt. Melinda i muuttanut kuvailutyön luonnetta sikäli, että yksi työn osa-alue on jäänyt kokonaan pois. Kokonaisuutena Melinda on tuonut meille helpotuksen.

Melinda on hyvä, koska yleensä sieltä löytyy sitä mitä tarvitaan, eikä tarvitse etsiä muualta. Tietysti olisi vielä parempi, jos sieltä saataisiin "tuplat" pois. Aluksi Melindan hyödyntäminen tuntui hien monimutkaiselta, mutta ei nyt enää kun prosessi on tuttu.

On ehkä vähän vähentänyt työtä. Melindasta on saattanut löytyä sellaisia luettelointitietoja, mitä BTJ ei ole tarjonnut.

En tiedä

Hieman lisääntynyt, koska Melinda-luettelolijat kuvailevat myös pienempien kirjastojen aineistoja (esim. kotiseutukokoelmiin kuuluvat)

Melindaan liittyminen aluksi lisäsi työmäärää, kun tietueita korjailtiin Melinda-kelpoisiksi. Liittymisen jälkeen työmäärä on vähentynyt, koska omassa kirjastossa ei juuri enää primaarikuvailaa. Työnkulku on siis muuttunut ja työ ainakin jonkin verran vähentynyt liittymisen jälkeen. Tieto kuvailun käytännöistä on myös vähentynyt, koska tietoa ei enää tarvita entiseen tapaan. Silloin, kun ti tarvitaan, on enemmän muistelemista ja ohjeista etsimistä.

Melindan käyttöönotto on johtanut siihen, että kuvailutyö on keskitetty muutamille henkilöille kimpan alueella. Kaikki Melinda-kuvailijat eivät ole kuitenkaan vielä sitoutuneet yhteisten sääntöjen noudattamiseen yhtä tiukasti.

Suurempi vaikutus oli kuvailun keskittämisellä.

Sekä lisännyt että vähentänyt "Fenni-keepit" häiritsevät

On lisännyt työtä, on myös mutkistanut (esim. ruotsinkielisen aineiston käännökset ja niiden tallentaminen Melindaan, asiasanat tallennettava sekä ruotsiksi että suomeksi. Samat asiat kuin edellä (koskien musiikkia). Hyvänä koen, että myös musiikkiin on saatu luotua Marc21 ohjeistusta, jota koko ajan täydennetään. Melindasta löytyy kätevästi tietueita poimittavaksi vanhemmankin aineist (vinyylilyevyt) kuvailun pohjaksi, tosin monet tietueet on tehty aika pienillä tiedoilla ja täydennyksiä pitää tehdä paljon. On hankalaa, kun esim. Kansalliskirjaston musiikkiaineistossa on käytetty eril luettelointikäytänteitä kuin meillä, jolloin omaan tietokantaan tallentaessa täytyy tehdä paljon muutoksia.

Käytämme Melindaa harvoin, se ei vaikuta meidän työhöemme.

Lisännyt työtä, koska vaatii tarkempaa työtä. Siirrettäessä tiedostoja Melindasta joutuu siivoamaan tiettyjä osakenttiä.

Lisännyt työtä: korjaukset tehtävä oman tietokannan lisäksi Melindaan. Melindan tuplien yhdistely. Replikointi. Melindan tietueiden täydentäminen ja korjaaminen, sopiminen muiden Melinda-kuvailijoiden kanssa. Hyötyjä: ollut primaarikuvailun tukena, myös vanhemman aineiston osalta. Lisää työn mielekkyyttä, kun kartutetaan yhteistä varantoa. Pysytään paremmin kuvailun uudistuksessa mukana. Tuonut ryhtiä kuvailuun, kun oma kuvailu on osana Melindaa Haasteena se, että oma tietokanta pysyisi ajantasaisena ja muutokset päivittyisivät omaan tietokantaan, esim. asiasanat. Massakorjauksista ei aina ole hyötyä.

Lisännyt runsaasti työtä. Työtä lisää se, että ensin poimitaan Kirjastopalvelun tietue ja sen jälkeen tallennetaan se käsin Melindaan. Vaikeuksia tuottaa se, jos Melindassa olevan tietueeseen haluta tehdä muutoksia, niin mitä muutetaan ja minkä annetaan olla. Rajanveto virheiden korjaamisen ja toisen työn kunnioittamisen välillä hankalaa. Aikaa vie paljon, jos esim. runsaasti kohdehenkilöitä asiasanoja, koska niiden järjestys voi olla eri Melindassa ja vertailutietueessa (aakkosjärjestys vs. esiintymisjärjestys). Haastavia myös venäjänkielisen aineiston yhdistely tai ruotsinkielisten tietuei kääntäminen kielestä toiseen vie aikaa.

Melinda on vähentänyt primäärikuvailua, koska kimpassa voidaan nyt hyödyntää koko kirjastosektorilla tehtävää kuvailua. Kuvailun ongelmatapauksissa melinda on helopttanut kuvailijan työtä siir että ongelman vaoi lähettää Kumean, Siskun tai Muusan pohdittavaksi eli ei tarvitse olla ongelmineen yksin. Kimpamme on myös panostanut Melindan ohjeistuksen perusteella omaan koulutuksi ja yhteisöllisyyteen. Melinda on lisännyt kuvailijoiden osaamista ja siten parantanut oman tietokannan laatua.

Alussa Melinda lisäsi ja vaikeutti kuvailua, nykyään päin vastoin. Mitä enemmän Melindaan tulee kirjastoja, sitä enemmän siitä on hyötyä luetteloinnissa ja myös asiakaspalvelussa ja kirjastotyössä yleensäkin. Kuvailu itsessään on muuttunut hyvin paljon tarkemmaksi, enää ei riitä se mikä ehkä riittäisi meidän kirjastollemme, vaan se täytyy olla riittävää myös muille kirjastoille. Suurimpana hankaluutena pidän Melindassa edelleen sitä että samasta aineistosta voi olla todella monta tietuetta.

Aluksi Melindaan kuuluminen työllisti enemmän, esim. oman tietokannan siivoustyöt ennen liittymistä. Muutaman vuoden Melinda-yhteistyön jälkeen huomaa selvästi, miten primäärikuvailu on vähentynyt Melindan ansiosta. Yhteistyön edun näkee siis selvästi omassa työssään. Kuvailutyö on toki tullut tarkemmaksi ja sääntöjen seuraaminen vie työaikaa. Kuvailu on vain yksi osa työtäni, j työaikaa ei riitä ohjeistuksen seuraamiseen niin paljon kuin pitäisi.

Melinda on lisännyt työtä. Melinda on muuttanut kuvailutyön luonnetta haastavammaksi ja vaikeammaksi työprosesseja.

lisännyt, on täytynyt opetella uusia taitoja, joita tarvitaan harvoin ja jotka unohtuvat helposti

Lisännyt työtä.Tietue tallennetaan kahteen kertaan, omaan tietokantaan ja Melindaan. Varsinkin osakohteellisten tallentaminen hidasta! Poimittavia tietueita siivottava melko paljon (vieraskieliset tietueet ja asiasanat, kenttäoistumat jne). Jos teoksella ei ole ISBN-nroa, voi teoksesta olla tolkuton määrä vaihtelevalla tasolla tehtyjä tietueita, joista pitäisi löytää se "paras". Myöskin takautuvaa tehtävät tekijän nimien muutokset tuntuvat turhilta ja työllistävät. Positiivista: vieraskielisiä tietokirjoja saa jonkin verran poimittua

Helpottanut ja tarkentanut.

Melindaan liittyvät asiat hoidetaan keskitetysti Tampereella, ja Melindan tuomat muutokset ovat vaikuttaneet lähinnä kuvailijoiden työhön siellä. Pienessä kirjastossa vaikutuksia ei juuri ole.

Melinda on ollut kirjastoissa Suomessa vuodesta 1998.

Sinäällään Melinda ei ole vähentänyt ja muuttanut ja helpottanut, vaan se että me emme enää primaariluettelo.

Helpottanut. Sinne tulee hyviä tietueita esim. tietokirjoista, ja nopeasti!

Melinda on vaikuttanut kuvailutyöhön vain vähän.

On lisännyt työtä. Enää ei riitä että tallentaa omaan tietokantaan. Koko ajan täytyy muistaa Melinda. Sinne tallentaminen ja esim. virheiden korjaaminen ja niistä tiedottaminen ovat monimutkaistaneet työtä. Toisaalta Melindasta löytyy paljon sellaisia tietueita, mitä ei löydy muualta.

Tarkentanut, yhtenäistänyt ja helpottanut työtä. Vähentänyt kuvailuun käytettävää työaikaa, paitsi omalta osaltani jonkin verran lisännyt tuon kuvailuryhmään kuulumisen ja laajemman vastuualu myötä.

Tällä hetkellä tuntuu, että Melinda on lisännyt työtä melkoisesti. Todella toivottua olisi, että saataisiin tavoiteltu hyöty Melinda-tietovarannon suhteen ja tilanne alkaisi kääntyä työtä helpottavaksi

Melinda on ollut kirjastoissa Suomessa vuodesta 1998.

Ei vaikutuksia.

Mielipiteet kuvailijoiden kesken hieman jakautuneet; osa sitä mieltä että Melindaan liittyminen on lisännyt työtä eikä ole helpottanut sitä, osa taas kokee Melindan helpottaneen muutosten seura ja ohjeistuksesta on iso apu

Paikoin helpottanut.

Ei ole kovin paljoa vaikuttanut omaan työhön kun primaariluettelointia ei tehdä juurikaan.

Omien kotiseutuaineistojen lisääminen Melindaan primaariluetteloinnin jälkeen on helppoa ja vaivatonta, ei tuota juuri mitään lisätyötä. Melindasta tulee myös poimittua jonkin verran ruotsin- ja vieraskielisen aineiston tietoja, joten kyllä Melinda on jonkin verran vähentänyt primaariluettelointia.

Luettelointiin liittyvät tehtävät ovat vähentyneet, sillä primaariluettelointi on jäänyt pois. Primaariluetteloitava aineisto lähetetään Tampereelle luetteloitavaksi.

Melinda on lisännyt työtä sekä monimutkaistanut työprosessaja.

Melindaan siirtymisen yhteydessä kimpassa keskitettiin luettelointi. En voisi enää kuvitellaakaan, että tekisimme luetteloinnin konaan itse. Aika ei enää riittäisi luetteloinnin muutoksien seuraamiseen ja ajan käyttäminen "Melinda-kelpoisten" tietueiden aikaansaamiseksi tuntuisi aivan turhalta, suorastaan hölmöltä. Se on ehdottomasti kannattanut keskittää. Tietuelukutaito on edelleen tärkeää tiedonhaun näkökulmasta, mutta se ei edellytä sitä, että itse luetteloiisi. Melindasta on myös näppärä poimia tietueita.

Melinda on ollut kirjastoissa Suomessa vuodesta 1998.

Auroran poimintarajapinta ei toimi aivan kuten pitäisi, mikä tuntuu lisäävän työtä, ja kouluttautuminen vie oman aikansa (Satakirjastot liittyi vasta hiljattain), mutta kokonaisuutena uskoisin Melin vähentäneen työtä, tai ainakin "maksavan itsensä takaisin" nopeasti.

Melinda on vähentänyt kuvailutyötä.

Liite 14.1: Melindaan liittyvät odotukset

Millaisia odotuksia kirjastossasi liittyy Melindaan ja sen tulevaan kehitykseen? Pohdi asiaa, vaikka ette olisikaan osa Melindaa tai liittymässä Melindaan.

Melinda on ollut kirjastoissa Suomessa vuodesta 1998.

Melindan olemassaolo tai tuntemus ei kuulu tai näy kirjastomme työkeskusteluissa. Luulisin olevani ainoa (33 vuotta työkokemusta), joka käyttää päivittäin Melindaa kuvailussa tai tiedonhaussa tietoisesti.

Kuvailutitetojen päivittyminen vaivattomasti

Yhteistyöllä hyvä tulee toivottavasti, auttaa omissa luettelointihaasteissa.

Automatik och mindre jobb med beskrivningen.

Har ingen egentlig åsikt/förväntning/kommentar

Melinda tulee varmaan kasvamaan sisällöltään eli yhä enemmän myös erikoiskirjastojen sisältöjä tulee varmaan jatkossa löytymään Melindasta.

Toisaalta toivoisin että melindaa myös siivottaisiin ahkerammin ja saataisiin tietueiden laatua tasaisemmaksi.

Kirjastokimppamme pohti Melindaan liittymistä muutama vuosi sitten. Liittymisen kustannukset kuitenkin ylittivät kirjastojen budjetit. Käsittääkseni ajatus Melindasta yhtenäisenä kirjastojen tietokantana olisi pääosin positiivinen. Kuvailutyön päällekkäisyyden poistuminen, luettelointitietojen yhtenäisyys ja tietokantojen "siistiytyminen" ovat merkittäviä etuja metatietokannoissa.

Toivon, että jatkossa Melindasta löytyisi kaikki aineisto, joka on Suomessa luetteloitu, että päällekkäistä työtä ei tehtäisi vaan yksi luettelointi riittäisi sieltä voisi poimia omaan tietokantaan.

Ei tietoa tästä aiheesta.

Odotan ja toivon kaikkien Suomen kirjastokimppojen liittyvän jollain aikataululla Melindaan, sillä koko Suomen laajuinen yhteisluettelo olisi erittäin r kehityskaskel kuvailutyön yhtenäistämiseen ja kuvailutietojen poiminnan helpottamiseen. Toivoisin myös kaikkien kirjastojärjestelmätoimittajien tule vastaan Melindaan liittymisen teknisten seikkojen helpottamisessa.

Melindaan liittymiseen liittyy positiivisia ajatuksia ja tietokannan kehittymisen toiveita.

"Tuplat" pois, laadukasta sisällönkuvailua.

???

Odotamme saavamme valmiita tietueita poimittavaksi omaan tietokantaan, jolloin aikaa jää enemmän muunlaiseen työhön.

Aineiston kuvailu voitaisiin keskittää kokonaisuudessaan yhteen paikkaan, tällä hetkellä kirjastojen käytänteet ja kuvailu on sekavaa. Tämä koskee yle kirjastoja. Erikoiskirjastojen ja tieteellisten kirjastojen tilanne on erilainen.

koska olemme osa Lapin kirjastoa, emme ole omassa yksikössämme pohtineet juuri asiaa.

En tunne asiaa niin syvällisesti. Oletan, että luettelointikorjausten saaminen omaan tietokantaan tulee helpottumaan. Ja tämä on todella hyvä

Lähinnä se, että voidaan luopua Kirjastopalvelun maksullisesta luettelointipalvelusta.

Toivottavasti Melinda yhtenäistää luettelointikäytäntöjä.

Primaariluetteloinnin tarve vähenee.

Toki odotamme, että kirjastot vähitellen liittyvät Melindaan, ja metatietovarannosta tulee mahdollisimman kattava.

Eepos-kirjastot ovat päättäneet ottaa ARVO-palvelun koko verkoston käyttöön vuonna 2021. Toiveena on, että kuvailun automatisoituu niin pitkälle mahdollista ja erikoisosaamista vaativa työ keskittyy muutamaan kirjastoon Suomessa.

Melinda on ollut kirjastoissa Suomessa vuodesta 1998.

Melinda on kokonaisuutena vähän sekava asia eikä käsitystä siitä oikein saa, vaikka monta kertaa on kimpassamme sitä käsitelty. Odotuksena on, ett jotain konkreettista apua ja työnsäästöä siitä saa.

mahdollisimman moni kirjastokimppa mukaan

Kuvailun helpottuminen

Vaikka Melindassa olisi paljon kirjastoja mukana, osa luettelointitiedoista jää tallentamatta jostain syystä. Huolellisuutta lisää? Rakenteellinen paran

Tietokannan siivoaminen tärkeää "tuplat pois". Tieteiden automaattista siivoamista mahdollisuuksien mukaan. Enemmän tietueita aineistoista, joita Kirjastopalvelu ei kuvaile: mm. lautapelit, daisyt, e-aineistot.

Tuplatietueiden määrä erityisesti vanhassa aineistossa (ja erityisesti musiikissa). Tuplia syntyy myös uusiin, esimerkiksi kun ennakkotietueissa aineist poikkeaa lopullisesta. Tuplatietueiden määrä myös kaunossa. Toiveena olisi, että myös Helmetin tietueet löytyisivät pian Melindasta, joskin tuplia tul siinäkin yhdistelyssä paljon. Helmetissä on tehty paljon hyviä musiikkitietueita poimittavaksi. Visio: Auroraan kahdet yhdistämissäännöt - erikseen Kuvailun yhtenäistäminen ainakin parantaa asiakkaiden tekemää tiedonhakua.

Melindan tietueiden toivoisi kehittyvän laadukkaampaan suuntaan (erityisesti asiasanoituksen osalta). Vanhat tietueet ovat kauheaa sotkua konversioiden yms. jäljiltä.

Melindan osakenttä 9 pois automaattisesti. Vieraskielisen aineiston osuus suurempi.

Odottavalla kannalla

Lisää kirjastoja mukaan, mutta ei enää "isolla räätäliillä". Luettelointikieliksi vain suomi ja ruotsi. Muutosten päivittyminen paikalliskantoihin massamuutoksilla. Melindan kehittyminen aidommaksi yhteisluetteloksi, vaatii kylläkin koko kuvailuinfran muutosta.

Toivomme, että Melinda helpottaa kuvailutyötä ja tietojen poimintaa pitkällä aikavälillä.

Toivomme syvempää yhteistyötä Melindan ja Kirjastopalvelun välillä. Kaikkien kirjastojen ja kimppojen tulisi sitoutua Melindan huoltoon (siivoukseei toistojen poistoon yms.). Enemmän tekoälyä metadatan käsittelyyn (esim. tehokkaampi tuplatietueiden yhdistely, myös välimerkkien virheistä Vaski oli osa Melindaa, mutta Kohan käyttöönoton myötä jäämässä / jäänyt pois. Olisi ollut hyvä, että Koha-kirjastot olisivat osa Melindaa.

Toivomme, että Melindasta kehityy kaikkien kirjastosektorien yhteinen metatietovaranto, jonka sisällöntuottamiseenn kaikki kirjastot voivat halutessaan osallistua taitojensa ja voimavarojensa mukaan.

Melindaan liittyminen tuo mukanaan paljon uutta ja uudelleenoppimista, koska tähän asti on kuvailtu ensisijaisesti Kirjastopalvelun mukaisesti. Toivotaan, että kuvailutyöhön saa helposti apua ja tukea. Säännöllinen koulutus ja kertaus olisi hyväksi. Odotamme saavamme kuvailutietoja nopeammin ja enemmän kuin tähän asti. Melindaan suhtaudutaan pelonsekaisin tuntein, koska epäillään oman osaamisen rajoja ja vapauden katoamista, koska ohjeita pitää noudattaa entistä tarkemmin. Esimerkiksi paikannimet ovat tärkeitä paikallisen aineiston kuvailussa, mutta niitä kaikki ei löydy YSO-paikat-ontologiasta. Pitääkö tällaiset jättää tallentamatta Melindaan, jos haluaa käyttää sanastoon kuulumattomia paikannimiä

Liite 14.2: Melindaan liittyvät odotukset

Pienenä kirjastona käytämme pääasiassa täydennysluelloinnissa Melindasta poimintaa, koska tiedot ovat siellä todennäköisemmin kattavimmat. Myös Melindan hakuja käytämme netissä kaukolainoja tilattaessa. Olemme tyytyväisiä jo nykyiseen kehitykseen.

Melinda olisi laaja tietokanta ja auttaisi esim. cd-levyjen ja elokuvien ym. hankalamman aineiston luetteloinnissa.

Kovasti odotan että Melinda saataisiin "siivottua" päällekkäisistä tietueista, hakutulos voi olla joskus vallan tyrmistyttävä.

En voi vastata koko kirjastomme osalta. Itselleni odotukset ovat nimenomaan sitä, että kyseessä on metatietovaranto, ei tiedonhaun lähde. Melindaanhan ei edes tallenneta kaikkea kirjastojen aineistoja. Olen sitä mieltä, että esim. selkeästi tietyn kunnan kotiseutuaineistoa (esm. monistet Olisi hyvä, jos Melindasta löytyisi vähälevikkisistä kirjoista muutakin, kuin pelkkä ennakkotieto.

Toivon mukaan luettelointien saanti nopeutuisi ja mielellään annetaan siinä osamme erityisesti meidän kotiseutuaineistojen osalta. Usein saattaa isbillisten kotiseutuaineistojen ennakkotietue olla minimitietdoin Melindassa ja kirja on meidän käsissä ensimmäisenä luuteloitavissa. Ei ole lainkaan epätavallista, että kotiseutuaineistoon olisi haettukaan isbn:ää, joten olisimme ne ensimmäisenä Melindaan tuottamassa.

Ylimääräisistä kenttä- ja tietuetoistumista pitäisi päästä eroon, jotta "yksi teos, yksi tietue" -idea edes jotenkin toteutuisi. Luetteloinnissa pitäisi olla mahdollisimman yhteneväiset käytännöt. Asioita voi tehdä monella tavalla oikein, esim. sisältötietojen merkitseminen osakohteisiin, 505-kenttään ta Melindan vapaa käyttö kaikille kirjastoille (oma mielipide) Kohta 22: En kannata 3 ja 4 vaihtoehtoja, mutta tekniikka pakotti valitsemaan ne.

Korjausten päivittyminen

Tiedon saatavuuden parantuminen, kun kirjastojen aineistot saadaan samaan paikkaan. Toiveissa, että kaikki kirjastot liittyvät Melindaan.

Primaarikuvailun tarpeen väheneminen. Luettelointityön keskittäminen kirjaston/kimpan sisällä. Kustannussäästöt

Kaikki yhteystyö on hyvää, pieni kirjasto hyötyy. Jos saisi toiveen esittää, niin vielä nopeammin jos saisi tietueet luuteloitua!

Kuvailu nopeutuu (useita kuvailijoita), yhteinen tietokanta

Odotuksena on, että olisi yksi paikka, mistä löytyvät kakki tietueet, ja vielä niin, että sama tietue olisi tallennettu vain kerran, eikä olisi tuplia. Tämän myötä ei tarvitsisi tehdä samaa työtä moneen kertaan eri kirjastoissa.

Melindan tulisi olla joustavampi. Paikalliset tarpeet esimerkiksi aineistolajeittain paremmin huomioon. Erilaisten kuvailun tasojen mahdollistaminen.. Edellisestä puuttui vaihtoehto, että tietokannastamme poimitaan tietueita Melindaan. Joten olemme tietyllä tavalla osa, mutta emme Melindassa.

Mahdollisimman moni kimppa / kirjasto olisi mukana Melindassa. Koko maan kuvailuun perehtyneet kirjastolaiset antaisivat siihen panoksensa, jollo kaikkien ei tarvitsisi kuvailua yrittää tehdä väkisin (pienissä kirjastoissa ei tähän ole riittäviä resursseja).

Kuvailutiedot yhtenäistyvät ja ne saadaan myös täydellisempänä kuin aikaisemmin. Finna tuo valtavasti paljon enemmän aineistoa asiakkaiden saataville. Aineiston etsiminen ja paikannus on helpompaa.

Toivomme, että Melinda sujuvoittaisi ja helpottaisi työtä. Se toki vaatii paljon työtä, koska silloin kuvailusäännöt ja ohjeet tulisi kaikkien hallita hyvin, jotta vältyttäisiin suuremmilta virheiltä.

Toiveena että sen kautta löytää myös ne tietueet joita esim. Kirjastopalvelun kautta ei saa ja samalla tietueiden kirjavuus vähenee.

Toivotaan että kuvailuprosessi muokkautuisi sujuvammaksi; tilanne selkiytyisi niin että kuvailutiedot voisi ottaa vain Melindasta (ei olisi Kirjastopalve

Olisi hyvä asia että kaikkien kirjastojen tietokannat löytyisivät samasta palvelusta.

Gemensamma poster, inte egna litet åtskilda poster för varje bibliotek. Mindre arbete då poster finns färdigt att tillgå. Odotan, että Melindasta tulee tietueihin korjauksia ja tiedot ovat oikein. Ohjausta ja linjauksia kuvailuun. Yhteistyötä.

Yhteinen tietovaranto on tulevaisuutta.

Automaattinen tietueiden siirto

Yhtenäisyyttä kuvailuun, päällekkäisen työn minimointi (esim. virheiden tarkistaminen), Toivotaan koulutusta, miten Melinda vaikuttaa nykyiseen tyč Ihan neutraali. Aiemmin on tullut tehtyä kuvailua Melindaan ja kokemuksen kautta ei erityisiä odotuksia.

Yhtenäinen luettelointi eli kaikki luuteloivat samalla tavalla.Mielestäni kuvailun keventäminen on toisaalta hankalaa, koska tietoa tarvitaan yhä Varmasti primaarikuvailtavat nimekkeet tulisi kuvailla nykyistä tarkemmin ja huolellisemmin. Kuvailusta tulisi joidenkin nimekkeiden osalta työläämp mutta kokonaisnimekemäärästä primaarikuvailtavien osuus on kirjastossamme todella pieni.

Luettelointi nopeutuu huomattavasti, jos/kun tietueet saa siirrettyä osakohteineen ja luettelointikäytännöt yhdenmukaistuvat.

Kansalliskirjaston sivustoilla olevat ohjeet, koulutukset ja Talonmiehen tuokiot ovat erinomaisia. Ne keskittyvät olennaiseen, ja digiloikkakin on tehty kauan ennen koronaa. Myös työryhmien muistiot ovat täsmällisiä, ja niistä saa hyvän kuvan työn alla olevista asioista. Pitkä akateeminen perinne näl

Toivotaan että helpottaa työtä, ei ainakaan missään nimessä saisi lisätä työmäärää.

Luetteloinnin helpottuminen

Odotan että kuvailutiedot tulisivat yksinkertaisimmiksi ja helpommin jaettaviksi.

Att all utgivning i Finland på svenska och finska katalogiseras. Även lokalt material med små utgåvor.

Päätös liittymisestä on tehty, mutta liittymiseen liittyvät käytännön toimet mietittyttävät. Mitä eri mallit tarkoittavat käytännössä, konversion hinta, lisääkö Melinda työmäärää, vaatiiko liittyminen perusteellista tietokannan siivousta, nouseeko kynnys primääriluettelointiin kun tietue tulee yleisesti

Tällä hetkellä aika ei riitä pohdintoihin tulevaisuudesta, koetan vain mukautua muutoksiin sitä mukaa, kun ne tulevat.

Yliopistokirjastot ovat vuosia käyttäneet yhteistä tietokantaa. Yhteisen tiedon jakaminen yhtenäistää ja tietysti on otettava huomioon

Melinda har bra och fullständiga poster som vi gärna plockar i första hand eftersom de är pålitliga.

Vi önskar att poster på material utgivet i Sverige tas i beaktande vid utvecklingsarbetet.

Toivomme, että Melindaan liittyminen toisi selkeyttä ja yhtenevyyttä kuvailukäytänteisiin. Toisaalta ajatuksessa on myös pelko alkuvaiheessa esiin tulevista "sotkuista" ja tietueiden sekavuudesta, mutta varmaan ajan kanssa asiat saadaan korjattua.

Liite 15.1: Vapaa sana

Sana on vapaa: mitkä ovat suurimmat kuvailuun liittyvät haasteet tällä hetkellä ja

muita kommentteja nykytilaan liittyen? Mitä toiveita kirjastossasi on kuvailutyön organisointiin ja kehittämiseen jatkossa?

Toivotaan, että kuvailutyö hoidetaan keskitetysti kimpan suuremmissa kirjastoissa, joissa siihen on resursseja. Joka kirjastossa pitäisi olla edes yksi joka osaa lukea kuvailutietoja ja voi tarvittaessa etsiä täydentävää tietoa keskeneräisiin kuvailuihin. Kirjastokimpat ovat alueellisesti valtavan suuria, kunnankirjastot taas hyvin erikokoisia. Liiallinen keskittäminen hidastaa aineiston saamista asiakkaille. Elokuvakuvailua tulee liian vähän tietokannoista, suhteellisen hidasta primaariluetteloida niitä. Muiden teosten osalta tietokannoista saa poimittua tiedot tosi hyvin nykyään. Arbetet är extremt detaljerat och riskerna för misstag är stora. Koha kunde stöda beskrivningsarbetet i högre grad än nu. Suurimmat haasteet ovat ajan puute ja jatkuva muutos. Toisaalta myös liiallinen toiminnan keskittäminen on huono juttu, koska osaaminen siirtyy pelkästään isoihin yksiköihin ja tällöin jo asiakkaatkin kärsivät muun muassa paikallisen aineiston kuvailun laadun huonontuessa. Kuvailu ei ole ongelma, ongelma on siinä että työtä ei arvosteta ja resursseja leikataan jatkuvasti.

Teknologian ja kuvailutarpeiden liian nopea muuttuminen ja kehitys aiheuttavat tilanteen, jossa kansainvälisten luettelointisääntöjen pitäminen ajantasalla ei tunnu onnistuvan. Funktionaalain luettelointi ja muut kehityslinjat ovat huikeita ja toteutuessaan mullistavat perinteisen tiedonhaun. Yleisten kirjastojen osalta ja ihan perustyön kannalta kaipaisin kuitenkin yksinkertaisempia, selkeämpiä ja yhtenäisempiä luettelointisääntöjä, joilla voisi mahdollisimman täsmällisesti kuvata yleisissä kirjastoissa olevan aineiston. Suomen kokoisessa maassa olisi toivottavaa, että kaikki yleisillä kirjastoilla olisi käytössään samanlaiset kuvailutiedot aineistolleen. Selkeys, yhtenäisyys ja yhteistyö olisivat toiveina kuvailutyön jatkossa.

Se, että kun kuvailuohjeet päivittyvät, tietueet vanhenevat joskus todella nopeasti. Vanhojen tietueiden päivittämiseen voisi kiinnittää enemmän huomiota ja ehkä erityisesti tässä voisi käyttää keskitettyä luettelointia. Yhteen tietueeseen tehdään päivitykset ja se päivittää myös muut tietueet ajantasalle. Mielestäni keskitetty luettelointi jossain määrin on ihan hyvä asia, mutta en ainakaan itse halua luopua siitä kokonaan, koska pidän luetteloinnista yleisesti ottaen.

Toimii kimpassa hyvin

Tällä hetkellä tilanne on käytännön kannalta mennyt oikeaan suuntaan siinä, että kaikki eivät tee primäärikuvailua. Tässä asiassa keskittäminen on hyvä.

Kansalliskirjasto hoitaa kuvailutyöhön liittyvää tehtävänsä mallikkaasti, mutta kirjastojärjestelmätoimittajilta toivoisin kuvailutyötä helpottavaa ohjelmallista apua (automaation lisäämistä, osakohdeluettelointia helpottavia työkaluja...) Myös Finnassa on pääosin aineistojen kuvailutiedot otettu hyvin huomioon aineistojen esittämisessä asiakkaille, mutta joissain asioissa on vielä puutteita (ainakin yleisten kirjastojen osalta). Esimerkiksi jos kirjasto kuvailee Nintendo Switch -pelit oikeaoppisesti, niin Finna ei osaa näyttää niitä konsolipeleinä, vaan erillisenä aineistolajina muista videopeleistä.

Olen varmaankin tuonut nämä asiat esiin jo aiemmissa vastauksissani. Suurimpana haasteena näen sen, että kuvailuun liittyviä koulutus- ja / tai kokoontumistilaisuuksia on vähän. Toivoisin enemmän mahdollisuuksia päivittää omaa osaamistani, saada lisätietoja ja tietoa uusista mahdollisuuksista sekä mahdollisuuksia verkostoitua muiden luuteloijien kanssa ja saada uusia näkökulmia omaan työhön. Luettelointi on monella tapaa monimutkainen asia, joka ainakin oman kokemukseni perusteella vaatii paljon taustatyötä omalla työajalla, koska koulutuksia tms. or vähän.

--

Aika ei tahdo riittää aineiston kuvailuun (kun on myös päivystystä). Lisäksi henkilökunnassa (kimpassa) ei ole tarpeeksi kuvailuun perehtyneitä työntekijöitä ja siksi myös poiminta muista tietokannoista on rajoitettu vain tietyille ihmisille.

olemme kiitollisia, ettei enää tarvitse itse kuvailla alusta loppuun.

Lisää esimerkkejä saatavana kirjallisessa muodossa.

Omassa kirjastossa nykytilanne on tasapainossa, kuvailu on kirjastotyön mielenkiintoisin osa, toisaalta siihen ei pysty käyttämään nykyistä enempää työaikaa.

Kirjastoalan koulutuksissa ei nykyisin juuri puhuta kuvailusta, mikä hankaloittaa kuvailutyön suunnittelua. On vaikea suunnitella työtä, jota ei tunne.

Primaariluettelointia tehdään niin vähän, että se tuntuu aina vaikealta. Olisi hyvä, jos olisi olemassa jokin asiantuntija, jolta voisi tarvittaessa kysyä neuvoa.

Olen tyytyväinen nykytilanteeseen

Suurimpana haasteena on varmaanakin pitää yllä luettelointiosaamista, vaikka sen tarve toisaalta vähentynyt. Samaan aikaan kirjastotyössä on entistä enemmän muita osa-alueita, jotka kilpailevat vähästä työajasta. Aikaa ja mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen on vähän, vaikka osaamista edelleen ainakin silloin tällöin tarvitaan. Tilanne on kuitenkin sikäli hyvä, että luettelointi on keskitetty ja saamme kimpan tasolla hyvin opastusta ja ohjeistusta siihen mitä itse joudumme tekemään.

Valmiiksi kuvailtujen tietueiden odotteluun menee joskus pitkiäkin aikoja eikä aineistoa saada eteenpäin asiakkaalle. Odotusaika on erityisen pitkä ulkomaisen aineiston ja elokuvien kohdalla

Kimpassa järjestetyt luettelointikokoukset/koulutukset ovat olleet tosi tärkeitä luettelointitiedon saamiseen. Kuvailuun käytettävä aika kirjastossamme on melko pieni ja jakautuu kolmelle henkilölle. Toivon kuvailuun entistäkin enemmän yhteistyötä. Pienellä kirjastolla ei ole resursseja luuteloida itse, joten mitä enemmän saadaan valmiina, sen parempi. Meille tulee sen verran vähän kuvailua (meidän kohdalla tietueiden täydennys ja poiminta), että vaikeus on siinä, että kuvailu ei ikäänkuin tule selkärangasta. Tällöin kuvailuun kuluu paljon aik ja ohjeiden ja sääntöjen etsimiseen ja kertaamiseen kuluu myös aikaa. Kuvailu ei kuulu arkitiiteihin. Osakohteet (musiikissa) vietävä Melindaan yhdistelyn kautta. Vaikka on nopeutunut, on kuitenkin hidasta. Työaika kuvailuun supistuu, koska kirjaston henkilöstöresurssit vähenevät taloudelli tilanteen vuoksi ja aikatyö painottuu asiakaspalveluun ja kirjaston logistiikan pyörittämiseen. Kuvailutyö sisältää myös takautuvat korjaukset, esimerkiksi konversoidien jälkeen ja Finton terminuutokset ja -lisäykset. Sama koskee kaunon osakohteita, joskin niitä on vähemmän kuin musiikissa Kesittäminen! Haasteina mm. RDA-säännösten epävakaus, sen soveltaminen marc-formaatissa työlästä ja tuo turhia työvaiheita. Kirjastopalvelun ajoittainen hitaus, erityisesti musiikin kuvailu. Toiveita jatko osalta mm. jo tehdyn kuvailutyön hyödyntäminen ja päällekkäisen työn välttäminen, vähemmän tietueiden muokkausta, tasalaatuisuus. Kaikki eivät voi osata kaikkea ja kun kuvailua tehdään vain harvoin, se on todella työlästä. Toivomme parempaa keskittämistä ja kuvailutyön organisointia siten, että pienempien kirjastojen työtaakka vähenee.

Kaikkien tulisi sitoutua sääntöihin ja sovituihin käytäntöihin, KUMEAn ohjeisiin. E-aineiston kuvailun keskittäminen. Tuoko RDA-kuvailusääntöjen uudistus uusia haasteita? Kuvailijoita voisi olla enemmänkin, uudet kirjat odottavat joskus viikkojakin, ennen kuin niihin saadaa tulostettua tarrat

Osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen muuttuvassa kuvailumaailmassa haastavat, mutta samalla ne tekevät työstä mielenkiintoista.

Ei suuria haasteita ja suurimmat kimppakirjastot hoitaa, mihin ei tule kuvailuja.

Aika on rajallinen, pienet kirjastot jäävät puristuksiin.

Kuvailuosaamisessa on eroja kimpan kirjastoissa, koska osassa kuvailutyö on vain pieni osa muuta tehtäväkuvaa. Haasteena on kuvailun tason pitäminen yhtenäisenä ja muiden kimpan kirjast kuvailutyön ja sääntöjen noudattamisen seuraaminen. Myös tiedottaminen vaatii voimavaroja: on vaikea hahmottaa, mistä olisi tiedotettava kimpan sisällä ja mistä kirjastot saavat tiedon suo Melindaan liittyminen voi myös lisätä Lahdessa primaarikuvailua, jos pienemmät kirjastot lähettävät enemmän aineistoa kuvailtavaksi, kun eivät selviydy RDA-kuvailusta. Toivotaan kuvailuosaamisen säilymistä omassa kirjastossa, vaikka valmiita tietueita saataisiinkin jatkossa enemmän. Kuvailijoiden määrää on toisaalta koko ajan vähennetty.

Valmiit tiedot tulevat kovin hitaasti. Paljon esillä olleita teoksia saa välillä odottaa todella pitkään, mikä saa kirjaston näyttämään vähän kummalliselta, kun kirjakaupoissa kirja on ollut jo kolm viikkoa saatavilla. Johtuuko sitten Kirjastopalvelusta vai mistä, mutta nopeutta tarvittaisiin lisää. Pienissä kirjastoissa haasteena on aina vähäiset resurssit ja niiden kulloinenkin osaamistasa (henkilövaihdokset). Avun saaminen esim. vanhan aineiston kuvailun täydentämiseen on haasteelli Teemme parhaamme ja sopeudumme vähimmäistason ylläpitoon. Kuvailutyö keskitetyksi ja tehokkaammaksi. Koulutusta voisi olla enemmän vaikka verkossa. Tiedotusta mistä löytää ajanmukaisen tiedon, mistä voi liittyä postituslistoille jne. Kirjastomme toinen luuteloija toivoi myös ihan paperiversio luettelointiohjeista. Hankinta paikallisesti on mielestäni ensiarvoisen tärkeää, joten myös luettelointi kuuluu siihen. Kimpan sisällä meitä luuteloijia on monta ja se jakaa luettelointityötämme

Kirjastoalan koulutuksessa tulisi kuvailua opettaa enemmän ja paremmin. Olen huomannut, että uuden polven kirjastonhoitajista sen enempää yliopistosta kuin ammattikorkeakoulustakaan valmistuneet eivät halua tehdä primäärikuvailua. Kuitenkin kuvailun osaaminen auttaa paljon tiedonhaun osaamisessa. Ne ovat asian kaksi puolta ja alamme ydinosaamista. Melindan aikaansaaminen on ollut hieno asia ja sen merkityksen kyllä huomaa kuvailutyössä. Melindan Talonmiehen tuokiot ovat tärkeitä oman arkisen kuvailutyön opastajia.

Haasteita on niin paljon, ettei niitä edes osaa eritellä. Kuvailutyö vaatisi todellista perehtymistä asiaan ja että tuota työtä tekisi päätyönään. Toivomme, että suuret kaupunginkirjastot osaavain kuvailijoineen hoitaisivat tämän vaativan työn. Vaihtoehtoisesti kuvailutyön voisi muuttaa niin yksinkertaiseksi, jotta se hoituisi helposti vasemmallakin kädellä.

Kuvailua osaavat tehdä ne, jotka tekevät sitä päätoimisesti ja säännöllisesti. Pienempien kirjastojen satunnaisesti kuvailevat työntekijät eivät koe olevansa vahvuusalueellaan. Taidot unohtuvat nopeasti, kun niitä käytetään harvoin. Koulutukset on suunniteltu osaajille - harvoin kuvaileva ei ymmärrä koulutusten jargonista välttämättä paljoakaan.

Luettelointi on palkitsevaa, koska se edesauttaa tiedonhakua ja aineistojen löytyvyyttä, joten ei nyt ainakaan ryhdytä kuvailua minimoimaan. Luettelointikorjauksia tekee aina, kun muilta töilt ehtii, mutta on pitkiä aikoja kun primaariluettelointia ei ehdi tehdä lainkaan. Uutuuspaketteja käsittelee meillä säännöllisesti vain kaksi henkilöä ja celiaan äänikirjoja luutteloi kolmas ja neljäs primaariluutteloi vain. Koko henkilökunta voi käsitellä paketteja, mutta heidän toimenkuvansa ohjaa heidän työaikansa toisaalle (muovitus ostetaan)...

Liite 15.2: Vapaa sana

Jatkuva muutos rasittaa (tuleva uusi RDA, jatkuva uusien kenttien käyttöönotto formaattissa). Koko ajan pitää seurata muutoksia, joista osa tuntuu turhilta, esim. jos samaa tietoa eri muodossa tallennetaan moneen kenttään. Johto olettaa, että keskitetty luettelointi on ratkaisu kaikkeen, Henkilökuntaa vähennetään, eikä luettelointia arvosteta, kun "kaikki saadaan valmiina"

Liiallinen keskittäminen heikentää kirjastohenkilöstön ammattitaitoa joka näkyy esim. tiedonhaussa.

Muutosten suuri määrä ja oman työn kannalta olennaisen tiedon omaksuminen. Kansikuvien puuttuminen. Osakohteet suoraan Z-kyselyn kautta.

pienissä, yhden työntekijän kirjastoissa ei voi tehdä mitään loppuun asti jos meinaa saada koko kirjaston työ tehtyä

Suurimmat haasteet ovat aika ja resurssit. Kuvailutyö vaatii perehtymistä ja ajantasalla pysymistä. Kirjaston moninaisten tehtävien joukossa tähän ei riitä aika eikä myöskään aina mielenkiinto. Esimerkiksi, jos sama henkilö hoitaa monia eri työtehtäviä, voi kuvailu tuntua vain pakolliselta ja rutiininomaiselta työvaiheelta. Edes kuvailutyötä tekevät eivät aina ymmärrä kuvailun merkityksellisten ja järjestelmien toimivuuden kannalta, esimerkiksi, että Finna kerää tietoa kiinteämittaisista kentistä. Toivoisin tulevaisuudessa suurempaa kuvailutyön keskittämistä. Jopa niin muutama henkilö kimpan sisällä hoitaisi koko kimpan luetteloinnin.

Nyt on Pirkanmaalla asiat aika hyvin, kun vertaa menneeseen. Kuvailuun ja luettelointiin menee vähemmän aikaa. Tampereen johtama yhteistyö on järkevää ja toimivaa, Melinda on mukava ja Sajamari Pakkala on paras.

Uuden oppiminen Kohan myötä. Kuvailu luultavasti keskitetään kimpassa vielä harvemmälle joukolle.

Kun menemme kohti vieläkin yleisempää asiakkaiden omatoimisuutta, ja he tekevät itse hakuja verkkokirjastoissa, taustalla pitää olla tallennettuna tietoja, joihin haut tarttuvat. Tämä on vähäristiriidassa sen kanssa, että kuvailua pitäisi keventää tai "ei tehdä niin tarkkaan". Tällä hetkellä tehdään paljon päällekkäistä työtä. Tarvitsemme yhtenäisiä tapoja kuvailla aineistoa. Nyt ihan p erot tavossa tekevät samasta teoksesta useammat tietueet.

Kuvailu on ollut pitkään ostopalvelua Kirjastopalvelulta. Ostopalvelusta huolimatta tietueita joutuu muokkaamaan paikallisiin tarpeisiin. Kuvailun yhteistyöstä kirjastojen välillä täytyisi olla sellä ja konkreettista apua. Nyt hyödyt jäävät hämärän peittoon. Kuvailusääntöjen jatkuva monimutkaistuminen tekee kuvailusta raskasta. Asiakasnäkökulma teosten löydettävyyteen, sitä pitäisi miettiä onko kyseessä sanastojen vai järjestelmien haaste?

RDA:n uusien ohjeistusten haltuunotto; kuvailun pitäminen edelleen asiakasystävällisenä; tarkemmat kentät vaativat enemmän osaamista, joten keskittäminen kannattaa, ketä tahansa ei voi laittaa lyhyellä koulutuksella luetteloimaan

Kuvailun apuna käytettäviä ohjeita on paljon ja ne löytyvät ripoteltuina monesta eri paikasta. Joskus on vaikea hahmottaa, mistä löytää mihinkin tilanteeseen oikeat ohjeet. Toivoisimme lisää selkeyttä niihin.

Yhä enemmän keskitettyä kuvailutietoa saatavaksi/jaettavaksi kaikkien käyttöön. Musiikin kuvailun kultaisen keskitien löytäminen. Itse en tosin musiikkiaineistoa kuvaile, että kokemusta on v laisesti, mutta kantoja tuntuu olevan monia.

Kuten aiemmin todettu, yleisten kirjastojen tehtäväkenttä on laajentunut valtavasti viime vuosina. Kuvailutyöhön perehtyminen vaatii niin paljon aikaa, ettei sitä ole mahdollista ottaa täysin haltuun kaiken muun työn ohessa. Onko kuvailun tarpeen olla niin tarkkaa? Kuvailua miettii usein asiakaspalvelun näkökulmasta; mikä on olennaista, että tarvittava tieto löytyy haussa asiakka. Asiaa tarkastellaan varmasti myös eri tulokulmasta riippuen siitä, onko kyseessä suuri vai pieni kirjasto jne. Ihannetilanne kai olisi, että mahdollisimman moni yleinen kirjasto liittyisi Melindaan sitä kehitettäisiin, yhteisluettelon suuntaan. Mutta kuinka moni kirjasto pystyy oikeasti tähän ja kasvaako virheiden määrä kohtuuttomasti.

RDA ja sen jatkuva muuttuminen, ei pysty seuraamaan tiedotusta eikä tiedä, mitä tekisi Tätä asiaa kummastellaan: Odottaa kauan tietuetta Kipasta ja kun luettelo kirjan. Seuraavana päivänä c heti Kipan tietue jyrännyt tehdyn oman tietueen ja ihan samoilla asiansanoilla. Sattumaako? Tätä tapahtuu todella paljon erityisesti englanninkielisessä. Koska kuvailu on vain osa tehtäviä, ei välttämättä pysty panostamaan koko ajan ajantasalla oloon, siksi pitäisi olla todella selkeä ohjeistus ja yhteiset pelisäännöt. Kipasta lisää tietueita englanninkieliseen aineistoon ja tietueet nopeammin.

Tilanne tällä hetkellä sekava; kuvailijan pitää tarkistaa, kopioida ja siirtää tietoja monesta paikasta (Kirjastopalvelu ja Melinda), mikä lisää turhaan työmäärää. Myös yleisten kirjastojen, Kirjastopalvelun ja Kansalliskirjaston/Melindan työnjaossa ja roolituksessa olisi mietittävä

Jos hankimme yhden kappaleen joltain nimekettä, jota ei ole ennestään koko kirjastokimpassa, lähetämme niteen luetteloitavaksi Tampereelle. Joskus luettelointi kestää useita viikkoja ja asiaa joutuu odottelemaan varaamaansa nidettä. Yleensä niteet tulevat kuitenkin kohtuullisessa ajassa takaisin.

Att poster i så stor mån som möjligt kan fås från annat håll så att beskrivningsarbetet på det egna biblioteket kan minska ännu mer.

Kuvailun jatkuva muuttuminen, minitietueet ja virheelliset tiedot omassa tietokannassa ja Melindassa. Toivoisin omaan organisaatioon kuvailusta innostuneita tekijöitä ja esimiehiä, jotka ymmärtävät oikeiden ja riittävien kuvailutietojen merkityksen myös asiakkaiden omatoimisuuden mahdollistajana. Viime vuosina kirjastokentällä vallinnut kuvailun arvottaminen ja vertaaminen esim. tapahtumien järjestämiseen on heikentänyt kiinnostusta kuvailuun ja laskenut tekemämme työn arvostusta. Automaattinen kuvailu hieman jännittää ja esim. Helsinkiin keskitettyä kuva emme toivo, mieluummin yhteistyötä.

Kirjastopalvelun luettelointipalvelu on tällä hetkellä tällaisen pienen kunnan paras apu, eli että on keskitetty palvelu. Ja toisaalta että poiminta toimii.

Kuvailutyötä tehdään vain silloin tällöin kotiseutuaineistosta, joten rutiinit unohtuu.

- Voitaisiin ottaa käyttöön ns. osallistava sisällönkuvailu, jossa oikein kuvailtuun tietueeseen liitetään avainsanoja, luonnollisen kielen sanoja. Nopea reagointi maailman tapahtumiin, koska viralliset asiansanastot päivittyvät niin hitaasti. Tiedonhaussa oltaisiin paremmin ajan tasalla. - Kuvailua keskitettäessä pitää muistaa, että asiantuntijutta on ympäri valtakuntaa. - Haastetta tu myös tietokantojen yhdistelyistä johtuva tupla- ja triplatielueiden kasvava määrä ja tietokantojen jatkuvat uudet konversiot. Miten vanhatkin tietueet saadaan pysymään ajan tasalla ja löydettävissä, kun aikaa tietueiden takautuville korjauksille ei juurikaan ole?

Työajan puute. Halua olisi keskittyä enemmän aiheeseen mutta menee keskivertotasolla. On vain yritettävä pysyä mukana. Uusi RDA aiheuttaa huolta.

Osata kuvailla aineisto oikein, koska ohjeet muuttuvat koko ajan. Pitää olla "skarpkina", koska kirjastolaisethan pyrkivät täydellisyyteen. Elokuvat haasteellisia, toisaalta niitä hankitaan yhä vähemmän.

Ajankohtaisten asioiden ja kuulumisten tasalla pysyminen. Onneksi tätä tehdään meillä keskitetysti, josta sitten jaetaan tietoa meille vähemmän kuvaileville pikkukirjastoille.

Haasteet kohdistuvat enemminkin niille kirjastoille, jotka kuvailua tekevät. Nykytilanne on meille hyvä, kun luetteloitavaa aineistoa voimme lähettää muualle kuvailuun. Tämä aineisto on yle sellaista, että sen viipyminen ei ole ongelma asiakkaiden kannalta. Keskittäminen merkitsee pidempää ajankäyttöä kuvailussa, mikä kuormittaa valikoitua väkeä. Tilanne ei välttämättä kimpas pysy nykyisellään ilman uudelleenarviointia/kustannusten jakamista. Jonkinlainen valtakunnallisempi kuvailun keskittäminen voisi olla aiheellista. Tällöin kaikki kustannus- ja tekijäyhteiset olis tasa-arvoisemmin ratkaistavissa.

Suurin haaste on, että kirjastossa kuvailua ei kukaan henkilöunnasta tee päätoimisesti ja se tehdään kaiken muun työn ohella. Laajan tehtäväkentän työntekijöillä ei ole aikaa ja mahdollisuuksi perehtyä riittävästi kuvailuun ja kuvailusääntöihin. Henkilökunnassa ei ehkä kukaan koe suureksi intohimokseen sääntöihin, ohjeisiin ja muutoksiin perehtymistä. Kuvailua kyllä tehdään mielell Työn keskittäminen kirjaston sisällä olisi kannattavaa. On hienoa, että pienet kirjastot voivat käyttää muualla tehtyä työtä hyväksi.

Katalogposterna innehåller nuförtiden väldigt mycket information vilket kan göra det svårbegripligt för den som inte är insatt i katalogiseringsarbetet.

Pitäisi saada selkeät säännöt koottuna yhteen paikkaan. Yleisten kirjastojen tarpeet tulisi huomioida.

Kirjastopalvelun luettelointipalvelu toimii melko hyvin, mutta sen ulkopuolelle jää tällä hetkellä aika paljon aineistoa. Paikallinen luettelointityö on lisääntynyt formaatin- ja sääntöjenvaihdon meillä myös hankintapaikan vaihdon) jälkeen paljon ja osaaminenkin on vähentynyt merkittävästi. Uutta sukupolvea ei kuvailutyö tunnu innostavan, joten jonkinlaisiin entistä keskitetympiin ratkaisuihin olisi kyllä tarvetta.

Suurin haaste on kuvailutyön huono arvostus kirjastojen resurssista päättävien keskuudessa. Kuvailu (eli tiedon tallennus) on tiedonhaun kääntöpuoli, eikä tiedonhakua nykyisillä kirjastojärjestelmillä pysty tekemään täysipainoisesti, jos ei tunne tiedon tallennuksen periaatteita tietojärjestelmässä. Kuvailu näyttää nykyisin jääneen vähäiselle huomiolle myös kirjastoalan koulutuksessa, ja alan opiskelijoiden mukaan myös pätevästä kuvailutyön opettajista on huutava pula. Kuvailun keskittämispyrkimyksissä on hyvä muistaa, että myös paikallista näkökulmaa tarvitaan.

Tietotaidon ylläpito ja levittäminen (ohjeiden ja sääntöjen suo). Yleistajuiset koulutukset. Kimpan sisällä kuvailutyö organisoitu nyt suhteellisen hyvin.

Joskus hajuttamisen mielekkäys mietityttää: primaariluetteloitava n. 50 nimekettä / vuosi, ja sitä varten pitää hallita valtava työkalupakki. Asiantuntemuksen ylläpitoon menee (tai saisi menemään...) monin verroin enemmän työaika kuin itse työtehtäviin.

Det är inte alltid vi har kunskapen i personalen att beskriva material som det inte finns poster på. En mall för olika typer av material som man kan använda som botten kunde underlätta myck Mera övergripande katalogisering av allt som ges ut i landet för att enklare få till en kontinuitet i beskrivningen. Ju mera biblioteken måste beskriva själva desto större variation på samma mat i slutändan.

Kun primaariluettelointi on harvinaista, puuttuu siitä rutiini. Monesti myös primaariluetteloitava aineisto ei ole helpointa mahdollista luetteloitavaa, sillä paikallisista omakustanteista puuttuu yleensä ISBN, nimiösviiva ei välttämättä ole, sisältö saattaa olla hajanaisista tai sitten keskittyä johonkin hyvin spesifiin aiheeseen. Myös kuvailutietojen viipyminen pienempien kustantajien aineiston kohdalla voi aiheuttaa ongelmia. Valtakunnallisesti ei niin merkittävä teos voi paikallisesti olla hyvinkin tärkeä ja siihen voi olla hyvinkin pitkät jonot.

Meillä on aina aineistoa joka on kuvailtava itse. Emme voi odottaa pitkää aikaa että joku tekee sen puolestamme

Vi plockar gärna fullständiga poster men vill ha friheten att katalogisera lokala verk och specialklasser i vårt bestånd.

För oss är det viktigt att ämnesord för facillitteratur finns på båda språken, så det arbetet gör vi själva. Övrig hantering och innehåll av Kirjastopalvelus poster har fungerat bra. Vid eventuell omorganisering ska tidsaspekten tas i beaktande. Vi önskar att beskrivningsarbetet inte ska ta mer tid i anspråk än det gör nu.

Haaste: primaariluettelointiin perehtymiseen ei ole käytettävissä niin paljon aikaa kuin se vaatisi.